

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
REPUBLIKA SRPSKA
INSTITUTE OF STATISTICS

МЈЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

MONTHLY STATISTICAL REVIEW

2023

ОКТОБАР/ОКТОВЕР

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
STATISTICAL REVIEW

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
REPUBLIKA SRPSKA
INSTITUTE OF STATISTICS

ISSN 2490-2926

МЈЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

MONTHLY STATISTICAL REVIEW

2023

октобар
October

Бања Лука, децембар 2023.
Banja Luka, December 2023

ИЗДАЈЕ: Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Владике Платона бб
PUBLISHED BY: Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Vladike Platona bb

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Дарко Милуновић, директор
EDITOR IN CHIEF: Darko Milunović, Director

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Дарко Милуновић, Радосав Савановић, Желько Асентић, Миле Васић, Младен Шевкушић, Владан Сибиновић, Биљана Ђукић, Жељка Драшковић, Рада Радановић, Јелена Гламочика

EDITORIAL BOARD: Darko Milunović, Radosav Savanović, Željko Asentić, Mile Vasić, Mladen Ševkušić, Vladan Sibinović, Biljana Đukić, Željka Drašković, Rada Radanović, Jelena Glamočika

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА ДИСЕМИНАЦИЈУ: Владан Сибиновић
HEAD OF DISSEMINATION DIVISION: Vladan Sibinović

ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА, ИЗРАДА ГРАФИКОНА И КОРИЦЕ: Владан Сибиновић, Александра Зец, Огњен Игњић
GRAPHIC, GRAPHIC DESIGN AND COVER DESIGN: Vladan Sibinović, Aleksandra Zec, Ognjen Ignjić

ПРЕВОД: Јелена Кандић
TRANSLATION: Jelena Kandić

ШТАМПА: „MARKOS DESIGN & PRINT STUDIO“, Бања Лука
PRINTED BY: „MARKOS DESIGN & PRINT STUDIO“, Banja Luka

ЗА ШТАМПАРИЈУ: Игор Јаковљевић
FOR THE PRINTING COMPANY: Igor Jakovljević

САДРЖАЈ CONTENTS

УВОД <i>INTRODUCTION</i>	5
ПОДРУЧЈА ДЈЕЛАТНОСТИ ПРЕМА КД БиХ 2010 <i>SECTIONS OF ECONOMIC ACTIVITY ACCORDING TO KD BiH 2010</i>	5
ЗНАКОВИ И СИМБОЛИ <i>SIGNS AND SYMBOLS</i>	6
ЈЕДИНИЦЕ МЈЕРЕ И СКРАЋЕНИЦЕ <i>UNITS OF MEASURE AND ABBREVIATIONS</i>	6
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ <i>MAIN DATA ON REPUBLIKA SRPSKA</i>	7
СТАНОВНИШТВО <i>POPULATION</i>	8
ПРИРОДНО КРЕТАЊЕ <i>NATURAL MOVEMENTS</i>	9
1. Природно кретање становништва <i>Natural changes of population</i>	9
УНУТРАШЊЕ МИГРАЦИЈЕ <i>INTERNAL MIGRATION</i>	10
1.2. Досељено и одсељено становништво <i>Immigrated and emigrated population</i>	10
ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ <i>WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT</i>	11
ПЛАТЕ <i>WAGES</i>	12
2.1. Просјечне исплаћене бруто плате по подручјима КД <i>Average gross wages paid by section of activity classification</i>	13
2.2. Просјечне исплаћене нето плате по подручјима КД <i>Average net wages paid by section of activity classification</i>	14
2.3. Номинални и реални индекси нето плате <i>Nominal and real indices of net wages</i>	15
ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ <i>EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT</i>	16
2.4. Запослени и незапослени <i>Employed and unemployed</i>	17
2.5. Запослени по подручјима КД <i>Employees by section of activity classification</i>	17
2.6. Лица која траже запослење - стање на посљедњи дан у години/мјесецу <i>Persons seeking employment - state as on the last day in year/month</i>	19
ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД <i>QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>	20
3.1. Тромјесечни бруто домаћи производ, текуће цijene <i>Quarterly gross domestic product, current prices</i>	22
3.2. Тромјесечни бруто домаћи производ, стопе реалног раста, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године <i>Quarterly gross domestic product, real growth rates, changes compared to the same quarter of the previous year</i>	22
ЦИЈЕНЕ <i>PRICES</i>	24
ПОТРОШАЧКЕ ЦИЈЕНЕ <i>CONSUMER PRICES</i>	25
4.1. Индекси потрошачких цијена <i>Consumer prices indices</i>	26
4.2. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње <i>Consumer price indices by main divisions of consumption</i>	27
ЦИЈЕНЕ ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА <i>PRODUCER PRICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS</i>	28
4.3. Индекси цијена производа индустриских производа <i>Producer price indices of industrial products</i>	29
4.4. Индекси цијена производа индустриских производа по намјени потрошње и подручјима и областима КД <i>Producer price indices of industrial products by purpose of consumption and by section and division of activity classification</i>	30
ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО <i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>	32
ПОЉОПРИВРЕДА <i>AGRICULTURE</i>	33
5.1. Кравље млијеко и млијечни производи <i>Cow's milk and dairy products</i>	33
5.2. Клање стоке и живине у кланицама <i>Slaughter of livestock and poultry in slaughterhouses</i>	35

5.3.	Продаја пољопривредних производа на зеленим пијацама <i>Sale of agricultural products in green markets</i>	37
5.4.	Откупљени и продати производи пољопривреде, шумарства и рибарства <i>Purchased and sold products of agriculture, forestry and fishing</i>	38
5.5.	Индекси цијена у пољопривреди <i>Agricultural price indices</i>	39
	ШУМАРСТВО FORESTRY	40
5.6.	Производња шумских сортимената <i>Production of forest assortments</i>	40
5.7.	Продаја шумских сортимената <i>Sale of forest assortments</i>	41
	ИНДУСТРИЈА INDUSTRY	42
	ИНДЕКСИ ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTION	43
6.1.	Изворни индекси индустриске производње према ГИГ <i>Original indices of industrial production by MIGs</i>	43
6.2.	Изворни индекси индустриске производње по подручјима и областима КД <i>Original indices of industrial production by sections and divisions of activity classification</i>	44
6.3.	Изворни индекси индустриске производње према ГИГ <i>Original indices of industrial production by MIGs</i>	46
6.4.	Изворни индекси индустриске производње по подручјима и областима КД <i>Original indices of industrial production by sections and divisions of activity classification</i>	46
6.5.	Десезонирани и календарски прилагођени индекси индустриске производње и тренд <i>Seasonally and working-day adjusted indices of industrial production and trend</i>	48
	ЗАПОСЛЕНИ У ИНДУСТРИЈИ EMPLOYEES IN INDUSTRY	49
6.6.	Индекси запослених у индустрији по подручјима КД <i>Indices of employees in industry by sections of activity classification</i>	49
	ГРАЂЕВИНАРСТВО CONSTRUCTION	50
7.1.	Изворни индекси производње у грађевинарству <i>Original indices of production in construction</i>	51
7.2.	Тромјесечни индекси производње у грађевинарству <i>Quarterly indices of production in construction</i>	52
	СПОЉНА ТРГОВИНА EXTERNAL TRADE	53
8.1.	Биланс робне размјене са иностранством <i>External trade balance</i>	54
8.2.	Вриједност извоза и индекси према подручјима КД <i>Value of export and indices by section of activity classification</i>	55
8.3.	Вриједност увоза и индекси према подручјима КД <i>Value of import and indices by section of activity classification</i>	57
8.4.	Извоз по земљама најважнијим партнерима <i>Export by main partner country</i>	58
8.5.	Увоз по земљама најважнијим партнерима <i>Import by main partner country</i>	59
	ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА DISTRIBUTIVE TRADE	60
9.1.	Индекси промета трговине на мало, у текућим цијенама <i>Indices of turnover in retail trade, current prices</i>	61
	УГОСТИТЕЉСТВО HOTELS AND RESTAURANTS	63
10.1.	Индекси промета по областима <i>Tumover indices by division</i>	64
	ТУРИЗАМ TOURISM	65
11.1.	Доласци и ноћења туриста и индекси <i>Tourist arrivals and nights and indices</i>	66
	САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	68
12.1.	Превезени путници и путнички километри по гранама <i>Transported passengers and passenger kilometres by branch</i>	70
12.2.	Превезена роба и тончки километри по гранама <i>Transported goods and tonne kilometres by branch</i>	71
12.3.	Поштанске услуге <i>Postal activities</i>	71

УВОД

Мјесечни статистички преглед свеобухватна је општа публикација која на једном мјесту даје серију најважнијих показатеља развоја Републике Српске, који су од посебне важности за статистички систем и за које су корисници највише заинтересовани.

У Мјесечном статистичком прегледу приказани су подаци систематизовани у 12 статистичких области. Наведене области углавном су стандардни садржаји као и у сличним публикацијама земаља у региону, а подаци су представљени на мјесечном, тромјесечном и годишњем нивоу.

Подаци приказани у прегледу званични су статистички подаци који се прикупљају и обрађују у складу са Статистичким програмом Републике Српске. Поред података које прикупља и обрађује Републички завод за статистику Републике Српске, у Прегледу се два пута годишње, у јануару и августу, објављују подаци Завода за запошљавање.

Мјесечни подаци статистика спољне трговине су претходни подаци и евентуалне извршене исправке означавају се у Прегледу у којем је извршена исправка.

У табелама изложени су основни подаци из текућег периода са упоредним прегледом података из претходног периода с циљем да се задовоље основне потребе широког круга корисника.

Годишње серије обухватају пет посљедњих узастопних година, тромјесечне осам посљедњих узастопних тромјесеца, а мјесечне серије обухватају период од тринаест посљедњих мјесеци.

Помоћу методе индекса у табеларном и графичком приказу, приказане су релативне промјене вриједности обиљежја у различитим временским тренуцима као оригиналне серије. Само у неким поглављима, помоћу методе декомпозиције временских серија приказане су цикличне и сезонске компоненте.

Подаци који се дају по одређеним нивоима класификације дјелатности, исказани су према КД БиХ 2010, која садржано и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev.2.

ПОДРУЧЈА ДЈЕЛАТНОСТИ ПРЕМА КД БиХ 2010¹⁾

Пољопривреда, шумарство и риболов

Вађење руда и камена

Прерадивачка индустрија

Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација

Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине

Грађевинарство

Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала

Саобраћај и складиштење

Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство

Информације и комуникације

Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања

Пословашаја некретнинама

Стручне, научне и техничке дјелатности

Административне и помоћне услугске дјелатности

Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање

Образовање

Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада

Умјетност, забава и рекреација

Остале услужне дјелатности

Дјелатности екстериторијалних организација и органа

INTRODUCTION

Monthly Statistical Review is a comprehensive general publication which, in one place, provides a series of the most significant indicators of the development of Republika Srpska, which are of utmost importance for the statistical system and which users find the most interesting.

Monthly Statistical Review presents data systematised into 12 statistical fields. These fields are mostly standard contents, which are also presented in similar publications of the neighbouring countries. Data are presented as monthly, quarterly and annual data.

The data presented in this Review are official statistical data which are collected and processed in accordance with the Statistical Programme of Republika Srpska. In addition to the data collected and processed by the Republika Srpska Institute of Statistics, data obtained from the Employment Office are also published in the Review twice a year, in January and August.

Monthly data of external trade statistics are preliminary data and any corrections made are indicated in the Review in which these corrections were made.

Tables present main data for the current period with a comparative review of data from the previous period, in order to meet basic needs of a wide range of users.

Annual series cover the last five consecutive years, quarterly series cover eight consecutive quarters, while monthly series cover a thirteen-month period from the current and previous year.

Using the index method, tables and graphs show relative changes in the values of characteristics at various time points, as original series. Cyclic and seasonal components are presented in some of the chapters, using the method of time series decomposition.

Data presented by specific level of the activity classification are given in accordance with the KD BiH 2010 which is in its content and structure fully harmonised with the Statistical Classification of Economic Activities NACE Rev.2.

SECTIONS OF ECONOMIC ACTIVITY ACCORDING TO KD BiH 2010¹⁾

A Agriculture, forestry and fishing

B Mining and quarrying

C Manufacturing

D Electricity, gas, steam and air conditioning supply

E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

F Construction

G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

H Transport and storage

I Accommodation and food service activities

J Information and communication

K Financial and insurance activities

L Real estate activities

M Professional, scientific and technical activities

N Administrative and support service activities

O Public administration and defence; compulsory social security

P Education

Q Human health and social work activities

R Arts, entertainment and recreation

S Other service activities

U Activities of extraterritorial organisations and bodies

¹⁾ Класификација дјелатности КД БиХ 2010, заснована на Статистичкој класификацији дјелатности у ЕУ, NACE Rev.2.

Classification of economic activities KD BH 2010, based on the Statistical classifications of economic activities EU, NACE Rev.2.

ЗНАКОВИ И СИМБОЛИ

- нема појаве
- *** повјерљив податак
- 0 податак је мањи од 0,5 од дате јединице мјере
- ( ) непотпун, недовољно пројектован или процјењен податак
- * исправљен податак
- ∅ просјек
- 1) знак за напомену

ЈЕДИНИЦЕ МЈЕРЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ГИГ	Главне индустријске групе дефинисане на основу економске намјене производа	MIGs	Main industrial groups defined in accordance with economic purpose of products
КД	Класификација дјелатности КД БиХ 2010		
КМ	конвертибилна марка	KM	convertible mark
хил.	хиљаду	thous.	thousand
мил.	милион	mill.	million
t	тона	t	tonnes
km ²	квадратни километар	km ²	square kilometre
m ²	квадратни метар	m ²	square metre
m ³	кубни метар	m ³	cubic metre
I	прво тромјесечје	I	first quarter
II	друго тромјесечје	II	second quarter
III	треће тромјесечје	III	third quarter
IV	четврто тромјесечје	IV	fourth quarter
јан	јануар	Jan	January
феб	фебруар	Feb	February
мар	март	Mar	March
апр	април	Apr	April
мај	мај	May	May
јун	јун	Jun	June
јул	јул	Jul	July
авг	август	Aug	August
сеп	септембар	Sep	September
окт	октобар	Oct	October
нов	новембар	Nov	November
дец	децембар	Dec	December
д.н.	другдје неспоменуто	n.e.c.	not elsewhere classified

SIGNS AND SYMBOLS

- no occurrence
- *** confidential data
- 0 data is lower than 0.5 of the given unit of measure
- ( ) incomplete, not enough adjusted or estimated data
- * corrected data
- ∅ average
- 1) footnote

UNITS OF MEASURE AND ABBREVIATIONS

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ MAIN DATA ON REPUBLIKA SRPSKA

...

ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ GEOGRAPHICAL DATA

ПОВРШИНА, km² (према Дејтонском споразуму)
AREA, km² (according to the Dayton peace agreement)

24 641¹⁾

СТАНОВНИШТВО (процјена)²⁾ POPULATION (estimate)²⁾

2018	1 147 902
2019	1 142 495
2020	1 136 274
2021	1 128 309
2022	1 120 236

БРОЈ СТАНОВНИКА НА 1 km²
POPULATION PER 1 km²

45,5

БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД (ESA 2010), хиљ. КМ GROSS DOMESTIC PRODUCT – ESA 2010, thous. KM

2018	10 701 007
2019	11 251 324
2020	11 131 849
2021	12 501 722
2022	14 536 974

1) Привремени податак о површини Републике Српске који не укључује дио Брчко дистрикта.

Извор: Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове

Temporary data on the surface area of Republika Srpska which do not include the portion of Brčko District.

Source: Republic Administration for Geodetic and Property-Legal Affairs

2) Подаци о укупном броју становника за 2022. годину процјењени су на основу резултата Пописа становништва спроведеног у октобру 2013. године, као и годишњих резултата обраде статистике природног и миграторног кретања становништва.

Data on the total population for 2022 were estimated based on the results of the Census of Population, which was conducted in October 2013, and based on annual results of the processing of statistics on natural and migratory population movements.

...
СТАНОВНИШТВО
POPULATION

ПРИРОДНО КРЕТАЊЕ

У Републици Српској у трећем тромјесечју 2023. године регистровано је 2 348 живорођених и 3 085 умрлих лица. Број живорођених лица у трећем тромјесечју 2023. године већи је за 1,3% у односу на треће тромјесечје 2022. године, док је број умрлих у трећем тромјесечју 2023. године мањи за 11,9% у односу на треће тромјесечје 2022. године. У трећем тромјесечју 2023. године број регистрованих склопљених бракова мањи је за 10,9%, док је број регистрованих разведеног бракова мањи за 13,8%, у односу на исти период 2022. године.

Подаци о рођеним, умрлим лицима и о закљученим браковима прикупљају се од матичних служби, а подаци о разведеног бракова прикупљају се од судова надлежних за разводе бракова.

Статистика рођења обухвата живорођене и мртворођене. Статистика умрлих лица обухвата сваки случај смрти. Статистика закључених бракова обухвата бракове који су закључени на законом предвиђени начин, т.ј. оне које су уписане у матичну књигу вјенчаних. Статистика разведеног бракова обухвата бракове који су разведени правоснажном пресудом надлежног суда.

Исказани тромјесечни подаци о броју живорођених, умрлих лица, склопљених и разведеног бракова, представљају укупан број регистрованих случајева у матичним службама и судовима Републике Српске, а годишњи подаци исказују се по мјесту уобичајеног становља.

1.1. Природно кретање становништва¹⁾

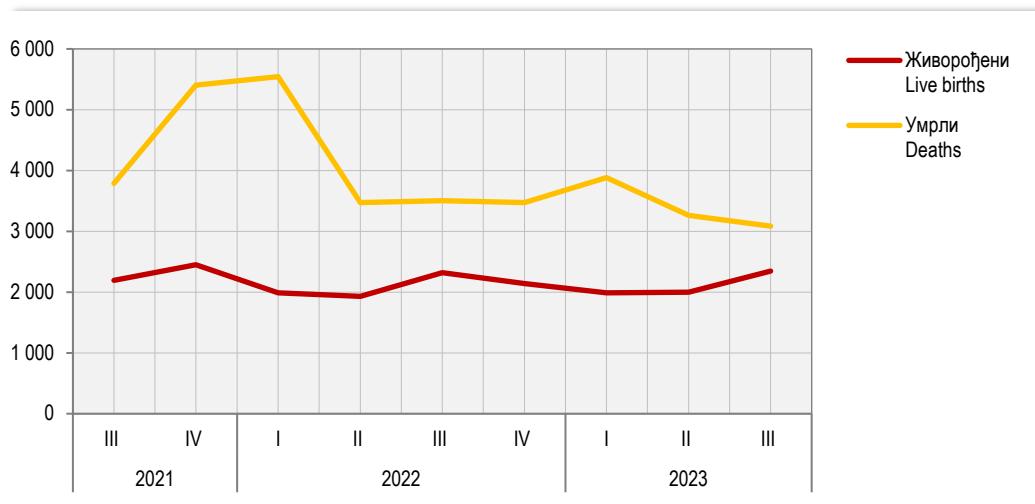
Natural changes of population¹⁾

	Живорођени Livebirths			Умрли Deaths			Бракови Marriages	
	укупно total	мушки male	женско female	укупно total	мушки male	женско female	склопљени married	разведен divorced
2021								
IV	2 450	1 250	1 200	5 402	2 736	2 666	1 092	241
2022								
I	1 990	1 007	983	5 544	2 792	2 752	742	142
II	1 930	988	942	3 473	1 764	1 709	1 403	193
III	2 318	1 183	1 135	3 504	1 770	1 734	1 933	210
IV	2 143	1 093	1 050	3 471	1 859	1 612	1 218	230
2023								
I	1 986	1 030	956	3 882	1 979	1 903	748	169
II	1 996	1 024	972	3 262	1 677	1 585	1 460	244
III	2 348	1 215	1 133	3 085	1 549	1 536	1 723	181

¹⁾ Тромјесечни подаци су подложни промјенама до њиховог коначног годишњег објављивања. / Quarterly data are subject to change until their final annual publication.

Графикон 1. Живорођени и умрли по тромјесечјима

Graph 1. Live births and deaths by quarters

NATURAL MOVEMENTS

In the third quarter of 2023, the number of registered livebirths in Republika Srpska was 2,348, while there were 3,085 death cases. Compared to the same period of 2022, in the third quarter of 2023 the number of registered livebirths increased by 1.3%, while the number of deaths decreased by 11.9%. In the third quarter of 2023, the number of registered marriages decreased by 10.9% and the number of divorces decreased by 13.8% in comparison with the same period of 2022.

Data on births, deaths and marriages are obtained from the registry offices, while the competent courts provide data on divorces.

Birth statistics covers live births and stillbirths. Death statistics covers each death case. Marriage statistics covers marriages concluded in a legal manner, i.e. marriages entered into the marriages register. Divorce statistics covers all marriages divorced by final court order from a competent court.

Presented quarterly data on the number of live births, deceased persons, marriages and divorces represent the total number of registered cases in the registry offices and courts of Republika Srpska. Annual data are shown by place of usual residence.

СТАНОВНИШТВО POPULATION

УНУТРАШЊЕ МИГРАЦИЈЕ

У трећем тромјесечју 2023. године, у Републици Српској број досељеног становништва био је за 121 већи него број одсељеног.

Административни извор података за статистичку активност унутрашње миграције становништва Републике Српске је Агенција за идентификацијона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине.

Законска обавеза пријаве и одјаве пребивалишта заснива се на Закону о пребивалишту и боравишту држављана БиХ ("Службени гласник БиХ", број 32/01). Републички завод за статистику тромјесечно преузима разврстане податке о пријавама и одјавама пребивалишта за ниво Републике Српске од Агенције за идентификацијона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине.

Претходни подаци објављени у овом Прегледу обухватају кретања становништва на територији Републике Српске на основу веза одјаве/пријаве пребивалишта држављана Републике Српске, ФБиХ/БиХ.

INTERNAL MIGRATION

In the third quarter of 2023, Republika Srpska recorded more immigration than emigration cases, namely there were 121 immigrants more.

The administrative source of data for the survey on internal migrations of population of Republika Srpska is the Agency for Identification Documents, Registers and Data Exchange of Bosnia and Herzegovina.

The legal obligation of the registration/cancellation of the place of residence is stipulated in the Law on Permanent and Temporary Residence of Citizens of BH ("Official Gazette of BH", No. 32/01). The Republika Srpska Institute of Statistics takes over quarterly breakdowns of the registrations/cancellations of the place of residence at the Republika Srpska level from the Agency for Identification Documents, Registers and Data Exchange of Bosnia and Herzegovina.

Preliminary data published in this Review cover population movements on the territory of Republika Srpska, based on the relations between registrations/cancellations of the place of residence of citizens of Republika Srpska, the FBH and BH.

1.2. Досељено и одсељено становништво¹⁾

Immigrated and emigrated population¹⁾

	Досељено <i>Immigration</i>			Одсељено <i>Emigration</i>			Салдо <i>Net migration</i>		
	укупно <i>total</i>	мушки <i>male</i>	женско <i>female</i>	укупно <i>total</i>	мушки <i>male</i>	женско <i>female</i>	укупно <i>total</i>	мушки <i>male</i>	женско <i>female</i>
2021									
IV	2 033	822	1 211	1 869	742	1 127	164	80	84
2022									
I	2 001	924	1 077	1 943	886	1 057	58	38	20
II	2 032	902	1 130	2 021	875	1 146	11	27	-16
III	3 051	1 315	1 736	2 878	1 209	1 669	173	106	67
IV	2 088	901	1 187	2 026	862	1 164	62	39	23
2023									
I	2 177	994	1 183	2 106	968	1 138	71	26	45
II	2 009	873	1 136	1 934	837	1 097	75	36	39
III	2 761	1 179	1 582	2 640	1 092	1 548	121	87	34

¹⁾ Тромјесечни подаци су подложни промјенама до њиховог коначног годишњег објављивања.
Quarterly data are subject to change until their final annual publication.

ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТЬ
WAGES, *EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT*

••• ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНOST И НЕЗАПОСЛЕНОСТ WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

ПЛАТЕ WAGES

Просјечна нето плата исплаћена у октобру 2023. године износила је 1 290 КМ и номинално и реално је већа за 1,0% у односу на претходни мјесец. У односу на исти мјесец прошле године, просјечна нето плата номинално је већа за 7,7%, а реално за 3,7%.

Просјечна бруто плата исплаћена у октобру 2023. године износила је 1 963 КМ и номинално и реално је већа за 1,1% у односу на претходни мјесец.

Највиша просјечна нето плата у октобру 2023. године, посматрано по подручјима дјелатности, исплаћена је у подручју *Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања* и износила је 1 728 КМ, а најнижа у подручју *Грађевинарство*, 975 КМ.

У октобру 2023. године, у односу на септембар 2023, највећи номинални раст нето плате забиљежен је у подручјима *Пословљање некретнинама* 7,1%, *Вађење руда и камена* 3,5% и *Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала* 2,8%.

У октобру 2023. године, у односу на септембар 2023, номинално смањење нето плате забиљежено је у подручјима, *Административне и помоћне услужне дјелатности* 1,1%, *Умјетност, забава и рекреација* 1,0% и *Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања* 0,1%.

Подаци о просјечним платама су добијени на основу Мјесечног извјештаја о запосленима и платама запослених, РАД-1, које достављају пословни субјекти и њихове јединице у саставу, без обзира на облик организовања и облик власништва. Као основ за добијање података служи постојећа финансијско-књиговодствена документација, као и кадровска односно персонална евиденција.

Мјесечна статистичка активност о запосленима и платама запослених (РАД-1), на бази које се прикупљају подаци о исплаћеним платама, спроводи се на узорку којим је обухваћено око 70% укупног броја запослених у пословним субјектима. Критеријуми који су коришћени за избор јединица у узорак су: општина, подручје Класификације дјелатности и величина пословног субјекта дефинисана на основу броја запослених. Због непотпуности овога, који је заснован на административном извору, мјесечним узорком нису обухваћени предузетници.

Просјечне бруто и нето плате рачунају се тако што се укупно исплаћена маса плата у мјесецу дијeli са бројем запослених на које се односе извршене исплате. Номинални индекс просјечних нето плате је однос између номиналних износа просјечних нето плате у одређеним периодима посматрања. Реални индекс је однос између номиналног индекса просјечних нето плате и индекса потрошачких цијена у одговарајућем периоду.

Бруто плате и нето плате обухватају исплате за рад у пуном, краћем од пуног и дужем од пуног радног времена (прековремени рад) и накнаде плате за неизвршене а плаћене часове рада (годишњи одмор, државне празнике и нерадне дане утврђене законом, плаћено одсуство, одсуност за стручно усавршавање, застоје у раду без кривице запослених и боловање које иде на терет послодавца).

Бруто плате и нето плате не обухватају остала лична примања као што су топли оброк, превоз, регрес, солидарна помоћ, једнократна новчана помоћ и сл. Не укључују се ни примања по уговору о повременим и привременим пословима, накнаде за ауторска дјела, отпремнине и јубиларне награде, те остала бенефиције запослених, као ни накнаде за боловање које не иде на терет послодавца.

Average net wage paid in October 2023 amounted to 1,290 KM and it was both nominally and really 1.0% higher in comparison with the previous month. Compared to the same month of the previous year, average net wage was nominally 7.7% higher and really 3.7% higher.

Average gross wage paid in October 2023 amounted to 1,963 KM and it was both nominally and really 1.1% higher in comparison with the previous month.

The highest average net wage in October 2023, by section of economic activities, was paid in the section Financial and insurance activities and it amounted to 1,728 KM, while the lowest one was paid in the section Construction 975 KM.

In October 2023, compared to September 2023, the highest nominal increase in net wages was recorded in the sections Real estate activities 7.1%, Mining and quarrying 3.5% and Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 2.8%.

In October 2023, compared to September 2023, nominal decrease in net wages was recorded in the sections Administrative and support service activities 1.1%, Arts, entertainment and recreation 1.0% and Financial and insurance activities 0.1%.

Data on average wages were obtained through the Monthly report on employees and their wages, RAD-1, submitted by business entities and their units in composition, regardless of their form of organisation and type of ownership. The existing financial and bookkeeping documentation and personnel records are used as the basis for obtaining data.

Monthly statistical activity on employees and their wages (RAD-1), based on which the data on paid wages are collected, is carried out on a sample covering approximately 70% of the total number of employees of business entities. The criteria used to select units for the sample are the following: municipality, section of the Classification of Economic Activities and business entity size, defined based on the number of employees. Since the framework is not complete, as it is based on an administrative source, entrepreneurs are not covered by the monthly sample.

Average gross and net wages represent a quotient between total paid wages in a month and number of employees paid in the reference month. Nominal index of average net wages represents a ratio between nominal amounts of average net wages in certain observation periods. Real index is a ratio between the nominal index of average net wages and the consumer price index in a given period.

Gross wages and net wages cover salaries for full time, part time and overtime work, payments from business entity resources for paid but not worked hours, such as annual leave, national holidays and days off as prescribed by law, paid leave, paid leave for vocational training, work interruptions without employees' fault and sick-leave paid by employer.

Gross wages and net wages do not cover other personal income, such as money for luncheon vouchers, transport to/from work place, recourse, solidarity aid and one-off financial aid, etc. Payments based on contracts for temporary and occasional jobs, author compensations, severance pays, jubilee benefits, and other benefits to employees are not covered. Also, wages do not include payments for sick leave that are not paid by the employer.

ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ
WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

2.1. Просјечне бруто плате по подручјима КД

Average gross wages by section of activity classification

	2018	2019	2020	2021	2022	2022			2023												KM
						окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт Oct			
УКУПНО <i>TOTAL</i>	1 358	1 407	1 485	1 546	1 730	1 815	1 835	1 843	1 845	1 908	1 910	1 921	1 945	1 953	1 943	1 954	1 941	1 963			
А Пољопривреда, шумарство и риболов <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1 157	1 165	1 201	1 239	1 421	1 499	1 546	1 541	1 527	1 492	1 526	1 567	1 607	1 616	1 653	1 698	1 655	1 683			
В Барање руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	1 810	1 863	1 950	2 073	2 235	2 166	2 280	2 277	2 281	2 598	2 507	2 457	2 703	2 550	2 509	2 583	2 486	2 578			
С Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	1 017	1 080	1 132	1 193	1 333	1 369	1 398	1 398	1 399	1 436	1 447	1 494	1 481	1 518	1 507	1 526	1 492	1 520			
Д Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1 854	1 908	1 955	2 087	2 252	2 241	2 290	2 324	2 252	2 493	2 469	2 410	2 519	2 471	2 434	2 523	2 447	2 490			
Е Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1 204	1 226	1 297	1 332	1 441	1 476	1 476	1 522	1 500	1 569	1 577	1 578	1 575	1 609	1 589	1 609	1 606	1 617			
F Грађевинарство <i>Construction</i>	914	969	1 015	1 112	1 252	1 301	1 305	1 322	1 366	1 376	1 386	1 400	1 416	1 425	1 459	1 447	1 460	1 465			
G Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	988	1 070	1 132	1 178	1 362	1 437	1 445	1 454	1 495	1 524	1 539	1 570	1 576	1 581	1 588	1 571	1 554	1 606			
H Саобраћај и складиштење <i>Transport and storage</i>	1 028	1 055	1 141	1 150	1 286	1 330	1 344	1 334	1 370	1 467	1 473	1 459	1 467	1 459	1 445	1 498	1 493	1 494			
I Дјелатности пружања смештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство <i>Accommodation and food service activities</i>	907	989	1 103	1 111	1 312	1 367	1 380	1 361	1 436	1 542	1 504	1 547	1 559	1 554	1 531	1 526	1 537	1 544			
J Информације и комуникације <i>Information and communication</i>	1 972	2 016	2 083	2 117	2 405	2 452	2 445	2 470	2 566	2 524	2 511	2 553	2 595	2 616	2 601	2 616	2 599	2 611			
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурувања <i>Financial and insurance activities</i>	2 218	2 246	2 311	2 412	2 408	2 399	2 425	2 460	2 307	2 488	2 567	2 544	2 517	2 567	2 707	2 610	2 704	2 703			
L Пословашај некретнинама <i>Real estate activities</i>	1 023	1 190	1 212	1 289	1 513	1 588	1 592	1 597	1 379	1 509	1 502	1 606	1 522	1 556	1 546	1 589	1 586	1 688			
M Стручне, научне и техничке дјелатности <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1 449	1 448	1 469	1 596	1 806	1 854	1 842	1 851	1 853	1 987	2 055	2 056	2 068	2 054	2 024	1 992	2 021	2 089			
N Административне и помоћне услужне дјелатности <i>Administrative and support service activities</i>	914	1 049	1 168	1 336	1 462	1 549	1 513	1 590	1 398	1 610	1 673	1 588	1 649	1 689	1 629	1 653	1 675	1 691			
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурување <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1 815	1 848	1 972	2 013	2 231	2 376	2 378	2 396	2 409	2 466	2 439	2 443	2 493	2 468	2 457	2 467	2 468	2 474			
P Образовање <i>Education</i>	1 354	1 425	1 540	1 585	1 818	2 003	1 999	1 997	2 016	2 001	2 021	2 024	2 026	2 030	2 028	2 031	2 032	2 041			
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада <i>Human health and social work activities</i>	1 682	1 703	1 818	1 894	2 183	2 349	2 375	2 389	2 402	2 474	2 447	2 428	2 473	2 486	2 453	2 431	2 425	2 435			
R Умјетност, забава и рекреација <i>Arts, entertainment and recreation</i>	926	980	1 081	1 220	1 396	1 413	1 463	1 505	1 509	1 603	1 613	1 660	1 609	1 768	1 671	1 741	1 744	1 723			
S Остале услужне дјелатности <i>Other service activities</i>	1 267	1 433	1 445	1 558	1 676	1 713	1 700	1 788	1 726	1 770	1 782	1 789	1 806	1 913	1 820	1 830	1 815	1 863			

••• ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ
WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

2.2. Просјечне нето плате по подручјима КД

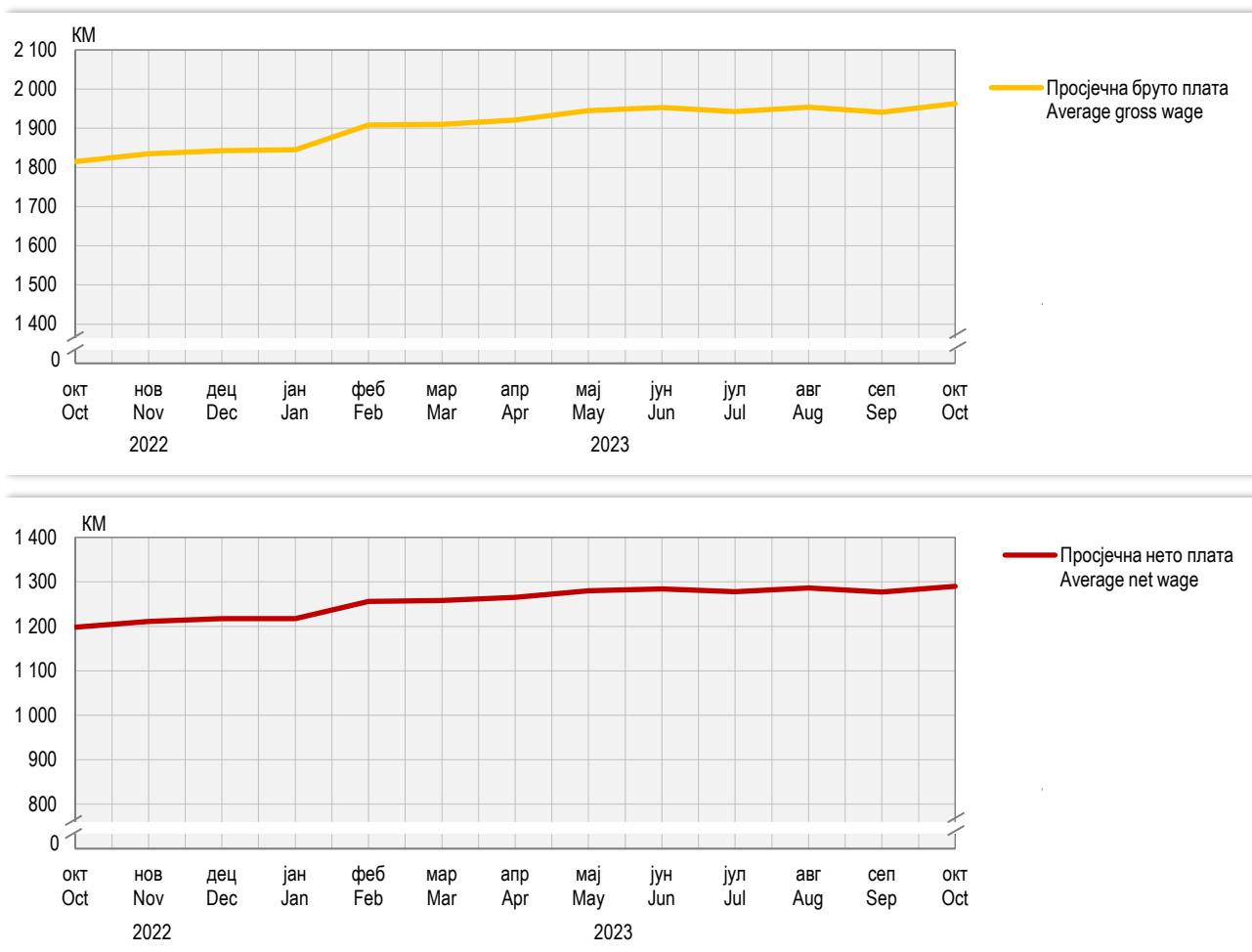
Average net wages paid by section of activity classification

	2018	2019	2020	2021	2022	2022			2023											
						окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт Oct		
УКУПНО TOTAL	857	906	956	1 004	1 144	1 198	1 211	1 217	1 217	1 256	1 258	1 265	1 280	1 284	1 278	1 286	1 277	1 290		
A Полjoprivreda, шумарство и риболов <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	729	751	779	808	942	995	1 022	1 023	1 010	992	1 011	1 040	1 062	1 062	1 092	1 117	1 082	1 106		
B Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	1 126	1 178	1 233	1 318	1 448	1 406	1 477	1 478	1 474	1 672	1 617	1 586	1 737	1 643	1 617	1 663	1 603	1 659		
C Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	675	736	772	820	936	963	982	981	982	1 007	1 017	1 046	1 039	1 058	1 055	1 067	1 045	1 061		
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1 152	1 205	1 235	1 326	1 455	1 451	1 480	1 501	1 456	1 603	1 590	1 554	1 619	1 591	1 568	1 623	1 576	1 601		
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	759	791	838	867	959	981	983	1 010	997	1 040	1 044	1 043	1 043	1 063	1 052	1 065	1 062	1 068		
F Грађевинарство <i>Construction</i>	580	630	661	726	837	871	875	885	912	918	926	933	943	950	971	964	971	975		
G Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	628	696	736	770	908	956	961	969	992	1 009	1 023	1 043	1 041	1 045	1 048	1 038	1 031	1 060		
H Каобраћај и складиштење <i>Transport and storage</i>	652	688	740	755	862	893	901	895	915	975	979	970	975	970	961	994	990	991		
I Дјелатности пружања смештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство <i>Accommodation and food service activities</i>	575	645	719	729	880	914	921	909	952	1 019	994	1 022	1 028	1 024	1 009	1 007	1 015	1 018		
J Информације и комуникације <i>Information and communication</i>	1 204	1 270	1 314	1 345	1 552	1 582	1 577	1 593	1 651	1 627	1 616	1 643	1 669	1 683	1 674	1 681	1 672	1 680		
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања <i>Financial and insurance activities</i>	1 369	1 409	1 449	1 515	1 550	1 539	1 555	1 578	1 489	1 600	1 643	1 626	1 614	1 646	1 724	1 673	1 730	1 728		
L Пословање некретнинама <i>Real estate activities</i>	646	768	784	839	1 006	1 050	1 053	1 057	909	994	988	1 063	998	1 020	1 014	1 040	1 038	1 112		
M Стручне, научне и техничке дјелатности <i>Professional, scientific and technical activities</i>	901	922	940	1 024	1 183	1 222	1 208	1 212	1 212	1 316	1 332	1 367	1 372	1 363	1 325	1 316	1 339	1 375		
N Административне и помоћне услугне дјелатности <i>Administrative and support service activities</i>	581	681	759	868	969	1 023	1 000	1 065	930	1 060	1 099	1 047	1 084	1 107	1 072	1 087	1 100	1 088		
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1 126	1 167	1 244	1 280	1 441	1 532	1 533	1 543	1 552	1 587	1 572	1 573	1 604	1 589	1 581	1 588	1 587	1 591		
P Образовање <i>Education</i>	846	898	973	1 013	1 179	1 296	1 293	1 292	1 304	1 294	1 306	1 308	1 310	1 312	1 311	1 314	1 314	1 320		
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада <i>Human health and social work activities</i>	1 047	1 080	1 152	1 208	1 413	1 516	1 533	1 542	1 548	1 593	1 576	1 566	1 593	1 602	1 581	1 567	1 562	1 570		
R Умјетност, забава и рекреација <i>Arts, entertainment and recreation</i>	588	638	704	794	929	940	971	999	994	1 058	1 060	1 093	1 057	1 159	1 095	1 142	1 141	1 130		
S Остале услужне дјелатности <i>Other service activities</i>	797	913	925	1 001	1 101	1 126	1 118	1 170	1 138	1 163	1 170	1 177	1 184	1 250	1 191	1 198	1 189	1 218		

ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ

WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

Графикон 2. Просјечне бруто и нето плате, по мјесецима
 Graph 2. Average gross and net wages, by month

2.3. Номинални и реални индекси нето плате

Nominal and real indices of net wages

	Номинални индекси Nominal indices			Реални индекси Real indices		
	претходни мјесец = 100 previous month = 100	исти мјесец претходне године = 100 same month of the previous year = 100	Ø2022=100	претходни мјесец = 100 previous month = 100	исти мјесец претходне године = 100 same month of the previous year = 100	Ø2022=100
2022						
окт / Oct	100,8	116,7	104,7	99,0	101,0	100,2
нов / Nov	101,1	117,6	105,9	100,6	102,5	100,9
дец / Dec	100,5	117,2	106,4	100,9	103,2	101,8
2023						
јан / Jan	100,0	116,8	106,4	99,4	103,0	101,2
феб / Feb	103,2	115,1	109,8	102,6	102,2	103,8
мар / Mar	100,2	115,3	110,0	99,7	104,4	103,4
апр / Apr	100,6	115,6	110,6	100,3	106,1	103,7
мај / May	101,2	115,8	111,9	101,3	108,0	105,1
јун / Jun	100,3	111,0	112,2	100,2	104,5	105,3
јул / Jul	99,5	110,2	111,7	99,6	104,7	104,9
авг / Aug	100,6	110,3	112,4	99,5	104,1	104,4
сеп / Sep	99,3	107,4	111,6	98,5	101,6	102,9
окт / Oct	101,0	107,7	112,8	101,0	103,7	103,9

ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНOST И НЕЗАПОСЛЕНОСТ WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

Број запослених у септембру 2023. године износио је 290 745. У односу на март 2023. године број запослених повећао се за 0,2%.

У септембру 2023. године, у односу на март 2023. године, повећање броја запослених забиљежено је у подручјима Административне и помоћне послужне дјелатности 8,1%, Грађевинарство 2,9% и Умјетност, забава и рекреација 2,8%.

Смањење броја запослених у септембру 2023. године, у односу на март 2023. године, забиљежено је у подручјима Пословање некретнинама 9,4%, Повољоприједа, шумарство и риболов 8,9% и Образовање 1,0%.

Број лица која траже запослење у септембру 2023. године износио је 60 198. У односу на март 2023. године број незапослених се смањио за 4,0%, док се у односу на септембар 2022. године број незапослених смањио за 9,5%.

Подаци о запосленима су добијени на основу Полугодишње статистичке активности о запосленима и платама запослених (РАД-1 март и РАД-1 септембар). Као основ за добијање података служи постојећа финансијско-књиговодствена документација, као и документација кадровске, односно, персоналне службе.

Извор података о предузетницима и запосленима код њих је Полугодишња статистичка активност о предузетницима и запосленима код њих (РАД-15). Извештајне јединице за Полугодишњу статистичку активност о запосленима и платама запослених (РАД-1 март и РАД-1 септембар) су пословни субјекти и њихове јединице у саставу, без обзира на њихов правни статус (стечај, ликвидација, оснивање и сл.). Извештајна јединица за Полугодишњу статистичку активност о предузетницима и запосленима код њих (РАД-15) је Пореска управа Републике Српске.

Полугодишњом статистичком активношћу о запосленима и платама запослених (РАД-1 за март и септембар), на бази које су добијени подаци о запосленима, обухваћене су све јединице из Статистичког пословног регистра које се налазе на подручју Републике Српске а које имају запослене раднике.

Подацима нису обухваћени запослени: у одбрани, на породичним погоњопривредним газдинствима, код међународних организација, у пословним јединицама изван Републике Српске и у представништвима у иностранству.

Запослени су сва лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом. Годишњи просјек броја запослених се рачуна као аритметичка средина података из марта и септембра.

Предузетник је физичко лице које ради стицања добити оснива радњу, односно одговарајући облик организовања (радионицу, канцеларију, биро, сервис, агенцију, студио, пансион, апотеку, ординацију и сл.) за обављање самосталне дјелатности.

Извор података о лицима која траже запослење је Завод за запошљавање Републике Српске.

Евиденција о незапосленом лицу почиње се водити даном његовог пријављивања Заводу за запошљавање, у организационој јединици Завода према пребивалишту незапосленог лица.

Незапосленим лицем сматра се лице пријављено на евиденцију Завода, старости од 15 до 65 година, способно или ограничено способно за рад, које није у радном односу, активно тражи посао и расположиво је за рад.

The number of employed persons in September 2023 amounted to 290,745. Compared to March 2023, the number of employed persons was 0.2% higher.

In September 2023, compared to March 2023, an increase in number of employed persons was recorded in the sections Administrative and support service activities 8.1% Construction 2.9% and Arts, entertainment and recreation 2.8%.

A decrease in number of employed persons in September 2023, compared to March 2023, was recorded in the sections Real estate activities 9.4% Agriculture, forestry and fishing 8.9% and Education 1.0%.

The number of persons seeking employment in September 2023 amounted to 60,198. Compared to March 2023, the number of unemployed persons was 4.0% lower, while compared to September 2022 it was 9.5% lower.

Data on employed persons were obtained through the Semi-annual report on employees and their wages (RAD-1 March and RAD-1 September). The existing financial and bookkeeping documentation and personnel records are used as the basis for obtaining data.

Source of data on entrepreneurs and their employees is the Semi-annual report on entrepreneurs and their employed persons (RAD-15). Reporting units of the Semi-annual report on employed persons and their wages (RAD-1 March and RAD-1 September) are business entities and their units in composition, irrespective of their legal status (bankruptcy, liquidation, foundation, etc.). Reporting units of the Semi-annual report on entrepreneurs and their employees (RAD-15) is the Tax Administration of Republika Srpska.

Semi-annual report on employees and their wages (RAD-1 for March and September), which serves as the source of data on employed persons, covers all units in the Register of business entities on the territory of Republika Srpska which have employed persons.

The data do not cover persons employed in the defense, employed persons who conduct their activities on family agricultural holdings, persons employed in international organisations and in business units outside Republika Srpska, as well as those employed in branch offices abroad.

Employed persons are all persons who are employed for unlimited or limited period of time and who work in full or part time. The average annual number of employed persons is calculated as the arithmetic mean of data from March and September.

Entrepreneur is any physical entity that, in order to make profit, founds a store, that is, an appropriate form of organisation (workshop, office, bureau, service, agency, studio, boardinghouse, pharmacy, dispensary, etc.) for the performance of an independent activity.

Source of data on persons seeking employment is the Republika Srpska Employment Office.

A record of unemployed person is started up on the day this person is registered at the Employment Office, in an organizational unit of the Office, according to the unemployed person's residence.

Unemployed person is any person who is registered in the Employment Office's records, between 15 and 65 years of age, capable or of limited capability to work, who has not entered into employment and who is seeking job actively, i.e. a person who is available for work.

ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНСТВО И НЕЗАПОСЛЕНСТВО WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

2.4. Запослени и незапослени

Employed and unemployed persons

	Запослени <i>Employed persons</i>			Незапослени ¹⁾ - стање на посљедњи дан у години/мјесецу <i>Unemployed persons¹⁾ - state as on the last day in year/month</i>
	укупно <i>total</i>	код пословних субјеката <i>in business entities</i>	предузетници и запослени код предузетника <i>entrepreneurs and their employees</i>	
2018	266 309	225 342	40 967	96 005
2019	272 366	230 538	41 828	87 037
2020	274 227	232 546	41 681	83 164
2021	279 030	236 254	42 776	69 987
2022	286 679	243 115	43 564	64 295
2022 сеп / Sep	289 098	244 970	44 128	66 504
2023 мар / Mar	290 237	246 425	438 12	62 732
2023 сеп / Sep	290 745	247 367	43 378	60 198

¹⁾Извор: Завод за запошљавање Републике Српске

¹⁾Source: Republika Srpska Employment Office

2.5. Запослени по подручјима КД

Employed persons by section of activity classification

		2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023
							септембар <i>September</i>	март <i>March</i>
УКУПНО <i>TOTAL</i>		266 309	272 366	274 227	279 030	286 679	289 098	290 237
Предузетници и запослени код предузетника <i>Entrepreneurs and their employees</i>		40 967	41 828	41 681	42 776	43 564	44 128	43 812
Запослени код пословних субјеката, укупно <i>Employed in business entities, total</i>		225 342	230 538	232 546	236 254	243 115	244 970	246 425
A Погодривреда, шумарство и риболов <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		7 802	7 772	7 818	7 516	7 617	7 700	7 427
B Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>		5 113	5 044	4 730	4 688	4 610	4 674	4 698
C Прерадничка индустрија <i>Manufacturing</i>		49 459	49 630	50 829	51 446	52 536	52 903	52 467
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning production and supply</i>		8 679	8 877	8 382	8 308	8 383	8 494	8 541
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		4 845	4 978	4 967	5 137	5 135	5 155	5 065
F Грађевинарство <i>Construction</i>		10 905	11 106	11 530	11 845	11 851	11 823	11 542
G Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>		33 436	35 012	35 217	35 852	38 154	38 567	38 642
H Саобраћај и складиштење <i>Transport and storage</i>		10 195	10 533	10 360	10 452	10 308	10 240	10 596
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство <i>Accommodation and food service activities</i>		3 090	3 307	3 356	3 063	3 217	3 174	3 290
J Информације и комуникације <i>Information and communication</i>		5 677	5 986	6 060	6 732	7 362	7 478	7 654
K Финансиске дјелатности и дјелатности осигурања <i>Financial and insurance activities</i>		5 523	5 688	5 733	5 755	5 879	5 905	5 864
L Пословње неректнинама <i>Real estate activities</i>		509	588	588	512	492	488	851
								760

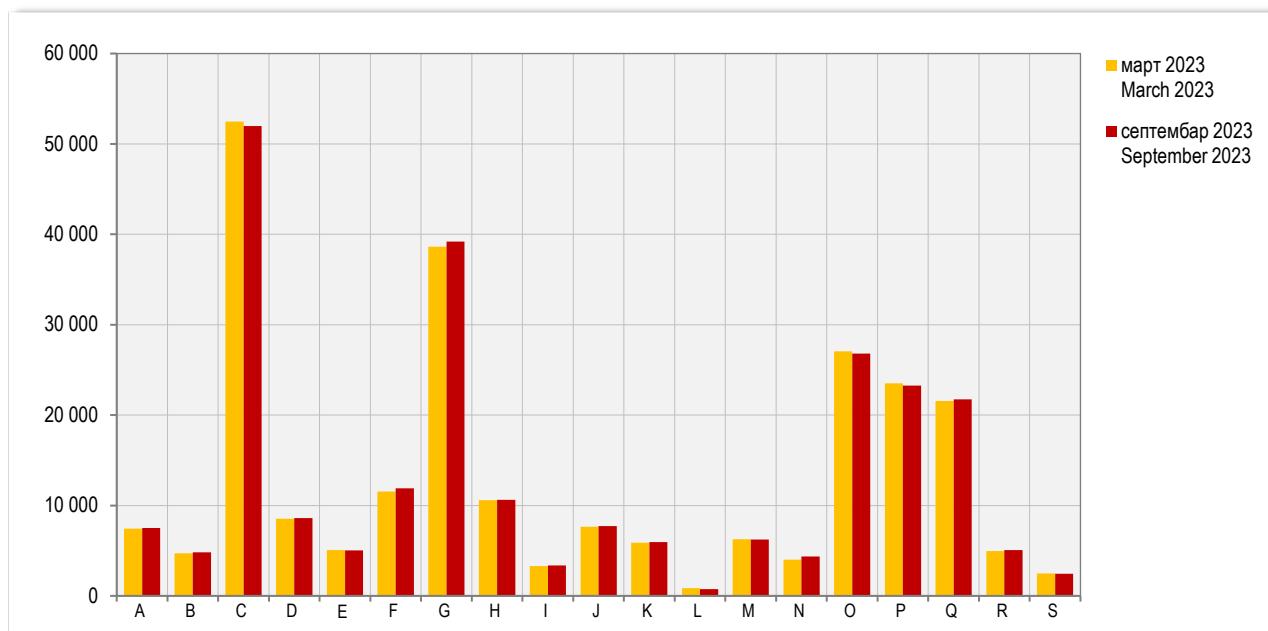
••• ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ
WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

2.5. Запослени по подручјима КД

Employed persons by section of activity classification
(наставак/continued)

		2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023	
							септембар September	март March	септембар September
M	Стручне, научне и техничке дјелатности <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5 555	5 585	5 640	5 824	5 922	6 072	6 251	6 234
N	Административне и помоћне услугне дјелатности <i>Administrative and support service activities</i>	3 039	3 106	3 045	3 152	3 689	3 830	4 001	4 350
O	Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	24 895	25 426	25 887	26 250	26 561	26 819	27 052	26 813
P	Образовање <i>Education</i>	22 319	22 554	22 568	22 923	23 123	22 897	23 500	23 272
Q	Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада <i>Human health and social work activities</i>	17 979	18 824	19 434	20 252	21 005	21 271	21 554	21 741
R	Умјетност, забава и рекреација <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3 987	4 300	4 242	4 350	4 943	5 065	4 950	5 080
S	Остале услугне дјелатности <i>Other service activities</i>	2 335	2 222	2 160	2 197	2 328	2 415	2 480	2 431

Графикон 3. Запослени у пословним субјектима по подручјима КД
Graph 3. Employed persons in business entities by section of activity classification

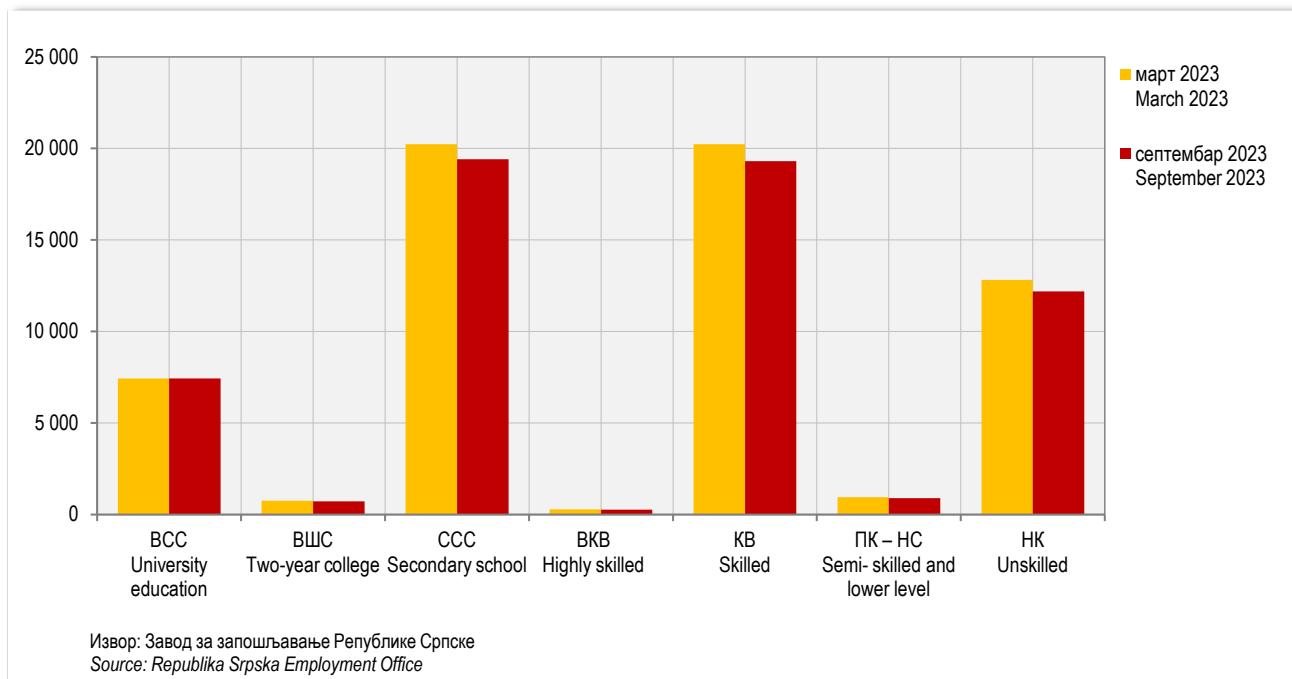
ПЛАТЕ, ЗАПОСЛЕНОСТ И НЕЗАПОСЛЕНОСТ
WAGES, EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

2.6. Лица која траже запослење¹⁾ - стање на посљедњи дан у години/мјесецу
 Persons seeking employment¹⁾ - state as on the last day in year/month

	Укупно <i>Total</i>	Према степену стручног образовања <i>By level of educational attainment</i>						
		BCC <i>university education</i>	ВШС <i>two-year college</i>	CCC <i>secondary school</i>	ВКВ <i>highly skilled</i>	KB <i>skilled</i>	ПК – НС <i>semi-skilled and lower level</i>	НК <i>unskilled</i>
2018	96 005	11 387	1 203	30 139	603	31 620	1 737	19 316
2019	87 037	11 144	1 076	27 576	501	27 860	1 500	17 380
2020	83 164	10 761	997	26 924	509	26 671	1 381	15 921
2021	69 987	9 512	856	22 598	398	22 257	1 116	13 250
2022	64 295	7 823	800	20 772	312	20 530	975	13 083
2022								
окт / Oct	66 259	8 106	814	21 475	322	21 146	983	13 413
нов / Nov	64 968	7 890	811	21 047	319	20 755	976	13 170
дец / Dec	64 295	7 823	800	20 772	312	20 530	975	13 083
2023								
јан / Jan	64 874	7 828	785	20 944	304	20 865	980	13 168
феб / Feb	64 034	7 643	762	20 674	296	20 612	977	13 070
мар / Mar	62 732	7 437	759	20 230	292	20 229	957	12 828
апр / Apr	61 541	7 315	742	19 837	284	19 835	939	12 589
мај / May	60 533	7 250	738	19 472	275	19 480	913	12 405
јун / Jun	60 319	7 267	732	19 586	264	19 308	917	12 245
јул / Jul	60 395	7 661	728	19 401	263	19 269	912	12 161
авг / Aug	60 495	7 868	730	19 352	262	19 239	889	12 155
сеп / Sep	60 198	7 441	713	19 403	259	19 311	889	12 182
окт / Oct	59 851	7 366	707	19 286	253	19 226	869	12 144

¹⁾ Извор: Завод за запошљавање Републике Српске
 Source: Republika Srpska Employment Office

Графикон 4. Лица која траже запослење
 Graph 4. Persons seeking employment

...
ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у трећем тромјесечју 2023. године, у односу на треће тромјесечје 2022. године, износио је 2,1%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у трећем тромјесечју 2023. године значајан реални раст бруто додате вриједности забиљежен је у подручјима: (К) Финансиске дјелатности и дјелатности осигурања за 9,8%, (Ј) Информације и комуникације за 8,9%, (М,Н) Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности за 8,0%, док је реални пад бруто додате вриједности забиљежен у подручјима: (В,С,Д,Е) Вађење руда и камена; Прерадивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине за 1,0% а од тога у (С) Прерадивачка индустрија за 6,6%.

Тромјесечни Бруто домаћи производ један је од најважнијих макроекономских индикатора на нивоу укупне економије. То је најактуелнији тромјесечни индикатор који је изузетно битан и неопходан за анализу економских кретања у текућој години и за поуздану рану процјену БДП-а за претходну годину.

Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а заснива се на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног monetarnog фонда и Евростата.

Тромјесечни БДП обрачунат је по производном приступу, на нивоу области и подручја класификације дјелатности. За обрачун тромјесечног БДП-а коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких истраживања (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (доступни тромјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунатог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података, при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флуктуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године подложни су промјенама до њиховог објављивања за четврто тромјесечје. Послије објављивања података за четврто тромјесечје, тромјесечни подаци могу да се мијењају само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

In the third quarter of 2023, compared to the third quarter of 2022, an increase by 2.1% was recorded in real Gross domestic product.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the third quarter of 2023, a significant real growth in Gross value added was recorded in the following sections: (K) Financial and insurance activities by 9.8%, (Ј) Information and communication by 8.9%, (М,Н) Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities by 8.0%, while a real decline in Gross value added was recorded in the following sections: (В,С,Д,Е) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 1.0%, of which in (С) Manufacturing by 6.6%.

Quarterly Gross domestic product is one of the most important macroeconomic indicators at the level of total economy. It is the most current quarterly indicator which is particularly important and necessary for the analysis of economic trends in the current year, as well as for a reliable early estimate of GDP for the previous year.

Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

Quarterly GDP is calculated using the production approach, at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities. For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical surveys (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, wages and employees, prices, external trade, etc.) and administrative sources of data (available quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, applying the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous one), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing of data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

••• ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

3.1. Тромјесечна бруто додата вриједност и бруто домаћи производ, текуће цијене
Quarterly gross value added and gross domestic product, current prices

хил. KM / thous. KM

	2021	2022					2023 ¹⁾			
	IV	I	II	III	IV	I	II	III		
A	234 646	233 263	267 302	316 200	270 151	247 658	293 066	354 198	A	
B, C, D, E	738 407	670 818	749 961	745 813	817 622	708 282	750 852	763 672	B, C, D, E	
од тога, С	461 289	399 688	467 453	473 696	520 280	413 582	454 586	460 837	of which, C	
F	251 055	108 747	185 374	247 657	281 446	118 879	200 852	267 060	F	
G, H, I	552 451	516 460	604 870	688 451	666 309	539 215	656 132	749 146	G, H, I	
J	139 897	146 188	155 940	166 949	160 761	160 290	183 213	202 762	J	
K	106 681	110 455	121 128	125 823	120 390	127 965	145 347	156 172	K	
L	119 517	115 872	117 571	117 762	120 705	117 668	121 266	121 266	L	
M, N	109 729	106 262	110 801	121 541	127 248	120 878	129 932	148 086	M, N	
O, P, Q	534 601	528 501	562 789	633 239	658 412	566 303	613 817	689 515	O, P, Q	
R, S	101 681	95 204	101 387	118 402	130 671	117 007	118 354	135 025	R, S	
FISIM (минус)	61 795	66 601	83 495	64 675	67 820	74 671	100 795	78 760	FISIM (minus)	
Бруто додата вриједност	2 826 869	2 565 170	2 893 627	3 217 162	3 285 894	2 749 474	3 112 036	3 508 143	Gross value added	
Нето порези на производе	603 823	598 220	671 853	637 101	667 941	638 966	713 170	686 858	Neto taxes on products	
Бруто домаћи производ	3 430 692	3 163 390	3 565 480	3 854 264	3 953 834	3 388 440	3 825 207	4 195 001	Gross domestic product	

3.2. Тромјесечна бруто додата вриједност и бруто домаћи производ, стопе реалног раста, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године
Quarterly gross value added and gross domestic product, real growth rates, changes compared to the same quarter of the previous year

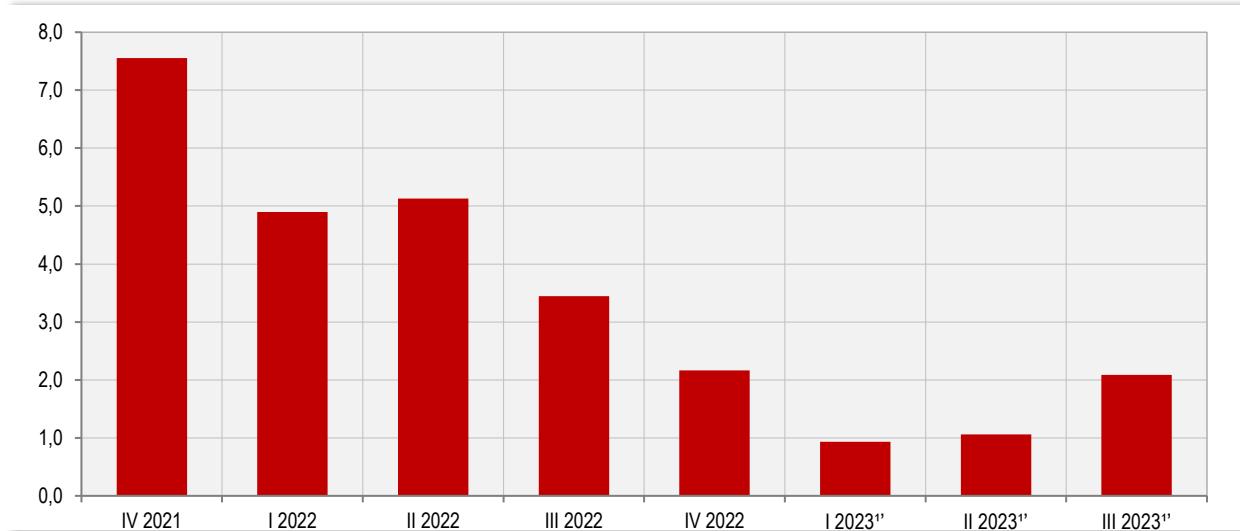
%

	2021	2022					2023 ¹⁾			
	IV	I	II	III	IV	I	II	III		
A	-11,3	-1,1	-1,5	-2,2	-2,9	0,7	3,4	4,0	A	
B, C, D, E	9,3	1,1	2,9	-2,0	-2,1	-1,7	-3,6	-1,0	B, C, D, E	
од тога, С	8,0	5,8	2,7	0,0	-1,8	-3,2	-7,0	-6,6	of which, C	
F	2,6	1,4	1,6	2,3	2,7	7,3	5,9	6,4	F	
G, H, I	17,4	16,3	13,5	10,4	7,2	-0,4	-0,1	0,4	G, H, I	
J	4,6	3,9	4,4	8,0	6,5	5,7	8,7	8,9	J	
K	9,2	2,6	3,9	3,5	1,9	8,3	8,9	9,8	K	
L	-0,4	0,7	0,8	1,2	0,5	0,1	0,7	0,2	L	
M, N	5,8	2,4	3,8	5,3	4,4	7,4	7,7	8,0	M, N	
O, P, Q	2,7	0,4	2,2	3,2	3,3	1,5	2,0	1,7	O, P, Q	
R, S	10,5	8,0	11,7	10,1	8,2	6,7	6,9	7,2	R, S	
FISIM (минус)	6,4	1,5	3,8	2,2	0,5	6,2	6,8	7,2	FISIM (minus)	
Бруто додата вриједност	6,0	4,0	4,5	3,3	2,4	1,3	1,4	2,3	Gross value added	
Нето порези на производе	15,8	8,7	7,8	4,4	0,9	-0,4	-0,2	1,0	Neto taxes on products	
Бруто домаћи производ	7,6	4,9	5,1	3,4	2,2	0,9	1,1	2,1	Gross domestic product	

¹⁾ Процјена/Estimate

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД ●●●
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Графикон 5. Стопе реалног раста БДП-а, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године
Graph 5. Real growth rates of GDP, changes compared to the same quarter of the previous year

¹⁾ Процјена/Estimate

ЦИЈЕНЕ
PRICES

ПОТРОШАЧКЕ ЦИЈЕНЕ

Укупан индекс потрошачких цијена у Републици Српској, у октобру 2023. године у односу на претходни мјесец, остао је непромјењен.

У односу на октобар 2022. године, укупан индекс потрошачких цијена у просјеку је виши за 3,8%.

Посматрано по одјељцима намјене потрошње (COICOP) у октобру 2023. године у односу на септембар 2023. године, индекс одјељка Одjeћa и обућa виши је за 2,0%, индекси одјељака Аклохолна пићa и дуван, Ресторани и хотели и Осталa добра и услугe виши су за по 0,3%, док је индекс одјељка Здравство виши за 0,2%. Индекси одјељака Превоз, Комуникације, Рекреација и култура и Образовање остали су непромјењени. Индекс одјељака Намјештај и покућство нижи је за 0,5%, индекси одјељака Хранa и безалкохолна пићa нижи је за 0,3%, док је индекс одјељака Становањe нижи за 0,1%.

Индекси потрошачких цијена у Републици Српској израчунавају се на основу репрезентативне листе производа (корпе) коју у 2023. години чине 610 производа. Сваког мјесеца прикупља се више од 9 000 цијена по унапријед дефинисаном узорку продајних мјesta и градова. Цијене се прикупљају на шест локација (градова): Бања Лука, Бијељина, Добој, Источно Сарајево, Приједор и Требиње. Обухваћени су најважнији производи и услуге које купује резидентно становништво ради финалне потрошње.

Цијене се прикупљају према утврђеном распореду обиласка продавница и тражница које су одређене као мјesta снимања и према јасно дефинисаним спецификацијама производа/услуге. Снимање цијена се врши сљедећих дана у мјесецу:

- За польопривредне производе који се продају на пијацама, цијене се прикупљају два пута мјесечно и то у прво и трећој седмици у мјесецу.
- За све остале производе цијене се у складу са важећим европским регулативама прикупљају једном мјесечно (између 1. и 21. у мјесецу) с тим да се нужно одржава исти интервал између прикупљања.

За израчун индекса потрошачких цијена користи се Класификација личне потрошње према намјени (Classification of Individual Consumption by Purpose - COICOP) која дијели производе и услуге на дванаест основних одјељака за које се израчунавају индекси.

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса потрошачких цијена представљају структуру просјечне потрошње домаћинстава, односно показују релативно учешће одабраних производа и услуга у укупној потрошњи. Основни извор података за израду пондера за израчун индекса потрошачких цијена је Анкета о потрошњи домаћинства. За израчунавање индекса потрошачких цијена од јануара 2018. године примјењују се пондери који се базирају на подацима из Анкете о потрошњи домаћинства из 2015. године. Пондери се сваке године коригују с кретањем цијена у претходној години.

За индекс потрошачких цијена потребно је најприје израчунати елементарне индексе (индекс производа) и индексе репрезентативних ставки на нивоу градова. При томе се као мјера средње вриједности користи геометријска средина. Агрегатни индекси се након тога израчунавају кориштењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину почевши од најнижег нивоа индекса репрезентативне ставке до нивоа укупног индекса за Републику Српску. Референтна база за израчунавање индекса је 2015. година.

CONSUMER PRICES

Total consumer price index in Republika Srpska in October 2023, in comparison with the previous month, remained unchanged.

Compared to October 2022, total consumer price index was on average 3.8% higher.

By COICOP division in October 2023, compared to September 2023, index of Clothing and footwear was 2.0% higher, index of Alcoholic beverages and tobacco, index of Restaurants and hotels and index of Other goods and services were 0.3% higher, and index of Health was 0.2% higher. Index of Transport, index of Communications, index of Recreation and culture and index of Education remained unchanged. Index of Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house was 0.5% lower, index of Food and non-alcoholic beverages was 0.3% lower and index of Housing was 0.1% lower.

In Republika Srpska, the Consumer Price Index calculation is based on the representative list of products, which in 2023 consists of 610 products. Each month more than 9,000 prices are collected in accordance with defined sample of retail stores and cities. Prices are collected on six locations (cities): Banja Luka, Bijeljina, Doboj, Istočno Sarajevo, Prijedor and Trebinje. The sample consists of the most important products and services which residents buy for their final spending needs.

Prices are collected in accordance with the previously defined schedule of stores and specifications of products/services. Price collection is conducted on the following days in a month:

- For agricultural products at public markets, prices are collected twice a month in the first and third week of each month,
- For all other products, in accordance with current EU regulations, prices are collected once a month (between the 1st and 21st of each month), and the same defined schedule and process of collecting these prices are strongly ensured and repeated.

For calculating the Consumer Price Index it is also necessary to use a classification of individual consumption (Classification of Individual Consumption by Purpose - COICOP), which classifies products and services into twelve basic divisions for which indices are calculated.

Weights used for the calculation of Consumer Price Index represent the structure of average consumer spending, that is, they show relative participation of selected products and services in total purchasing process. The main source of data for the calculation of weights for Consumer Price Index is the Household Budget Survey. For calculating the Consumer Price Index since January 2018 the weights used have been the ones based on the Household Budget Survey from year 2015. Each year weights are adjusted according to price fluctuations of the previous year.

For calculating the Consumer Price Index, it is necessary to calculate elementary indices (product indices) and indices of representative items at the level of towns first. For this, geometric mean is used as a measure of average value. Aggregate indices are then calculated using the Laspeyres formula for weighted arithmetic mean, beginning with the lowest index of representative items, towards the level of total index for Republika Srpska. Basis of reference for calculating the index is year 2015.

ЦИЈЕНЕ PRICES

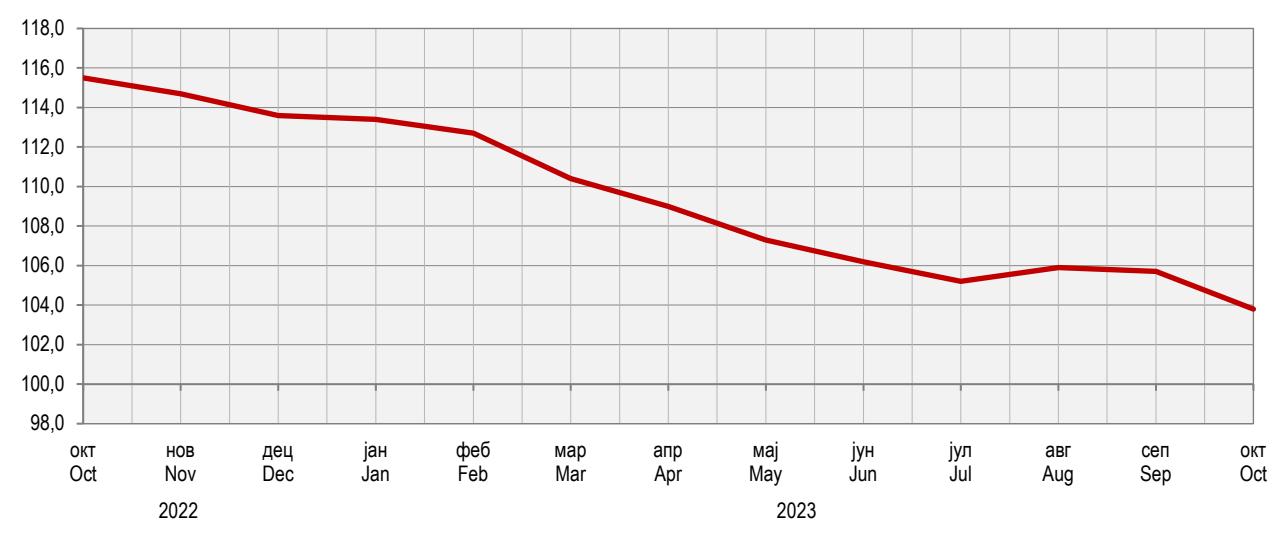
4.1. Индекси потрошачких цијена

Consumer prices indices

	Јануар January	Фебруар February	Март March	Април April	Мај May	Јун June	Јул July	Август August	Септембар September	Октобар October	Новембар November	Децембар December
Претходни мјесец = 100 Previous month = 100												
2019	100,2	100,5	100,2	99,1	100,1	99,4	99,5	99,7	100,6	101,2	99,8	100,0
2020	100,4	100,1	100,0	97,9	99,2	100,2	99,6	99,8	100,1	101,0	100,0	99,9
2021	100,5	100,4	100,7	99,3	100,2	100,0	99,9	100,2	100,6	102,3	101,2	100,5
2022	100,8	101,3	102,6	101,6	101,5	101,1	100,9	100,4	101,0	101,8	100,5	99,6
2023	100,6	100,6	100,5	100,3	99,9	100,1	99,9	101,1	100,8	100,0		
Исти мјесец претходне године = 100 Same month of the previous year = 100												
2019	101,4	100,8	100,5	100,7	100,6	100,3	100,3	100,1	100,4	100,2	100,0	100,3
2020	100,5	100,1	99,9	98,7	97,9	98,6	98,7	98,8	98,3	98,1	98,3	98,1
2021	98,2	98,4	99,2	100,6	101,5	101,4	101,7	102,1	102,6	104,0	105,2	105,9
2022	106,2	107,2	109,1	111,7	113,2	114,3	115,4	115,6	116,1	115,5	114,7	113,6
2023	113,4	112,7	110,4	109,0	107,3	106,2	105,2	105,9	105,7	103,8		
Исти период претходне године = 100 Same period of the previous year = 100												
2019	-	101,1	100,9	100,9	100,8	100,7	100,7	100,6	100,6	100,5	100,5	100,5
2020	-	100,3	100,2	99,8	99,4	99,3	99,2	99,2	99,1	99,0	98,9	98,8
2021	-	98,3	98,6	99,1	99,6	99,9	100,1	100,4	100,6	100,9	101,3	101,7
2022	-	106,7	107,5	108,6	109,5	110,3	111,0	111,6	112,1	112,4	112,7	112,7
2023	-	113,1	112,2	111,3	110,5	109,8	109,1	108,7	108,3	107,9		

Графикон 6. Индекси потрошачких цијена, исти мјесец претходне године = 100

Graph 6. Consumer price indices, same month of the previous year = 100

4.2. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње

Consumer price indices by main divisions of consumption

Ø2015 = 100

	Укупно Total	Храна и безалкохолна пића <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	Алкохолна пића и дуван <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	Одјећа и обућа <i>Clothing and footwear</i>	Снабд. водом, ел. енергијом и другим енергентима <i>Housing, water, electricity, gas and other fuels</i>	Намјештај, покућство и редовно одржавање <i>Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>
2018	99,8	99,6	116,2	67,7	103,5	95,7
2019	100,3	100,4	121,5	59,6	106,4	95,7
2020	99,2	101,1	126,9	53,6	106,7	94,1
2021	100,9	104,3	128,9	48,6	107,6	95,2
2022	113,7	126,4	130,9	45,9	116,2	103,7
2022						
окт / Oct	118,8	133,4	132,2	46,9	126,2	106,8
нов / Nov	119,4	134,1	131,9	46,6	127,3	107,7
дец / Dec	118,9	135,9	132,0	45,7	127,1	108,9
2023						
јан / Jan	119,5	137,7	132,8	44,1	127,7	109,8
феб / Feb	120,3	139,8	134,6	43,6	127,7	110,5
мар / Mar	120,9	140,8	138,0	44,5	128,0	110,6
апр / Apr	121,0	141,0	138,1	45,7	129,0	111,2
мај / May	121,1	141,2	138,5	45,1	129,5	111,5
јун / Jun	121,2	141,4	138,6	44,9	129,8	112,1
јул / Jul	121,1	140,2	138,8	42,5	129,8	112,7
авг / Aug	122,4	141,0	138,9	42,3	132,1	113,6
сеп / Sep	123,4	141,2	139,2	43,3	132,8	114,3
окт / Oct	123,4	140,8	139,6	44,2	132,7	113,8

4.2. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње

Consumer price indices by main divisions of consumption

(наставак/continued)

Ø2015 = 100

	Здравство Health	Превоз Transport	Комуникације Communication	Рекреација и култура Recreation and culture	Образовање Education	Ресторани и хотели Restaurants and hotels	Остале добра и услуге Other goods and services
2018	105,4	106,7	99,4	102,4	100,2	102,4	97,8
2019	106,9	107,6	99,5	104,3	100,2	103,0	96,8
2020	107,8	97,9	100,0	106,5	100,2	103,3	96,8
2021	108,2	103,7	99,8	107,4	100,1	103,7	97,3
2022	108,8	130,3	100,9	115,2	100,1	113,7	103,0
2022							
окт / Oct	109,4	136,8	101,5	118,3	100,1	116,6	106,0
нов / Nov	109,5	137,9	101,5	118,3	100,1	116,8	106,3
дец / Dec	109,6	129,1	101,5	118,5	100,1	116,9	107,2
2023							
јан / Jan	109,7	128,2	101,5	119,5	100,7	117,4	109,0
феб / Feb	110,0	127,6	101,5	119,5	100,8	118,9	109,3
мар / Mar	110,2	125,3	101,5	120,3	100,8	119,1	112,5
апр / Apr	110,4	124,2	102,3	120,4	100,8	119,2	113,3
мај / May	110,7	121,8	102,2	120,6	100,8	119,8	114,1
јун / Jun	110,8	121,4	102,3	120,6	101,1	120,7	114,0
јул / Jul	111,1	122,9	102,7	123,5	101,1	120,7	115,5
авг / Aug	112,0	127,3	102,6	123,8	101,2	122,3	116,3
сеп / Sep	112,5	131,1	103,9	124,9	101,3	122,7	116,6
окт / Oct	112,7	131,1	103,9	124,8	101,3	123,0	117,0

ЦИЈЕНЕ PRICES

ЦИЈЕНЕ ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА

Цијене производа на индустриским тржишту у октобру 2023. године у односу на септембар 2023. године, у просјеку су више за 0,8%, у односу на октобар 2022. године више за 2,4% и у односу на децембар 2022. године више за 4,5%.

Посматрано по намјени потрошње, у октобру 2023. године у односу на септембар 2023. године, цијене енергије у просјеку су више за 1,7%, цијене нетрајних производа за широку потрошњу више су за 0,4%, цијене капиталних производа више су за 0,1%, цијене интермедијарних производа у просјеку су ниже за 1,0%, док су цијене трајних производа за широку потрошњу у просјеку су остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустриске производње (PRODCOM), у октобру 2023. године у односу на септембар 2023. године, цијене подручја (E) Снабдевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине у просјеку су више за 4,8%, цијене подручја (D) Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација су више за 3,2%, цијене подручја (B) Вадење руда и камена у просјеку су ниже за 2,1% и цијене подручја (C) Прерадничка индустрија ниже су за 0,1%.

Индекс цијена производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустриских производа.

Продајна цијена производа на индустриским тржиштима је цијена по којој производач продаје своје производе, редовним купцима на индустриским тржиштима у највећим количинама, франко утоварено у вагон (камion) у мјесту производа. У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се: трговачки работ и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Цијене производа на индустриским тржиштима се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2023. години чини 369 производа. Сваког мјесеца прикупља се 1 109 цијене. Обухваћени су најважнији производи по индустриским областима.

Упитник о производачким цијенама мјесечно доставља 312 изабраних предузећа. То су највећи производачи тј. они који имају највећу реализацију по индустриским областима.

Класификација индустриских производа је заснована на Номенклатури индустриских производа НИП БиХ/PRODCOM 2016, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у EU PRODCOM листи.

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса производачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустриских производа на индустриским тржиштима. Основни извор података за израду пондера је годишњи извјештај индустриске ИНД-21 из 2015. године. Шема пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Индекс цијена производа на индустриским тржиштима се прикупљају на основу елементарних индекса производа који представљају мјеру средње вриједности односа цијена текућег и базног периода (децембар претходне године).

Агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, подручја и укупан индекс, рачунају се кориштењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

За израчунавање индекса референтна је 2015. година.

PRODUCER PRICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS

Producer prices of industrial products on domestic market in October 2023, compared to September 2023, were on average 0.8% higher, compared to October 2022 they were 2.4% higher and compared to December 2022 they were 4.5% higher.

By purpose of consumption, in October 2023, compared to September 2023, prices of energy were on average 1.7% higher, prices of consumer non-durables were 0.4% higher and prices of capital goods were 0.1% higher, prices of intermediate goods were on average 1.0% lower, while prices of consumer durables remained on average at the same level.

By section of industrial production (PRODCOM), in October 2023, compared to September, prices of the section (E) Water supply; sewerage, waste management and remediation activities were on average 4.8% higher and prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air-conditioning supply were 3.2% higher, while prices of the section (B) Mining and quarrying were on average 2.1% lower and prices of the section (C) Manufacturing were 0.1% lower.

Producer Price Index is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products is a price for which a producer sells his products to the regular customers on domestic market at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck) at the producer's location. This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, and also VAT and excise.

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2023 consists of 369 products. Each month 1,109 prices are collected. The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 312 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section.

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in BH/PRODCOM 2016, which is in its base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in the EU PRODCOM list.

Weights used for the calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on domestic market. Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2015. Scheme of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices which had occurred during the previous year.

Producer Price Index of industrial products is calculated on the basis of elementary indices of products, which represent a measure of the mean price ratio of the current to base period (December of the previous year).

Aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the overall index, are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2015.

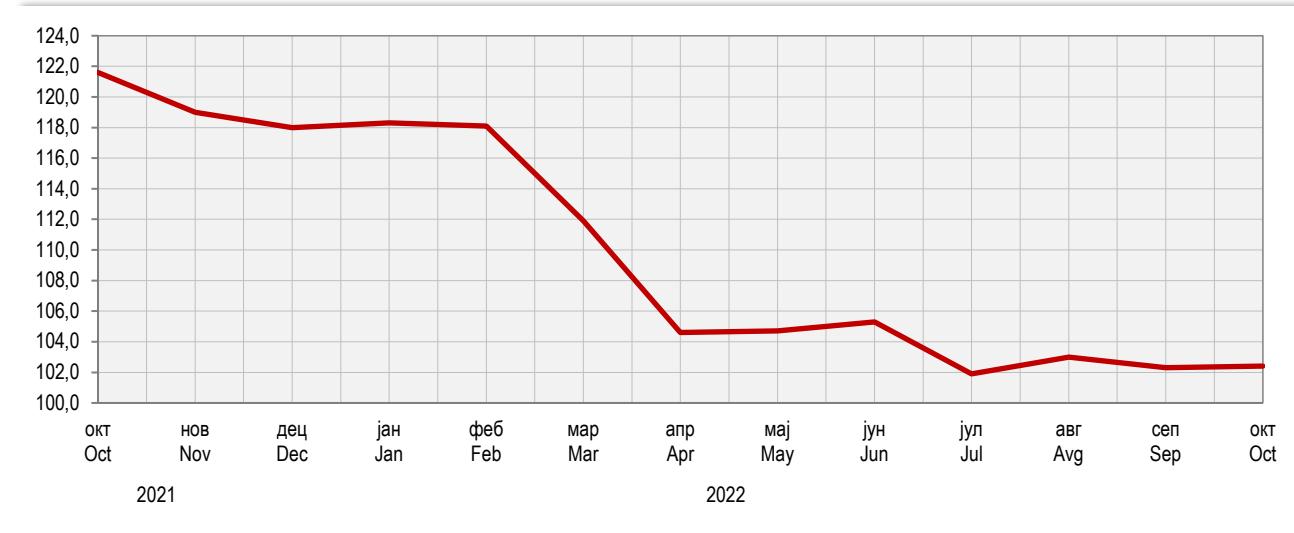
4.3. Индекси цијена производа индустриских производа

Producer price indices of industrial products

	Јануар January	Фебруар February	Март March	Април April	Мај May	Јун June	Јул July	Август August	Септембар September	Октомври October	Новември November	Децември December
Претходни мјесец = 100 Previous month = 100												
2019	99,0	100,9	101,2	100,5	100,7	98,1	100,5	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0
2020	100,0	99,8	99,9	100,0	99,5	100,0	99,9	99,7	100,2	100,2	99,9	100,5
2021	100,3	101,5	100,4	100,3	99,6	100,4	100,4	99,8	101,1	102,0	100,7	100,3
2022	101,4	101,3	106,9	104,9	99,6	100,0	102,7	100,3	101,3	100,7	98,5	99,5
2023	101,6	101,2	101,2	98,1	99,7	100,5	99,4	101,4	100,6	100,8		
Исти мјесец претходне године = 100 Same month of the previous year = 100												
2019	101,3	102,8	105,6	103,7	101,8	99,5	100,4	100,4	99,5	99,0	98,9	101,5
2020	102,5	101,4	100,1	99,5	98,4	100,3	99,6	99,2	99,3	99,4	99,2	99,6
2021	99,9	101,6	102,1	102,4	102,4	102,8	103,4	103,5	104,4	106,3	107,1	107,0
2022	108,2	108,0	115,0	120,2	120,2	119,7	122,4	122,9	123,2	121,6	119,0	118,0
2023	118,3	118,1	111,9	104,6	104,7	105,3	101,9	103,0	102,3	102,4		
Исти период претходне године = 100 Same period of the previous year = 100												
2019	-	102,1	103,2	103,3	103,0	102,4	102,1	101,9	101,6	101,4	101,1	101,2
2020	-	101,9	101,3	100,9	100,4	100,4	100,2	100,1	100,0	100,0	99,9	99,9
2021	-	100,8	101,2	101,5	101,7	101,9	102,1	102,3	102,5	102,9	103,3	103,6
2022	-	108,1	110,4	112,9	114,3	115,2	116,3	117,1	117,8	118,2	118,3	118,3
2023	-	118,2	116,0	112,9	111,2	110,2	108,9	108,1	107,5	104,5		

Графикон 7. Индекси цијена производа индустриских производа, исти мјесец претходне године = 100

Graph 7. Producer price indices of industrial products, same month of the previous year = 100

ЦИЈЕНЕ
PRICES

4.4. Индекси цијена производа индустријских производа по намјени потрошње и подручјима и областима КД

Producer price indices of industrial products by purpose of consumption and by section and division of activity classification

∅ 2015 = 100

	2020	2021	2022	2022			2023											
				окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт Oct		
УКУПНО/TOTAL	109,7	113,6	134,3	141,6	139,5	138,8	141,0	142,7	144,4	141,6	141,2	141,9	141,0	143,0	143,9	145,0		
По намјени потрошње <i>By purpose of consumption</i>																		
Енергија <i>Energy</i>	117,1	120,4	145,9	153,5	148,1	145,5	148,0	149,3	151,5	147,8	146,4	148,1	146,4	151,9	153,5	156,1		
Интермедијарни производи <i>Intermediate goods</i>	104,8	110,6	129,3	133,4	133,1	133,2	137,6	138,0	139,1	134,7	134,3	135,2	134,9	133,5	133,6	132,3		
Капитални производи <i>Capital goods</i>	101,6	107,2	125,9	130,6	131,4	131,5	132,4	135,2	135,6	136,1	137,7	138,2	138,6	138,9	139,5	139,7		
Трајни производи за широку потрошњу <i>Consumer durables</i>	101,3	114,9	139,3	147,3	147,3	147,3	147,4	148,2	148,2	148,8	148,9	148,8	149,8	149,5	149,5			
Нетрајни производи за широку потрошњу <i>Consumer non-durables</i>	100,6	102,8	117,7	125,3	128,3	130,5	130,2	133,9	135,5	135,5	136,6	135,6	135,7	133,5	133,9	134,5		
По подручјима и областима <i>By sections and divisions</i>																		
B Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	115,0	116,7	126,0	132,4	132,1	131,0	154,8	154,6	153,9	147,0	147,0	146,9	147,6	142,4	141,6	138,6		
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) <i>Mining of coal and lignite (black coal)</i>	136,9	138,2	142,2	143,9	147,3	143,8	169,5	169,5	169,5	171,3	169,8	167,2	167,2	151,4	147,4	144,5		
07 Вађење руда метала <i>Mining of metal ores</i>	106,8	109,8	122,7	132,7	129,9	129,4	158,9	158,1	156,7	142,1	142,7	144,0	146,1	145,1	146,4	142,6		
08 Вађење осталих руда и камена <i>Other mining and quarrying</i>	99,2	97,2	104,5	108,5	109,5	111,1	112,0	113,2	113,5	115,3	116,2	116,2	113,9	115,7	114,8	114,0		
C Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	107,4	111,5	135,7	142,2	144,5	145,0	144,9	146,3	146,9	142,4	142,8	143,0	139,9	142,0	142,1	142,0		
10 Произв. прехрамбених производа <i>Manufacture of food products</i>	98,6	102,5	123,0	132,1	135,5	138,0	137,2	139,4	142,8	141,2	141,3	139,9	139,5	136,3	136,3	135,7		
11 Производња пића <i>Manufacture of beverages</i>	109,1	112,7	119,4	120,7	120,7	120,8	123,2	129,5	130,3	130,5	134,2	133,4	133,4	133,4	135,9	135,9		
12 Производња дуванских производа <i>Manufacture of tobacco products</i>	89,7	88,1	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8	85,8		
13 Производња текстила <i>Manufacture of textiles</i>	100,9	102,5	107,9	109,6	108,9	110,6	110,5	110,7	110,6	111,5	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,8		
14 Производња одjeће <i>Manufacture of wearing apparel</i>	89,4	91,2	100,8	101,8	102,5	102,7	102,8	103,7	105,8	107,0	107,5	107,5	108,3	105,6	106,7	106,9		
15 Произв. коже и производа од коже <i>Manufacture of leather and related products</i>	100,5	96,7	99,2	104,1	101,3	100,2	104,2	102,6	103,8	102,9	104,2	102,2	101,9	96,7	98,9	99,4		
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>	117,5	119,9	135,6	143,2	144,3	143,5	143,4	145,1	140,9	134,5	134,7	138,5	138,6	138,6	138,0	140,2		
17 Производња папира и производа од папира <i>Manufacture of paper and paper products</i>	97,6	98,3	117,4	123,7	123,2	124,5	124,3	123,9	120,4	124,9	125,2	125,2	123,5	123,8	123,5	122,9		
18 Штампање и умножавање снимљених записа <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	109,5	121,2	174,4	181,7	181,7	181,7	183,0	182,2	183,0	195,1	195,1	195,1	195,1	195,1	195,1	195,1		
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	119,8	123,1	162,7	170,6	174,9	173,8	173,5	173,5	172,1	159,5	159,7	160,6	150,5	161,5	161,1	161,3		
20 Производња хемикалија и хемијских производа <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	101,2	105,2	126,0	132,9	133,2	133,9	134,6	135,6	137,5	136,4	135,1	135,5	134,6	133,6	130,6	131,2		
21 Производња основних фармацеут. производа и фармацеут. препарата <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>	104,1	104,5	105,3	105,6	105,6	105,6	105,6	115,3	115,3	115,3	115,3	115,5	115,5	115,5	115,5	115,8		

4.4. Индекси цијена производа по намјени, подручјима и областима КД

Producer price indices of industrial products by purpose of consumption and by section and division of activity classification
(наставак/continued)

Ø2015 =100

	2020	2021	2022	2022				2023											
				окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт Oct			
22 Производња производа од гуме и пластичних маса <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	97,8	99,5	111,3	114,6	115,1	114,4	114,3	115,8	113,1	113,1	113,5	113,7	112,1	111,9	112,6	112,1			
23 Производња осталых производа од неметалних минерала <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	107,6	107,2	119,4	122,7	122,4	122,1	121,4	124,5	123,9	123,6	125,0	125,8	126,9	126,0	126,6	125,6			
24 Производња базних метала <i>Manufacture of basic metals</i>	109,2	116,4	129,0	126,7	126,0	132,0	133,2	133,3	133,3	131,3	131,1	130,7	130,7	130,8	130,9	130,9			
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>	105,9	122,0	146,4	145,0	144,0	142,0	143,7	144,4	146,8	145,5	145,7	148,7	149,4	147,4	149,5	149,8			
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	100,4	102,4	107,5	109,4	109,4	109,4	109,4	108,6	108,6	115,3	115,3	114,8	114,8	114,8	114,8	114,8			
27 Производња електричне опреме <i>Manufacture of electrical equipment</i>	106,1	107,4	116,6	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	123,1	123,1	123,0	135,8	136,6	136,0	136,0			
28 Производња машина и опреме, д.н. <i>Manufacture of machinery and equipment, n.e.c.</i>	100,8	101,7	110,9	111,2	112,3	112,3	112,3	113,5	113,0	113,2	112,4	113,2	113,1	112,7	112,7	112,7			
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	94,6	97,7	118,2	118,2	118,2	118,2	122,8	126,2	126,2	126,2	126,2	126,2	126,2	126,2	126,2	126,2			
30 Производња осталых саобраћајних средстава <i>Manufacture of other transport equipment</i>	104,3	110,4	113,6	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4			
31 Производња намјештаја <i>Manufacture of furniture</i>	101,2	115,0	139,7	147,9	148,0	148,0	148,1	148,9	148,9	148,9	149,5	149,8	149,6	150,7	150,2	150,4			
32 Остала прерадивачка индустрија <i>Other manufacturing</i>	109,8	113,6	121,1	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5			
33 Поправка и инсталација машина и опреме <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	101,2	105,9	120,2	121,6	122,5	122,2	121,3	124,5	124,8	124,8	128,3	128,6	128,6	128,6	129,4	129,4			
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	113,4	116,6	132,5	141,7	128,9	125,3	127,9	130,3	135,2	137,2	134,8	137,3	141,3	144,6	147,9	152,6			
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	113,4	116,6	132,5	141,7	128,9	125,3	127,9	130,3	135,2	137,2	134,8	137,3	141,3	144,6	147,9	152,6			
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	101,7	137,3	158,5	140,4	133,6	134,3	136,4	149,6	159,8	154,8	140,6	134,6	136,2	130,1	131,1	137,4			
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	101,7	137,3	158,5	140,4	133,6	134,3	136,4	149,6	159,8	154,8	140,6	134,6	136,2	130,1	131,1	137,4			

¹⁾ Индекс је компилиран на децембар 2016. године. / Index is compiled to December 2016.

ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО
AGRICULTURE AND FORESTRY

ПОЉОПРИВРЕДА
AGRICULTURE

МИЈЕКО

Током октобра 2023. године мљекаре су прикупиле укупно 7 411,6 t крављег млијека, што је за 3,0% мања количина у односу на исти мјесец претходне године, односно за 3,3% већа количина у односу на септембар 2023. године.

У односу на исти мјесец претходне године, мљекаре су током октобра 2023. године повећале производњу ферментисаних млијечних производа за 19,4%, крављег сира за 14,7% и павлаке за 12,2%, док су истовремено смањиле производњу млијека за пиће за 3,4% и маслаца и осталих жуто-масних производа за 12,6%.

Подаци који се објављују у овом Прегледу добијени су реализацијом Мјесечног извјештаја о прикупљању крављег млијека и производњи млијечних производа (ПО-М-МП/М). Прикупљање података у овом истраживању обавља се извештајном методом. Извјештајне јединице су све мљекаре са територије Републике Српске (индустријске и регистроване мале мљекаре). Објављени су збирни подаци за Републику Српску.

Прикупљено кравље млијеко обухвата количине сировог крављег млијека прикупљене током референтног мјесеца од фармера, директно или преко откупних станица, или из сопствене производње. Не обухвата се сиво кравље млијеко купљено од других мљекара или увезено из иностранства.

Млијеко за пиће обухвата сиво млијеко, необрано млијеко, дјелимично обрано и обрано млијеко без садржаја адитива, намирењено искључиво за непосредну потрошњу.

Павлака (врхње) обухвата павлаку за директну потрошњу с више или мање од 29% млијечне масти.

Ферментисани млијечни производи обухватају јогурт, текући јогурт, кисело млијеко, ацидофилно млијеко те остала ферментисана производе.

Маслац и остала жуто-масне производе чине различите врсте маслаца (отопљени маслац, уље маслаца) и остали слични жуто-масни производи (кајмак, разни млијечни намази и сл.).

Крављи сир обухвата све мекане, полумекане, тврде и остала сиреве добијене искључиво од крављег млијека.

5.1. Кравље млијеко и млијечни производи

Cow's milk and dairy products

MILK

In October 2023, dairies collected a total of 7,411.6 t of cow's milk, which represented a decrease by 3.0% compared to the same month of the previous year, while it represented an increase by 3.3% compared to September 2023.

In October 2023, compared to October 2022, dairies' production of fermented dairy products increased by 19.4%, of cow's milk cheese by 14.7% and of cream by 12.2%, while production of consumable milk decreased by 3.4% and production of butter and other yellow fatty products decreased by 12.6%

Data published in this Review were obtained through the Monthly report on collection of cow's milk and dairy products (PO-M-MP-M). Data collection for this survey is performed using the reporting method. Reporting units are all dairies on the territory of Republika Srpska (industrial and registered small dairies). Aggregate data are published for Republika Srpska.

Collected cow's milk comprises amounts of raw cow's milk collected during the reference period from farmers, directly or via purchasing stations or from own production. It does not comprise raw cow's milk purchased from other dairies or imported from abroad.

Consumable milk comprises raw milk, whole milk, semi-skimmed and skimmed milk containing no additives, intended for immediate consumption only.

Cream comprises cream for direct consumption, with fat content higher or lower than 29%.

Fermented dairy products comprise yoghurts, liquid yoghurts, soured milk, acidophilus milk and other fermented products.

Butter and other yellow fatty products comprise various types of butter (melted butter, butter oil) and other similar products (kaymak cream, various dairy spreads).

Cow's milk cheese comprises all soft, semi-soft and hard types of cow's milk cheese, as well as other types of cheese obtained exclusively from cow's milk.

	Прикупљено кравље млијеко Collected cow's milk	укупно total	Производња млијечних производа Production of dairy products					t
			млијеко за пиће consumable milk	павлака cream	ферментисани млијечни производи fermented dairy products	маслац и остали жуто- масни производи butter and other yellow fatty products	крављи сир cow's milk cheese	
2018	101 230,0	92 491,4	43 122,3	7 871,9	26 637,0	243,7	3 602,2	
2019	118 044,8	95 616,8	53 773,3	8 674,6	30 166,5	251,4	3 769,1	
2020	108 179,5	99 731,5	46 807,8	7 406,8	23 291,3	236,5	3 797,6	
2021	93 217,9	93 133,1	33 936,5	7 257,2	22 873,2	249,3	3 858,9	
2022	89 083,6	88 724,5	28 788,4	8 073,3	24 753,0	287,4	3 772,1	
2022								
окт / Oct	7 640,8	7 640,8	1 993,3	679,1	1 973,5	24,5	284,2	
нов / Nov	7 223,9	7 223,9	2 321,9	648,4	1 973,8	22,6	266,7	
дец / Dec	7 761,0	7 401,9	2 717,3	621,0	1 786,7	22,7	287,1	
2023								
јан / Jan	8 456,6	7 627,6	3 637,8	609,2	1 977,4	22,3	272,9	
феб / Feb	7 420,7	7 096,9	2 279,1	716,1	2 133,1	20,0	288,2	
мар / Mar	8 215,6	8 041,5	3 548,7	577,9	2 088,9	24,8	291,9	
апр / Apr	8 079,8	8 079,8	3 115,0	652,2	1 961,0	22,3	328,0	
мај / May	8 480,5	8 480,5	2 770,9	752,4	2 353,9	22,5	324,9	
јун / Jun	8 025,7	8 025,7	2 484,4	774,6	2 540,1	20,8	342,8	
јул / Jul	7 539,7	7 539,7	1 579,8	812,8	2 562,0	23,4	300,1	
авг / Aug	7 488,6	7 488,6	1 729,0	778,1	2 635,6	25,4	346,4	
сеп / Sep	7 415,8	7 415,8	1 615,2	773,7	2 640,1	23,4	354,0	
окт / Oct	7 411,6	7 339,9	1 925,1	762,0	2 356,3	21,4	325,8	

••• ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО
AGRICULTURE AND FORESTRY

5.1. Кравље млијеко и млијечни производи

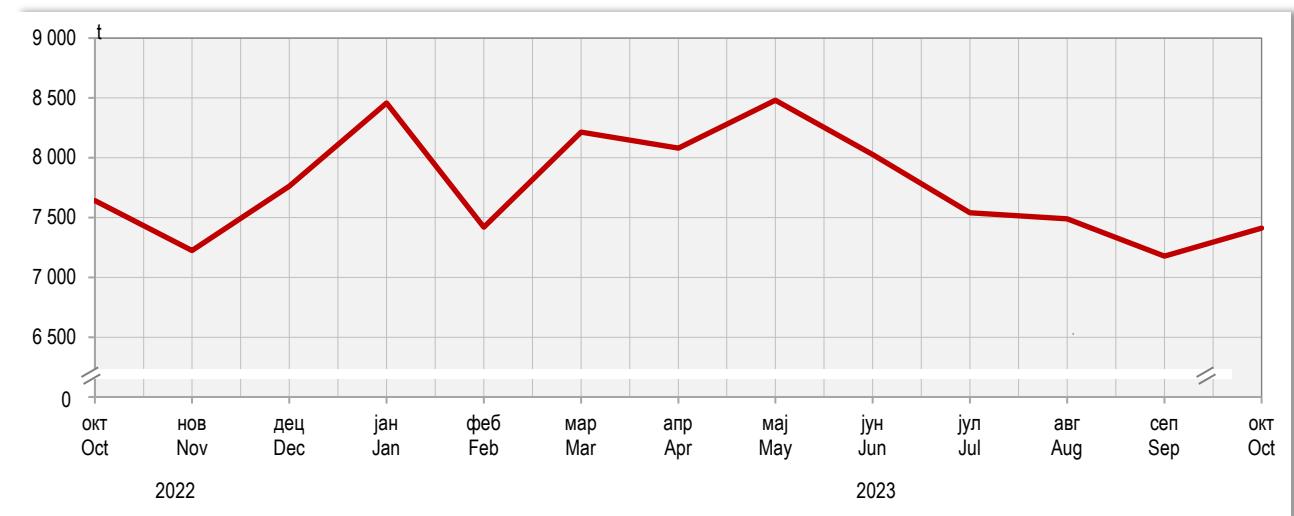
Cow's milk and dairy products

(наставак/continued)

	Прикупљено кравље млијеко Collected cow's milk		Производња млијечних производа Production of dairy products				
	укупно total	откупљено од фармера purchased from farmers	млијеко за пиће consumable milk	павлака cream	ферментисани млијечни производи fermented dairy products	маслац и остали жуто масни производи butter and other yellow fatty products	крављи сир cow's milk cheese
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100							
2018	115,1	105,6	104,6	92,4	167,7	105,7	109,4
2019	116,6	103,4	124,7	110,2	113,3	103,2	104,6
2020	91,6	104,3	87,0	85,4	77,2	94,1	100,8
2021	86,2	93,4	72,5	98,0	98,2	105,4	101,6
2022	95,6	95,3	84,8	111,2	108,2	115,3	97,8
2022							
окт / Oct	104,9	104,9	75,7	125,6	101,1	105,3	89,6
нов / Nov	109,2	109,2	103,8	125,9	95,0	107,3	98,6
дец / Dec	113,6	109,0	115,7	123,5	95,4	109,3	94,4
2023							
јан / Jan	118,9	107,3	126,5	106,6	117,2	93,5	87,7
феб / Feb	110,3	105,5	99,6	125,7	100,7	95,2	102,3
мар / Mar	110,7	108,4	135,4	92,8	102,2	106,3	89,8
апр / Apr	113,0	113,0	113,6	99,4	105,4	91,5	104,7
мај / May	107,9	107,9	106,0	110,8	106,6	91,9	87,3
јун / Jun	106,1	106,1	110,4	105,8	111,3	80,6	97,1
јул / Jul	99,9	99,9	64,4	101,5	110,2	100,6	92,7
авг / Aug	98,9	98,9	80,6	99,0	105,1	99,8	94,9
сеп / Sep	98,7	98,7	91,5	109,5	132,8	88,7	121,5
окт / Oct	97,0	96,1	96,6	112,2	119,4	87,4	114,7

Графикон 8. Прикупљање крављег млијека

Graph 8. Collection of cow's milk

КЛАЊЕ СТОКЕ И ЖИВИНЕ

Током октобра 2023. године, у поређењу са истим мјесецом 2022. године повећан је број закланих оваца за 11,1%, док је истовремено смањен број закланих свиња за 1,6%, живине за 3,1% и говеда за 11,9%.

У истом периоду, забиљежено је повећање нето тежине закланих оваца за 11,1%, као и смањење нето тежине заклане живине за 3,8%, свиња за 4,3% и говеда за 17,6%.

Подаци објављени у овом Прегледу резултат су реализације Мјесечног извјештаја о клању стоке и живине у кланицама (ПО-52). Извјештај о клању стоке и живине ради се мјесечно, посебно за пословне субјекте и њихове дијелове, а посебно за предузетнике. Пословни субјекти достављају податке на основу књиговодствене и друге евиденције, док се за предузетничке кланице подаци добијају од надлежних општинских (ветеринарско-инспекцјских) служби на основу расположиве евиденције.

Нето тежина (тежина заклане стоке) јесте тежина очишћеног и охлађеног трупа животиње, тј. тежина заклане, охлађене и оцијеђене животиње после отклањања одређених дијелова, у зависности од врсте стоке и то код:

- Коња представља тежину трупа без коже, утробе, главе, репа и ногу до скочног зглоба. Бубрези, бубрежни лој и сало укључени су у тежину трупа;
- Говеда представља тежину трупа без коже, утробе, главе, репа, ногу до скочног зглоба, бубрега и бубрежног лоја, полних органа и вимена;
- Свиња представља тежину трупа без утробе, језика, чекиња, папака, полних органа, трубушног сала, бубрега и дијафрагме;
- Оваца и коза представљају тежину трупа без утробе, главе, ногу до скочног зглоба, репа, полних органа и вимена. Бубрези и бубрежни лој укључени су у тежину трупа;
- Живине представљају тежину заклане и очерупане живине и извађене утробе, без главе, врата, ногу, срца, јетре и желуца.

5.2. Клање стоке и живине у кланицама *Slaughter of livestock and poultry in slaughterhouses*

	Говеда Cattle		Свиње Pigs		Овце Sheep		Живина Poultry	
	број number	нето тежина, t net weight, t	број number	нето тежина, t net weight, t	број number	нето тежина, t net weight, t	број number	нето тежина, t net weight, t
2018	8 903	1 965,0	78 455	5 622,1	9 076	154,9	11 403 065	19 163,4
2019	11 865	3 132,5	90 381	6 432,9	11 225	194,8	11 735 317	20 008,9
2020	15 068	4 529,9	80 461	6 040,9	9 873	165,2	10 891 922	18 572,9
2021	10 301	2 696,1	90 638	6 790,5	10 498	181,7	11 727 123	20 532,8
2022	9 303	2 408,4	83 634	6 088,4	8 860	153,7	13 610 292	23 792,6
2023								
јан / Jan	917	243,2	6 787	450,9	668	12,7	1 020 698	1 814,8
феб / Feb	675	172,4	4 792	341,1	419	7,8	993 658	1 740,2
мар / Mar	688	175,1	6 088	449,4	415	7,2	1 145 249	2 039,6
апр / Apr	805	213,6	6 454	470,6	689	11,6	1 038 510	1 914,8
мај / May	785	201,1	5 773	389,9	635	11,0	1 263 285	2 298,4
јун / Jun	897	226,0	5 835	416,7	701	13,3	1 357 106	2 379,8
јул / Jul	630	155,5	7 484	531,5	675	11,6	1 243 794	2 262,0
авг / Aug	703	176,8	7 519	573,1	696	11,9	1 364 429	2 408,1
сеп / Sep	731	182,3	6 244	412,9	638	11,5	1 148 337	2 045,4
окт / Oct	826	206,1	5 027	325,0	824	14,0	1 120 050	2 029,0

SLAUGHTER OF LIVESTOCK AND POULTRY

In October 2023, compared to the same month of 2022, an increase by 11.1% was recorded in the number of slaughtered sheep, while a decrease was recorded in the number of slaughtered pigs by 1.6%, of slaughtered poultry by 3.1% and of slaughtered cattle by 11.9%..

During the same period, weight of dressed carcass increased for slaughtered sheep by 11.1%, while it decreased for slaughtered poultry by 3.8%, for slaughtered pigs by 4.3% and for slaughtered cattle by 17.6%.

Data published in this Review are a result of the Monthly report on livestock and poultry slaughter in slaughterhouses (PO-52). The report on slaughter of livestock and poultry is submitted monthly, separately for legal entities and their units, and separately for entrepreneurs. Business entities submit data based on bookkeeping and other records, whereas data concerning entrepreneur slaughterhouses are obtained from the approved municipal (veterinarian-inspection) authorities based on available records.

Net weight (weight of slaughtered livestock) refers to weight of cleaned and cooled down carcass of an animal, i.e. weight of slaughtered, cooled down and drained animal, after certain body parts are removed, depending on the livestock type, as follows:

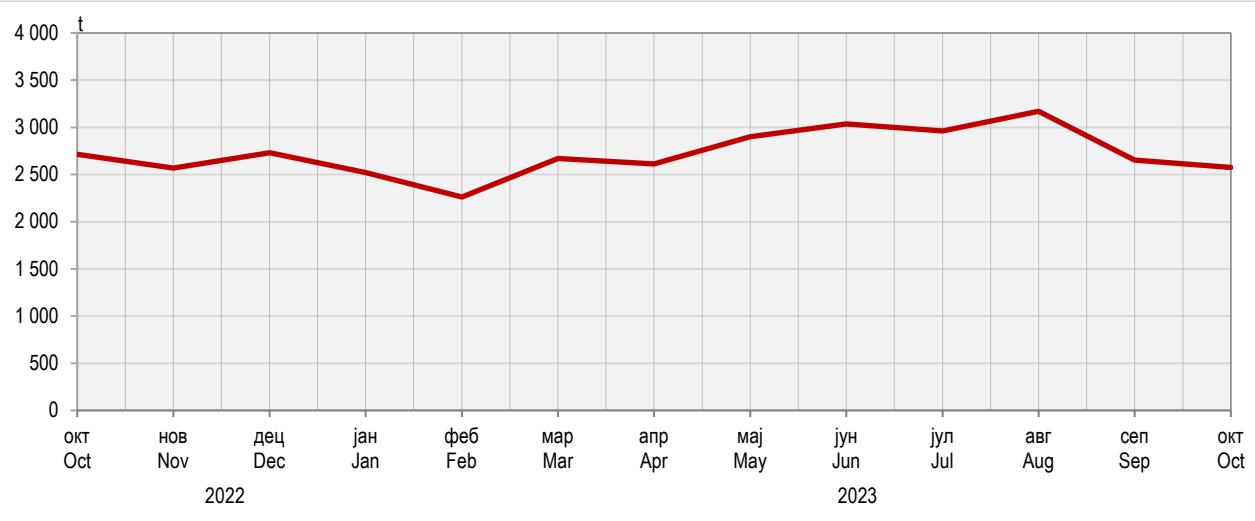
- For horses, it represents carcass weight without skin, intestines, head, tail, legs to the ankle joint, with kidneys, suet and fat being included in the carcass weight;
- For cattle, it represents carcass weight without skin, intestines, head, tail, legs to the ankle joint, kidneys, suet, genitals and udder;
- For pigs, it represents carcass weight without intestines, tongue, bristle, hooves, genitals, pork belly, kidneys and diaphragm;
- For sheep and goats, it represents carcass weight without intestines, head, legs to the ankle joint, tail, genitals and udder, with kidneys and suet being included in the carcass weight;
- For poultry, it represents weight of slaughtered and plucked poultry, excluding intestines, without head, neck, legs, heart, liver and gizzard.

••• ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО
AGRICULTURE AND FORESTRY

5.2. Клање стоке и живине у кланицама
Slaughter of livestock and poultry in slaughterhouses
(наставак/continued)

	Говеда Cattle		Свиње Pigs		Овце Sheep		Живина Poultry	
	број number	нето тежина, t net weight, t	број number	нето тежина, t net weight, t	број number	нето тежина, t net weight, t	број number	нето тежина, t net weight, t
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100								
2018	87,3	80,6	81,2	82,8	106,9	103,7	111,2	112,3
2019	133,3	159,4	115,2	114,4	123,7	125,8	102,9	104,4
2020	127,0	144,6	89,0	93,9	88,0	84,8	92,8	92,8
2021	68,4	59,5	112,6	112,4	106,3	110,0	107,7	110,6
2022	90,3	89,3	92,3	89,7	84,4	84,6	116,1	115,9
2022								
окт / Oct	102,7	100,3	61,2	55,0	80,9	80,4	133,7	128,9
нов / Nov	88,7	83,9	103,7	99,9	63,7	62,7	113,4	109,9
дец / Dec	69,3	69,7	88,3	97,2	44,0	49,2	109,3	106,2
2023								
јан / Jan	125,3	122,4	85,7	88,5	62,3	70,5	107,1	105,3
феб / Feb	123,9	124,8	75,7	67,6	75,4	85,7	103,8	101,3
мар / Mar	113,2	116,0	113,2	108,0	77,7	79,1	97,8	98,4
апр / Apr	113,9	119,5	86,1	86,2	89,9	92,2	90,0	95,4
мај / May	112,9	110,1	92,0	80,9	103,6	104,2	113,3	119,5
јун / Jun	111,8	110,6	83,9	79,4	113,6	123,2	102,1	111,1
јул / Jul	82,7	80,7	113,8	110,8	45,5	42,0	102,8	115,4
авг / Aug	78,4	76,3	76,3	80,5	95,7	93,0	99,9	99,6
сеп / Sep	82,8	76,9	118,3	109,7	79,5	85,0	99,2	98,4
окт / Oct	88,1	82,4	98,4	95,7	111,1	111,1	96,9	96,2

Графикон 9. Нето тежина стоке и живине заклане у кланицама
Graph 9. Net weight of livestock and poultry slaughtered in slaughterhouses

ЗЕЛЕНЕ ПИЈАЦЕ

Вриједност продаје пољопривредних производа на зеленим пијацама у октобру 2023. године износила је 1 368 759 КМ, што у поређењу са истим мјесецом претходне године представља повећање од 78 343 КМ (6,1%). У поређењу са септембром 2023. године, вриједност продаје у октобру 2023. године мања је за КМ 64 301 (4,5%).

У структури укупне продаје пољопривредних производа на зеленим пијацама у октобру 2023. године, поврће је учествовало са 41,2%, воће са 18,2%, млеко и млијечни производи са 16,4%, група остали производи са 8,0%, живина и јаја са 6,3%, мед и восак са 4,1%, жита и производи од жита са 2,3%, грожђе са 1,9% и прерађевине воћа са 1,7%.

Подаци који се објављују у овом Прегледу добијени су на основу Мјесечног извјештаја о промету пољопривредних производа на пијацама (ТРГ-13). Извјештај достављају пословни субјекти који пружају услуге коришћења продајног простора пијаце и обављају друге пијачне услуге. Под прометом пољопривредних производа подразумијева се продаја коју обављају породична пољопривредна газдинства непосредно крајњим потрошачима на организованим зеленим пијацама.

5.3. Продаја пољопривредних производа на зеленим пијацама

Sale of agricultural products in green markets

КМ

	Укупно Total	Жита и производи од жита Cereals and cereal products	Поврће Vegetables	Воће Fruits	Грожђе Grapes	Прерађевине воћа Products of fruits	Живина и јаја Poultry and eggs	Млеко и млијечни производи Milk and dairy products	Мед Honey	Остали производи Other products
2018	16 687 789	343 391	5 446 241	3 364 926	172 591	265 216	1 332 659	2 150 970	662 793	2 949 016
2019	14 591 390	300 190	4 949 913	2 762 946	166 919	235 817	1 141 207	2 045 944	625 739	2 362 728
2020	12 140 009	273 834	4 136 042	2 597 092	178 401	228 177	929 072	1 613 340	563 565	1 620 497
2021	11 707 344	303 409	4 441 907	2 373 767	177 801	228 423	826 358	1 521 358	465 205	1 369 125
2022	14 582 081	386 404	5 369 334	2 717 301	234 582	274 457	946 784	2 169 982	802 380	1 680 808
окт / Oct	1 290 416	36 747	557 565	222 597	25 279	19 373	83 169	197 851	61 905	85 930
нов / Nov	1 350 410	35 691	501 294	221 277	23 891	33 363	88 940	202 372	84 063	159 520
дец / Dec	1 370 227	36 645	443 515	242 992	17 706	36 377	85 625	218 568	90 382	198 418
2023										
јан / Jan	1 232 141	30 077	373 289	247 431	15 548	33 517	95 874	221 181	74 750	140 475
феб / Feb	1 145 335	34 064	376 106	231 688	18 628	36 062	61 208	163 423	66 480	157 675
мар / Mar	1 336 438	36 277	428 588	226 181	18 562	35 993	84 933	230 040	68 193	207 671
апр / Apr	1 109 187	34 132	381 569	172 905	11 382	28 000	73 401	167 471	60 187	180 140
мај / May	1 272 667	31 825	439 518	266 464	15 064	24 490	81 258	176 537	67 425	170 085
јун / Jun	1 348 246	35 300	518 183	286 059	18 095	19 819	69 076	205 824	63 979	131 910
јул / Jul	1 402 820	29 720	585 912	295 641	28 515	19 945	89 428	194 010	63 809	95 840
авг / Aug	1 439 115	35 100	632 290	281 324	24 420	22 089	89 573	186 895	73 365	94 060
сен / Sep	1 433 061	35 458	620 900	256 560	31 926	24 226	100 064	209 417	72 300	82 210
окт / Oct	1 368 759	31 718	563 678	249 458	26 102	23 365	85 701	223 946	55 560	109 232
Индекси – исти период претходне године <i>Indices – same period of the previous year</i>										
2018	87,8	119,4	86,8	91,9	83,8	115,4	78,3	100,1	104,3	76,3
2019	87,4	87,4	90,9	82,1	96,7	88,9	85,6	95,1	94,4	80,1
2020	83,2	91,2	83,6	94,0	106,9	96,8	81,4	78,9	90,1	68,6
2021	96,4	110,8	107,4	91,4	99,7	100,1	88,9	94,3	82,5	84,5
2022	124,6	127,4	120,9	114,5	131,9	120,2	114,6	142,6	172,5	122,8
2023										
јан / Jan	123,5	123,1	112,6	112,3	97,9	155,9	139,6	158,9	181,0	103,9
феб / Feb	122,6	130,3	134,7	107,5	148,2	168,5	106,9	113,9	151,3	116,9
мар / Mar	137,9	118,7	140,1	122,9	108,3	154,2	130,3	148,7	160,9	142,3
апр / Apr	101,4	111,4	108,2	90,0	72,0	151,0	83,8	99,2	154,8	95,6
мај / May	103,7	96,6	113,0	109,9	109,3	140,9	109,9	90,5	171,4	76,2
јун / Jun	109,3	109,6	116,2	115,0	127,6	120,8	85,1	109,5	113,2	88,0
јул / Jul	106,3	95,4	114,3	108,0	141,9	118,3	105,9	102,5	79,1	86,9
авг / Aug	105,4	101,6	104,8	122,8	88,8	100,5	107,6	103,3	64,3	133,2
сен / Sep	100,1	102,2	96,1	114,4	103,9	86,7	114,4	109,1	66,4	104,5
окт / Oct	106,1	86,3	101,1	112,1	103,3	120,6	103,0	113,2	89,8	127,1

GREEN MARKETS

Value of sale of agricultural products in green markets in October 2023 amounted to 1,368,759 KM, which, compared to the same month of the previous year, represented an increase by 6.1% or 78,343 KM. Compared to September 2023, value of sale in October 2023 decreased by 4.5% or 64,301 KM.

In October 2023, in total sale group of agricultural products in green markets, vegetables participated with 41.2%, fruit with 18.2%, milk and dairy products with 16.4%, group of other products with 8.0%, poultry and eggs with 6.3%, honey and wax with 4.1%, cereals and cereal products with 2.3%, grapes with 1.9% and products of fruit with 1.7%.

Data presented in this review were obtained through the Monthly Report on turnover of agricultural products in markets (TRG-13). The report is submitted by business entities which provide services of use of market's area and other market services. Turnover of agricultural products refers to sale by family agricultural holdings directly to final consumers in organised green markets.

ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО AGRICULTURE AND FORESTRY

ОТКУП И ПРОДАЈА

Вриједност откупа и продаје производа пољопривреде, шумарства и рибарства у трећем тромјесечју 2023. године износила је 159 995 260 КМ. Од тога је вриједност продаје из властите производње пословних субјеката и њихових дијелова износила 112 956 215 КМ или 70,6%, док је вриједност откупа од породичних пољопривредних газдинстава износила 47 039 045 КМ или 29,4%.

У трећем тромјесечју 2023. године у односу на исто тромјесечје претходне године, вриједност откупа и продаје мања је за 0,7%, при чему је вриједност откупа мања за 16,0%, а вриједност продаје је већа за 7,4%.

Подаци о откупу и продажи производа пољопривреде, шумарства и рибарства прикупљају се Тромјесечним извјештајем о откупу пољопривредних производа од породичних пољопривредних газдинстава, Тромјесечним извјештајем о продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката и земљорадничких задруга и Тромјесечним извјештајем о оствареној вриједности продаје и просјечној цијени шумских сортимената.

Вриједност откупа обрачунава се по цијенама којима су пословни субјекти, који се баве откупом, плаћали породичним пољопривредним газдинствима преузете производе, а вриједност продатих производа обрачунава се по продадним цијенама производа. Вриједност откупа, односно продаје не обухвата: ПДВ, вриједност амбалаже, транспортне трошкове, трошкове чувања и ускладиштења, радат, као ни прописане премије, субвенције и остале новчане подстичаје које произвођачи добијају за испоручене производе.

5.4. Откупљени и продати производи пољопривреде, шумарства и рибарства Purchased and sold products of agriculture, forestry and fishing

	Откупљени производи Purchased products					Продати производи Sold products					KM
	ратарски arable farming	воћарски и виноградарски fruit and wine growing	сточарски livestock breeding	шумарства forestry	остали other	ратарски arable farming	воћарски и виноградарски fruit and wine growing	сточарски livestock breeding	шумарства forestry	остали other	
2018	16 895 696	6 729 212	67 183 826	-	4 346 728	14 736 670	10 632 076	68 344 418	138 680 449	5 907 942	
2019	17 248 616	10 018 086	95 922 808	-	5 311 602	21 508 532	30 463 023	92 795 596	179 074 968	14 011 369	
2020	29 802 269	9 410 841	96 766 932	-	6 083 650	26 775 832	24 990 119	100 329 396	181 107 531	14 030 875	
2021	36 619 203	12 472 135	81 850 650	-	3 834 063	30 939 907	19 702 720	94 544 513	178 496 723	16 178 519	
2022	62 480 596	12 396 308	101 380 176	-	3 836 453	40 799 524	21 916 164	112 455 562	213 153 728	19 533 204	
2021 IV	6 840 628	2 143 049	18 693 379	-	580 900	13 453 182	5 779 637	27 326 064	38 481 607	5 452 045	
2022											
I	6 819 126	622 827	21 881 456	-	598 262	8 810 299	4 146 440	22 846 043	37 885 302	3 720 932	
II	11 505 681	2 275 605	25 663 622	-	610 846	6 818 256	4 163 688	24 976 466	64 024 027	4 645 223	
III	22 744 661	6 102 465	25 885 904	-	1 247 287	11 561 729	5 295 897	25 185 628	58 844 539	4 312 559	
IV	21 411 128	3 395 411	27 949 194	-	13 80 058	13 609 240	8 310 139	39 447 375	52 399 860	6 854 490	
2023											
I	10 496 120	601 961	29 743 914	-	993 745	6 587 442	3 136 850	35 539 236	36 497 245	4 495 043	
II	5 302 166	1 561 144	33 301 823	-	1 132 989	4 736 615	3 290 270	35 782 664	53 301 537	6 324 259	
III	13 879 819	3 052 420	29 371 432	-	735 374	8 538 773	4 344 928	26 449 286	65 912 803	7 710 425	
Индекси – исто тромјесечје претходне године = 100 Indices – same quarter of the previous year = 100											
2018	67,5	65,9	91,4	-	83,3	62,5	72,2	92,5	80,3	54,4	
2019	102,1	148,9	142,8	-	122,2	146,0	286,5	135,8	129,1	237,2	
2020	172,8	93,9	100,9	-	114,5	124,5	82,0	108,1	101,1	100,1	
2021	122,9	132,5	84,6	-	63,0	115,6	78,8	94,2	98,6	115,3	
2022	170,6	99,4	123,9	-	100,1	131,9	111,2	118,9	119,4	120,7	
2021 IV	53,4	174,6	83,2	-	36,2	101,2	90,7	92,2	86,7	107,8	
2022											
I	117,7	122,3	105,7	-	120,9	227,6	70,6	111,6	129,8	107,8	
II	106,8	285,6	119,3	-	69,1	189,2	113,4	123,3	119,2	134,6	
III	172,1	67,6	123,6	-	66,5	115,5	121,1	95,1	103,0	112,8	
IV	313,0	158,4	149,5	-	237,6	101,2	143,8	144,4	136,2	125,7	
2023											
I	153,9	96,6	135,9	-	166,1	74,8	75,7	155,6	96,3	120,8	
II	46,1	68,6	129,8	-	185,5	69,5	79,0	143,3	83,3	136,1	
III	61,0	50,0	113,5	-	59,0	73,9	82,0	105,0	112,0	178,8	

PURCHASE AND SALE

In the third quarter of 2023, total purchase and sale of agricultural, forestry and fishery products amounted to 159,995,260 KM, out of which value of sale from own production of business entities and their parts accounted for 112,956,215 KM (70.6%) and value of purchase of agricultural products from family farms for 47,039,045 KM (29.4%).

In the third quarter of 2023, compared to the same quarter of 2023, total sale and purchase value was 0.7% lower, with purchase value being 16.0% lower and sale value 7.4% higher.

Data on purchase and sale of agricultural, forestry and fishery products were obtained through the Quarterly report on purchase of agricultural products from family agricultural holdings, Quarterly report on sale of agricultural products from own production of business entities and co-operatives, and the Quarterly report on realised value of sale and average prices of forest assortments.

Value of purchase is calculated on the basis of prices which business entities engaged in purchasing paid to family agricultural holdings for purchased products, and value of sale is calculated on the basis of producers' selling prices. Value of purchase and value of sale do not cover: VAT, price of packaging, transportation costs, keeping and storage costs, rebate, prescribed bonuses, subsidies and other money incentives producers receive for delivered products.

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА

Индекс продајних цијена пољопривредних производа у трећем тромјесечју 2023. године у односу на индекс продајних цијена из 2020. године виши је за 45,7%, а у односу на треће тромјесечје 2022. године виши је за 5,9%.

Набавне цијене средстава која се користе у пољопривредној производњи у трећем тромјесечју 2023. године у односу на просек набавних цијена из 2020. године више су за 35,0%, а у односу на треће тромјесечје 2022. године ниже су за 0,7%.

Индекс продајних цијена пољопривредних производа показује динамику крећања цијена пољопривредних производа и обухвата производе биљне и сточарске производње.

Индекс набавних цијене средстава која се користе у пољопривредној производњи показује крећање цијена средстава за текућу потрошњу у пољопривреди (инпут 1) и средстава намењених за инвестиције у пољопривреди (инпут 2).

Индекси продајних цијена пољопривредних производа израчунати су на основу цијена које се прикупљају путем Тромјесечних извјештаја о откупу и реализацији производа пољопривреде и рибарства (ТРГ-31 и ТРГ-33), те Мјесечног извјештаја о промету пољопривредних производа на зеленим пијацима (ТРГ-13).

Набавне цијене средстава за текућу потрошњу у пољопривреди (инпут 1) и набавне цијене средстава намењених за инвестиције у пољопривреди (инпут 2) прикупљају се путем Мјесечног извјештаја о цијенама средстава која се користе у пољопривредној производњи.

Индекси цијена у пољопривреди израчунавају се помоћу Laspeyres-ове формуле, а базна година за њихово израчунавање је 2020. година. Пондери који се користе приликом израчунавања индекса цијена заснивају се на показатељима из економских рачуна за пољопривреду, а представљају значај појединачног пољопривредног производа у укупној продаји пољопривредних производа на тржишту.

5.5. Индекси цијена у пољопривреди

Agricultural price indices

PRICE INDICES

Selling price index of agricultural products in the third quarter of 2023, compared to the selling price index in 2020, increased by 45.7%, while compared to the third quarter of 2022 the index increased by 5.9%.

Purchase prices of input in the third quarter of 2023, compared to the average purchase prices in 2020, increased by 35.0%, while compared to the third quarter of 2022 they decreased by 0.7%.

Agricultural selling price indices show the dynamics of changes in prices of agricultural products, and these comprise crop and animal output.

Purchase price indices of input show changes in prices of input 1 and changes in prices of input 2.

Agricultural selling price indices were calculated on the basis of prices data obtained through the Quarterly report on purchase and realisation of agricultural and fishery output (TRG-31 and TRG-33) and Monthly report on sale of agricultural products on green markets (TRG-13).

Purchase prices of input 1 and purchase prices of input 2 are collected through the Monthly report on prices of input.

Agricultural price indices are calculated using the Laspeyres's formula, and the base year for the calculation is 2020. Weights used for the price indices calculation are based on indicators in economic accounts for agriculture, and represent the importance of an individual agricultural product in total sale of agricultural products at the market.

Индекси цијена пољопривреде

Agricultural price indices

	Индекси цијена средстава који се користе у пољопривреди Agricultural input price indices			Индекси цијена пољопривредних производа Agricultural output price indicies		
	укупно (инпут 1+инпут 2) total (input 1+input 2)	средства за текућу потрошњу у пољопривреди (инпут 1) goods and services currently consumed in agriculture (input 1)	средства намењена за инвестиције у пољопривреди (инпут 2) goods and services contributing to agricultural investment (input 2)	укупно total	биљна производња crop output	сточна производња animal output
∅2015=100						
2018	97,3	97,2	100,3	102,5	101,6	102,9
2019	98,0	98,0	100,3	103,2	110,3	102,5
2020	99,5	99,5	99,9	101,8	100,3	102,5
2021	108,8	108,9	100,4	111,5	125,1	104,8
2022	130,3	130,6	102,9	141,4	160,3	133,8
2021 IV	116,9	117,1	100,7	117,1	130,2	110,7
2022 I	119,4	119,6	101,4	123,5	154,2	112,9
II	128,5	128,7	102,9	138,0	162,8	128,8
III	131,7	132,0	103,7	142,5	160,1	135,5
IV	139,9	140,3	104,0	152,8	162,0	148,9
2023 I	137,4	137,8	101,4	155,6	150,2	157,3
II	138,9	139,3	105,9	157,7	154,9	157,9
III	135,0	135,3	107,0	145,7	131,3	156,5
Индекси - исти период претходне године Indices - same period of the previous year						
2018	99,0	99,0	99,7	101,6	102,3	100,5
2019	100,8	99,9	100,8	100,7	109,9	99,7
2020	101,5	101,6	99,6	100,1	100,6	99,9
2021	110,6	110,7	100,2	109,5	124,6	102,2
2022	119,7	102,5	119,9	127,9	128,2	127,8
2021 IV	116,1	116,3	100,5	116,9	132,0	109,7
2022 I	116,8	116,9	100,9	117,7	125,6	114,5
II	123,8	124,0	102,6	129,4	131,1	128,6
III	117,1	117,2	103,1	128,4	131,2	127,8
IV	119,7	119,8	103,5	130,5	124,5	134,5
2023 I	110,1	110,0	100,7	130,4	113,6	139,1
II	105,9	106,0	104,1	118,0	97,9	126,6
III	99,3	99,2	104,9	105,9	91,9	117,4

ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО AGRICULTURE AND FORESTRY

ШУМАРСТВО FORESTRY

Производња шумских сортимената у октобру 2023. године у односу на октобар 2022. године већа је за 8,2%, а продаја шумских сортимената за 2,5%.

Производња шумских сортимената у периоду јануар - октобар 2023. године у односу на исти период 2022. године мања је за 5,2%, а продаја шумских сортимената за 7,7%.

Подаци о производњи, продаји и залихама шумских сортимената добијени су на основу Мјесечног извјештаја о производњи шумских сортимената (ШУМ-22). Овим извјештајем су обухвачена сва предузећа из области шумарства која се баве сталном производњом шумских сортимената из шума у државној својини, без обзира да ли им је производња шумских сортимената претежна дјелатност. Од 2002. године подаци о производњи шумских сортимената прикупљају се према Номенклатури производа и услуга шумарства, а која је припремљена на основу Листе карактеристичних дјелатности шумарства коју је израдио Евростат – Статистичка канцеларија Европске Комисије и објавио као саставни дио Приручника за економске рачуне пољопривреде и шумарства, крајем 1997. године.

5.6. Производња шумских сортимената

Production of forest assortments

	Укупно <i>Total</i>	Трупци <i>Logs</i>		Просторно дрво <i>Woodpulp</i>	Рудничко дрво <i>Pitprops</i>	Огревно дрво <i>Firewood</i>	Остало дрво <i>Other wood</i>	Залихе <i>Stocks</i>	m ³
		лишћара <i>broadleaf</i>	четинара <i>coniferous</i>						
2018	2 019 665	331 669	655 599	281 416	61 152	654 971	34 845	139 803	
2019	1 939 364	356 145	607 803	257 303	57 211	629 575	31 321	159 872	
2020	1 984 780	320 143	642 663	283 334	63 056	634 653	40 931	214 354	
2021	1 822 566	325 615	587 906	251 492	50 440	580 009	27 104	166 674	
2022	1 908 961	351 848	614 720	251 128	50 423	610 808	30 034	2 097 294	
2022									
окт / Oct	177 554	30 662	49 026	25 079	4 067	65 808	2 912	133 728	
нов / Nov	152 071	25 775	46 503	24 251	3 818	49 013	2 711	144 960	
дец / Dec	143 630	28 908	37 291	20 014	3 178	50 874	3 364	153 612	
2023									
јан / Jan	50 072	8 636	19 985	6 092	1 526	11 107	2 727	153 875	
феб / Feb	113 091	23 637	39 169	10 949	3 556	33 620	2 159	168 838	
мар / Mar	185 207	33 598	68 622	21 480	5 650	53 282	2 574	203 570	
апр / Apr	134 425	23 863	49 762	15 095	4 160	39 918	1 628	205 145	
мај / May	155 731	23 421	64 472	19 586	4 922	41 843	1 488	223 242	
јун / Jun	160 279	27 337	60 027	21 072	4 870	45 256	1 717	219 208	
јул / Jul	150 092	26 741	49 803	16 789	4 095	50 513	2 150	182 806	
авг / Aug	193 404	33 087	59 498	26 958	4 829	66 518	2 515	180 826	
сен / Sep	190 223	32 308	56 328	25 372	4 409	68 705	3 101	179 697	
окт / Oct	192 096	33 348	56 334	27 175	4 834	67 537	2 867	160 411	

Production of forest assortments in October 2023, compared to October 2022, was 8.2% higher, while sale of forest assortments was 2.5% higher.

Production of forest assortments in the period January – October 2023, compared to the same period of the previous year, was 5.2% lower. Sale of forest assortments decreased by 7.7% during the same period.

Data on production, sale and stocks of forest assortments were obtained through the Monthly report on production of forest assortments (ŠUM-22). This report is submitted by all enterprises from the forestry sector producing forest assortments from state forests permanently, regardless of production of forest assortments being their main activity or not. Since the beginning of 2002, data on production of forest assortments have been collected according to the Nomenclature of forestry products and services, which is harmonised with the List of characteristic activities of the forestry industry and which was prepared and published by Eurostat – Statistical Office of the European Communities as an integral part of the Manual on Economic Accounts for Agriculture and Forestry, at the end of 1997.

5.7. Продаја шумских сортимената
Sale of forest assortments

	Укупно Total	Трупци Logs		Просторно дрво Woodpulp	Рудничко дрво Pitprops	Огревно дрво Firewood	Остало дрво Other wood
		лишћара broadleaf	четинара coniferous				m ³
2018	2 018 213	338 846	659 568	276 724	61 229	647 612	34 221
2019	1 916 159	353 750	607 110	246 521	63 220	618 241	27 311
2020	1 939 628	327 169	626 078	269 755	62 263	612 688	41 674
2021	1 864 124	319 431	605 018	266 753	53 852	593 719	25 350
2022	1 924 836	352 307	619 263	255 517	52 321	617 048	28 379
2022							
окт / Oct	207 501	35 370	55 743	31 688	5 167	76 503	3 030
нов / Nov	139 189	22 419	45 389	22 211	3 737	42 526	2 908
дец / Dec	135 673	22 756	45 228	19 950	3 070	42 611	2 058
2023							
јан / Jan	43 314	8 388	15 461	6 501	1 350	11 228	386
феб / Feb	101 125	23 525	32 344	8 346	2 420	32 998	1 493
мар / Mar	152 441	29 122	58 300	15 897	4 382	42 415	2 324
апр / Apr	132 341	23 323	49 606	14 967	4 236	38 395	1 814
мај / May	139 341	23 409	55 425	17 020	4 539	37 273	1 675
јун / Jun	162 919	27 430	60 894	21 769	5 019	45 962	1 846
јул / Jul	165 991	30 940	52 141	18 712	4 484	56 281	3 433
авг / Aug	209 862	36 568	60 989	28 403	5 390	75 186	3 324
сеп / Sep	198 604	32 520	57 249	27 559	5 415	73 067	2 794
окт / Oct	212 756	36 324	65 154	29 008	5 270	73 501	3 499

ИНДУСТРИЈА
INDUSTRY

ИНДЕКСИ ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ

Приказани подаци добијени су на основу Мјесечног извјештаја индустрије (М КПС ИНД-1). Извјештај М КПС ИНД-1 подносе узорак изабрана предузећа чија је претежна дјелатност, према важећој Класификацији дјелатности разврстана у подручја (B,C,D) *Вађење руда и камена; Прерадивачка индустрија и Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација*, осим гране 35.3. Обухваћено су и индустријске јединице неиндустиријских предузећа.

Индекси индустријске производње су индекси готових индустријских производа дефинисани важећом Номенклатуром индустријских производа, која је усклађена са ЕУ PRODCOM листом.

Изворни индекси индустријске производње израчунају се у два корака према Laspeyres-овој формулам. У првом кораку као пондерациони коефицијенти користе се просјечне јединичне бруто додате вриједности производа из 2015. године, а у другом кораку, за грану и све више нивое, пондерисање се врши структуром додате вриједности из 2020. године.

Десезонирање је извршено методом TRAMO-SEATS у JDEMETRA+ 2.2.3 окружењу на мјесечној серији индекса, која почиње индексом за јануар 2010. године, за индустрију укупно, подручја, области и ГИГ. Продужавање серије индекса додавањем индекса за сваки наредни мјесец може, због карактеристика примјењене методе десезонирања, проузроковати накнадне промјене већ објављених десезонираних и календарски прилагођених индекса те тренда.

Десезонирани индекси подразумијевају да су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарских дана. Календарски прилагођени индекси подразумијевају да су подаци прилагођени за календарске дане.

Презентација и интерпретација индекса индустријске производње усклађена је са ЕУ прописима о краткорочним статистикама и препорукама о публиковању индекса индустријске производње. У складу с тим, индустријска производња се тумачи мјесечном стопом промјене израчунатом из десезонираних индекса и годишњом стопом промјене израчунатом из календарских прилагођених индекса, који су приказани у табели 6.5. Овим је омогућено поређење података за Републику Српску са подацима које публикује Евростат. Изворни индекси тј. индекси који нису десезонирани и календарски прилагођени, приказани су искључиво ради корисника података који су навики на овакав начин приказивања, али се не тумаче.

6.1. Изворни индекси индустријске производње према ГИГ

Original indices of industrial production by MIGs

						Ø2015=100
	Индустрија, укупно <i>Industry, Total</i>	Интермедијарни производи (AI) <i>Intermediate goods (AI)</i>	Енергија (AE) <i>Energy (AE)</i>	Капитални производи (BB) <i>Capital goods (BB)</i>	Трајни производи за широку потрошњу (CD) <i>Durable consumer goods (CD)</i>	Нетрајни производи за широку потрошњу (CN) <i>Non durable consumer goods (CN)</i>
2018	113,4	108,4	124,9	120,2	99,9	103,4
2019	100,5	106,9	98,1	121,1	73,7	98,4
2020	93,8	96,8	96,9	104,9	78,6	86,4
2021	103,0	106,1	103,6	129,8	89,6	93,7
2022	102,9	107,8	101,9	130,3	80,0	94,9
2022						
окт / Oct	102,4	112,8	91,6	138,1	74,1	98,9
нов / Nov	109,8	116,3	109,0	140,4	81,2	99,9
дец / Dec	110,6	102,6	119,2	145,8	87,0	105,6
2023						
јан / Jan	91,6	77,3	116,3	100,9	58,7	79,5
феб / Feb	92,6	88,1	96,7	132,3	60,4	89,2
мар / Mar	111,5	101,7	123,2	204,8	66,5	89,5
апр / Apr	97,6	94,5	104,7	152,7	71,2	80,3
мај / May	101,5	103,3	102,5	147,8	67,6	91,5
јун / Jun	98,2	98,1	93,0	152,9	73,6	96,7
јул / Jul	100,0	100,7	100,5	153,5	56,3	92,9
авг / Aug	97,8	100,3	109,7	104,9	44,2	86,3
сеп / Sep	101,1	109,8	93,7	154,5	59,2	94,1
окт ¹⁾ / Oct ¹⁾	102,0	104,8	99,0	150,8	52,9	100,2

¹⁾ Претходни подаци / Preliminary data

INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTION

Presented data were obtained through the Monthly Report on Industry (M KPS IND-1). The report M KPS IND-1 is submitted by sampled enterprises whose principal activity, according to the Classification of Economic Activities, is classified into the sections (B, C, D) Mining and quarrying, Manufacturing and Electricity, gas, steam and air conditioning supply, except group 35.3. Industrial units of non-industrial enterprises are also covered.

Indices of industrial production are indices of finished industrial products defined by the current Nomenclature of Industrial Products, which is harmonised with the EU PRODCOM list.

Gross indices of industrial production are calculated through two phases using the Laspeyres's formula. In the first phase, average unit gross value added of products from 2015 is used as weight coefficients. In the second phase, for groups and all higher levels, weighting is carried out using the structure of value added from 2020.

Seasonal adjustment has been performed using the TRAMO-SEATS method in JDEMETRA+2.2.3 environment on the monthly index series, which starts with the January 2010 index for the total industry, sections, divisions, as well as for the MIGs. Due to the character of the implemented seasonal adjustment method, the extension of index series by adding new monthly observations for each following month could cause subsequent corrections of already published seasonally and working-day adjusted indices and trend.

Seasonally adjusted indices indicate that data are adjusted for both seasonal and working-day effects. Working day adjusted indices indicate that data are adjusted only for working-day effects.

The presentation and interpretation of indices of industrial production complies with the EU regulations referring to short-term statistics and recommendations for the publishing of indices of industrial products. Accordingly, industrial production is interpreted through the monthly change rate calculated from seasonally adjusted indices and the annual change rate calculated from working-day adjusted indices, which are presented in table 6.5. This allows for the comparison of data for Republika Srpska with the data published by EUROSTAT. Gross indices (indices which are not seasonally or working-day adjusted) are presented only because of users of data who are accustomed to this manner of presentation, but the data are not interpreted.

6.2. Изворни индекси индустриске производње по подручјима и областима КД

Original indices of industrial production by section and division of activity classification

©2015=100

	2022	2022			2023												
		окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт ¹⁾ Oct ¹⁾			
B	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	101,0	109,5	114,2	92,0	87,8	112,2	103,5	104,5	88,3	75,8	90,2	125,5	110,0	110,0		
05	Вађење угља и лигнита (мрког угља) <i>Mining of coal and lignite (black coal)</i>	124,5	125,3	142,8	124,0	124,7	148,6	124,1	124,9	92,2	79,3	105,9	152,0	142,4	134,1		
07	Вађење руда метала <i>Mining of metal ores</i>	70,0	77,7	70,6	45,5	51,3	70,4	73,6	75,8	78,9	56,8	66,7	90,6	63,3	74,5		
08	Вађење осталих руда и камена <i>Other mining and quarrying</i>	120,9	167,8	161,9	135,9	52,9	108,0	135,0	130,8	116,1	154,7	118,3	147,3	156,5	149,3		
C	Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	95,1	97,7	101,2	99,9	72,9	82,6	96,9	85,4	92,3	93,3	91,9	82,0	96,7	94,7		
10	Произв. прехрамбених производа <i>Manufacture of food products</i>	109,6	122,1	121,4	135,8	89,4	93,7	107,2	100,3	110,7	114,6	113,5	124,7	112,9	116,6		
11	Производња пива <i>Manufacture of beverages</i>	105,8	92,9	95,2	86,0	60,6	56,3	69,5	73,8	93,0	94,9	97,2	151,2	115,8	207,6		
12	Производња дуванских производа <i>Manufacture of tobacco products</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
13	Производња текстила <i>Manufacture of textiles</i>	68,2	73,9	57,8	50,4	44,0	62,7	73,1	62,0	80,5	72,3	67,4	27,7	54,2	54,0		
14	Производња одјеће <i>Manufacture of wearing apparel</i>	23,7	25,2	26,2	20,9	20,1	27,2	26,8	22,1	24,0	25,5	24,0	19,3	26,4	28,0		
15	Производња коже и производа од коже <i>Manufacture of leather and related products</i>	89,1	91,7	95,2	85,8	82,0	89,2	78,4	70,9	74,3	83,8	75,0	47,4	81,3	74,5		
16	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>	91,5	87,9	91,6	77,6	61,6	73,4	83,4	65,4	90,3	88,6	98,0	79,9	96,8	98,7		
17	Производња папира и производа од папира <i>Manufacture of paper and paper products</i>	167,9	202,4	187,7	169,6	145,3	134,9	179,8	161,7	211,9	203,4	197,6	159,5	126,0	153,7		
18	Штампање и умножавање снимљених записа <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	115,2	116,4	145,4	248,8	119,5	120,5	142,4	131,1	177,6	180,5	159,5	121,9	121,7	140,2		
19	Производња кокса и рафинисаних нафтних производа <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	2,0	2,1	1,8	1,7	1,5	1,8	2,7	2,4	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,3		
20	Производња хемикалија и хемијских производа <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	100,0	105,9	98,3	97,2	81,5	80,8	103,7	76,3	87,5	85,4	85,5	78,7	82,9	87,2		
21	Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>	136,3	128,7	121,2	237,6	125,6	126,3	139,9	113,7	146,0	123,6	124,0	108,5	111,0	176,0		
22	Производња производа од гуме и пластичних маса <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	154,0	129,9	161,2	154,2	113,6	148,7	166,0	156,6	152,8	143,1	141,6	126,6	146,0	146,8		
23	Производња осталих производа од неметалних минерала <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	152,2	175,7	147,9	131,5	71,0	72,4	125,0	150,9	138,0	149,3	155,3	146,5	153,6	166,0		

6.2. Изворни индекси индустриске производње по подручјима и областима КД
Original indices of industrial production by section and division of activity classification
 (наставак/continued)

Ø2015 =100

	2021	2022			2023									
		окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт ¹⁾ Oct ¹⁾
24 Производња базних метала <i>Manufacture of basic metals</i>	80,6	83,9	74,6	73,7	69,0	41,6	46,9	55,8	56,5	36,5	54,5	48,6	48,0	50,0
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>	114,8	116,6	154,3	140,0	70,0	109,9	116,8	105,3	114,3	116,1	99,4	107,3	148,2	118,5
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	2)	2)	2)	2)	229,3	2)	2)	2)	2)	2)	255,1	2)	2)	2)
27 Производња електричне опреме <i>Manufacture of electrical equipment</i>	164,4	167,0	154,9	175,5	119,5	128,4	131,7	128,6	125,2	149,3	130,9	125,1	185,1	152,4
28 Производња машина и опреме, Д.Н. <i>Manufacture of machinery and equipment, n.e.c.</i>	218,1	235,0	213,1	204,7	233,9	254,1	257,1	214,6	238,4	230,7	182,7	142,9	276,2	208,1
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2)	201,8	2)	185,1	2)	2)	2)	2)	2)	2)	2)	2)	2)	2)
30 Производња осталих саобраћајних средстава <i>Manufacture of other transport equipment</i>	36,0	27,7	41,6	63,7	47,6	11,2	43,4	34,1	84,9	34,3	61,3	23,9	17,2	71,0
31 Производња намјештаја <i>Manufacture of furniture</i>	74,2	67,7	75,1	80,3	54,9	55,4	60,3	65,0	60,6	67,2	51,2	39,8	53,5	47,5
32 Остала прерадивачка индустрија <i>Other manufacturing</i>	57,9	41,8	31,1	42,6	31,4	99,2	66,4	42,1	86,2	75,2	81,9	85,6	53,7	29,1
33 Поправка и инсталација машина и опреме <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	135,4	171,1	136,7	160,6	131,6	162,5	2)	244,8	164,8	171,4	262,0	135,7	169,3	175,5
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	122,4	106,2	128,3	149,1	144,5	109,4	153,5	126,1	130,2	118,8	124,3	127,7	106,0	115,5
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	122,4	106,2	128,3	149,1	144,5	109,4	153,5	126,1	130,2	118,8	124,3	127,7	106,0	115,5

1) Претходни подаци
Preliminary data

2) Индекс већи од 300
Index higher than 300

ИНДУСТРИЈА
INDUSTRY

6.3. Изворни индекси индустриске производње према ГИГ

Original indices of industrial production by MIGs

претходна година=100 / previous year=100

	Индустрија, укупно <i>Industry, Total</i>	Интермедијарни производи (AI) <i>Intermediate goods (AI)</i>	Енергија (AE) <i>Energy (AE)</i>	Капитални производи (BB) <i>Capital goods (BB)</i>	Трајни производи за широку потрошњу (CD) <i>Durable consumer goods (CD)</i>	Нетрајни производи за широку потрошњу (CN) <i>Non durable consumer goods (CN)</i>
2018	103,6	98,6	112,4	91,1	107,4	100,1
2019	88,6	98,6	78,5	100,7	73,8	95,2
2020	93,3	90,5	98,8	86,7	106,6	87,7
2021	109,9	109,6	106,9	123,7	114,0	108,5
2022	99,9	101,6	98,4	100,4	89,3	101,4
окт / Oct	99,4	106,3	88,4	106,4	82,7	105,6
нов / Nov	106,6	109,6	105,3	108,2	90,7	106,7
дец / Dec	107,4	96,7	115,1	112,3	97,1	112,7
2023						
јан / Jan	89,0	71,7	114,1	77,5	73,3	83,7
феб / Feb	90,0	81,7	94,8	101,6	75,5	93,9
мар / Mar	108,4	94,3	120,8	157,2	83,1	94,3
апр / Apr	94,8	87,6	102,7	117,2	89,0	84,6
мај / May	98,6	95,8	100,6	113,4	84,5	96,3
јун / Jun	95,4	91,0	91,2	117,3	91,9	101,9
јул / Jul	97,2	93,4	98,6	117,8	70,3	97,9
авг / Aug	95,0	93,0	107,6	80,5	55,3	90,9
сеп / Sep	98,3	101,8	92,0	118,5	74,0	99,1
окт ¹⁾ / Oct ¹⁾	99,1	97,2	97,1	115,7	66,0	105,5

¹⁾ Претходни подаци/Preliminary data

6.4. Изворни индекси индустриске производње по подручјима и областима КД

Original indices of industrial production by section and division of activity classification

претходна година=100 / previous year=100

	2022	2022			2023									
		окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сеп Sep	окт ¹⁾ Oct ¹⁾
B Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	100,7	109,2	113,8	91,7	86,9	111,0	102,4	103,4	87,4	75,0	89,3	124,2	108,9	108,9
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) <i>Mining of coal and lignite (black coal)</i>	106,5	107,2	122,2	106,1	100,2	119,4	99,7	100,4	74,1	63,7	85,1	122,1	114,4	107,7
07 Вађење руда метала <i>Mining of metal ores</i>	89,7	99,6	90,4	58,2	73,2	100,6	105,2	108,3	112,7	81,1	95,3	129,3	90,3	106,4
08 Вађење осталих руда и камена <i>Other mining and quarrying</i>	104,6	145,1	140,0	117,6	43,8	89,3	111,6	108,2	96,0	128,0	97,9	121,8	129,4	123,5
C Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	101,1	103,9	107,5	106,2	76,6	86,8	101,8	89,8	97,0	98,1	96,6	86,2	101,7	99,6
10 Произв. прехрамбених производа <i>Manufacture of food products</i>	105,0	116,9	116,2	130,0	81,5	85,5	97,8	91,5	101,0	104,5	103,6	113,7	102,9	106,3
11 Производња пића <i>Manufacture of beverages</i>	94,0	82,6	84,6	76,4	57,3	53,2	65,6	69,7	87,8	89,7	91,9	142,9	109,4	196,2
12 Производња дуванских производа <i>Manufacture of tobacco products</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13 Производња текстила <i>Manufacture of textiles</i>	84,8	91,9	71,9	62,6	64,6	91,9	107,2	91,0	118,1	106,0	98,8	40,6	79,5	79,1
14 Производња одjeће <i>Manufacture of wearing apparel</i>	107,4	114,2	118,4	94,5	84,9	114,4	113,1	93,0	101,1	107,3	101,1	81,2	111,5	117,9
15 Производња коже и производа од коже <i>Manufacture of leather and related products</i>	101,6	104,7	108,6	97,9	92,0	100,2	88,0	79,6	83,5	94,1	84,2	53,2	91,2	83,6
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>	100,3	96,3	100,3	85,1	67,3	80,2	91,2	71,5	98,6	96,8	107,2	87,3	105,8	107,9
17 Производња папира и производа од папира <i>Manufacture of paper and paper products</i>	119,2	143,7	133,2	120,4	86,5	80,3	107,1	96,3	126,2	121,1	117,7	95,0	75,1	91,5

6.4. Изворни индекси индустриске производње по подручјима и областима КД
 Original indices of industrial production by section and division of activity classification
 (наставак/continued)

претходна година=100 / previous year=100

	2022	2022			2023										
		окт Oct	нов Nov	дец Dec	јан Jan	феб Feb	мар Mar	апр Apr	мај May	јун Jun	јул Jul	авг Aug	сен Sep	окт ¹⁾ Oct ¹⁾	
18	Штампање и умножавање снимљених записа <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	123,6	124,8	155,9	266,9	103,7	104,6	123,6	113,8	154,2	156,7	138,5	105,8	105,6	121,7
19	Производња кокса и рафинисаних нафтних производа <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	103,5	108,3	94,0	83,9	74,3	86,7	133,0	116,5	112,9	113,9	106,7	105,6	105,8	114,5
20	Производња хемикалија и хемијских производа <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	102,4	108,4	100,6	99,5	81,5	80,8	103,7	76,3	87,5	85,4	85,5	78,7	82,9	87,2
21	Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>	101,9	96,2	90,6	177,6	92,1	92,7	102,6	83,4	107,1	90,7	91,0	79,6	81,4	129,1
22	Производња производа од гуме и пластичних маса <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	102,2	86,1	107,0	102,3	73,8	96,5	107,8	101,6	99,2	92,9	92,0	82,2	94,8	95,3
23	Производња осталих производа од неметалних минерала <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	119,0	137,4	115,7	102,8	46,7	47,6	82,1	99,1	90,7	98,1	102,0	96,3	100,9	109,1
24	Производња базних метала <i>Manufacture of basic metals</i>	100,3	104,3	92,8	91,7	85,6	51,6	58,2	69,2	70,0	45,3	67,6	60,3	59,5	62,0
25	Производња готових металних производа, осим машина и опреме <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>	94,9	96,4	127,5	115,7	61,0	95,8	101,7	91,8	99,6	101,1	86,6	93,5	129,1	103,3
26	Производња рачунара, електронских и оптичких производа <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	95,0	83,1	90,5	114,3	40,3	71,8	98,7	61,2	92,4	129,0	44,8	127,8	141,1	103,9
27	Производња електричне опреме <i>Manufacture of electrical equipment</i>	98,1	99,7	92,4	104,7	72,7	78,1	80,1	78,2	76,2	90,9	79,7	76,1	112,6	92,7
28	Производња машина и опреме, д.н. <i>Manufacture of machinery and equipment, n.e.c.</i>	100,8	108,6	98,5	94,6	107,3	116,5	117,9	98,4	109,3	105,8	83,8	65,5	126,7	95,4
29	Производња моторних возила, приколица и полуприколица <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	184,1	118,6	193,7	108,8	103,2	113,8	139,8	136,6	152,5	149,3	158,1	135,3	152,0	150,0
30	Производња осталих саобраћајних средстава <i>Manufacture of other transport equipment</i>	65,1	50,0	75,2	115,0	132,1	31,2	120,6	94,5	235,8	95,4	170,3	66,3	47,9	197,1
31	Производња намјештаја <i>Manufacture of furniture</i>	90,5	82,6	91,6	98,0	74,0	74,7	81,2	87,7	81,8	90,7	69,0	53,6	72,1	64,0
32	Остала прерадивачка индустрија <i>Other manufacturing</i>	79,8	57,6	42,8	58,6	54,2	171,2	114,5	72,7	148,8	129,8	141,3	147,7	92,6	50,3
33	Поправка и инсталација машина и опреме <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	104,7	132,3	105,7	124,2	97,2	120,0	295,6	180,8	121,7	126,6	193,5	100,2	125,0	129,6
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	96,4	83,7	101,1	117,4	118,0	89,4	125,4	103,0	106,4	97,1	101,6	104,4	86,6	94,4
35	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	96,4	83,7	101,1	117,4	118,0	89,4	125,4	103,0	106,4	97,1	101,6	104,4	86,6	94,4

¹⁾ Претходни подаци / Preliminary data

²⁾ Индекс већи од 300 / Index higher than 300

Индустрија
INDUSTRY

6.5. Десезонирани и календарски прилагођени индекси индустриске производње и тренд
Seasonally and working-day adjusted indices of industrial production and trend

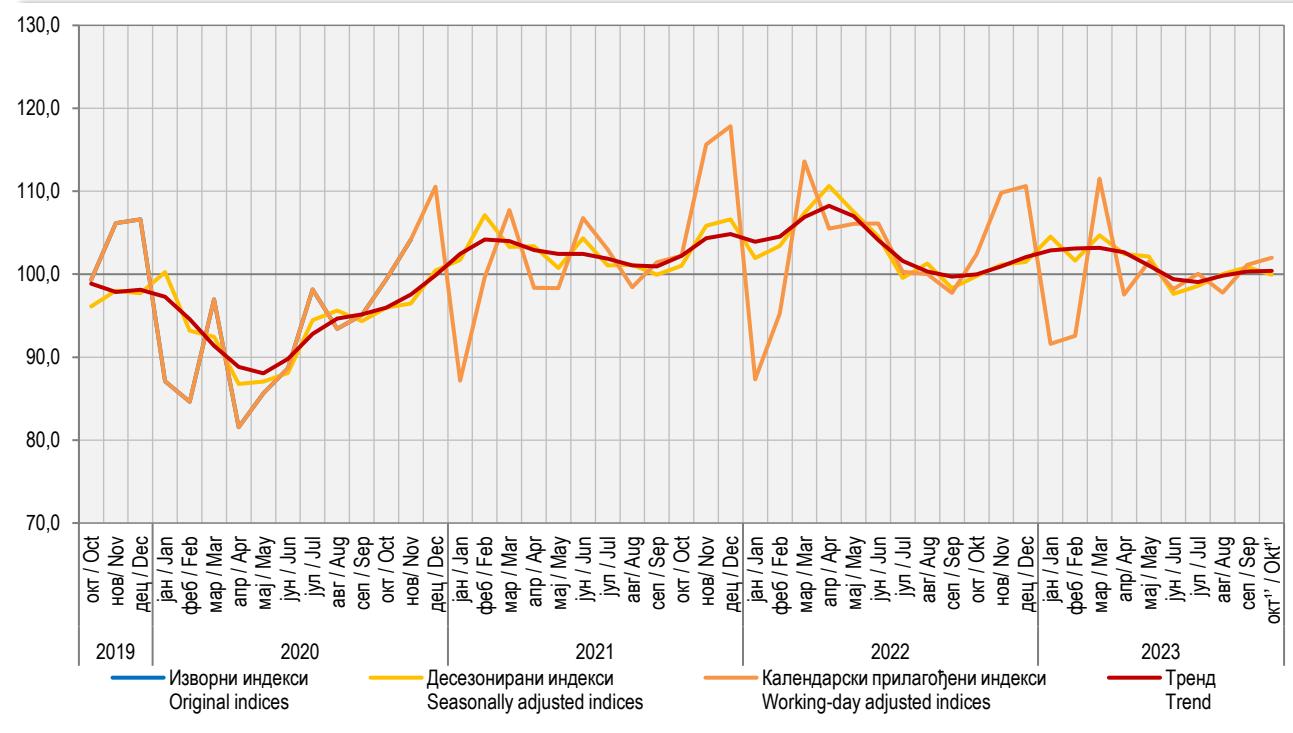
Ø2015=100

	Изворни индекси Original indices	Десезонирани индекси Seasonally adjusted indices	Календарски прилагођени индекси Working-day adjusted indices	Тренд Trend
2022				
окт / Oct	102,4	99,8	102,4	100,0
нов / Nov	109,8	101,1	109,8	100,9
дец / Dec	110,6	101,5	110,6	102,1
2023				
јан / Jan	91,6	104,5	91,6	102,9
феб / Feb	92,6	101,6	92,6	103,1
мар / Mar	111,5	104,7	111,5	103,2
апр / Apr	97,6	102,5	97,6	102,6
мај / May	101,5	102,1	101,5	101,1
јун / Jun	98,2	97,6	98,2	99,4
јул / Jul	100,0	98,6	100,0	99,1
авг / Aug	97,8	100,0	97,8	99,8
сеп / Sep	101,1	100,8	101,1	100,3
окт ¹⁾ / Oct ¹⁾	102,0	100,0	102,0	100,4

¹⁾ Претходни подаци/Preliminary data

Графикон 10. Индекси индустриске производње, Ø2015=100

Graph 10. Indices of industrial production, Ø2015=100

¹⁾ Претходни подаци / Preliminary data

ЗАПОСЛЕНИ У ИНДУСТРИЈИ

Укупан број запослених у индустрији у октобру 2023. године у односу на просјечан мјесечни број запослених у 2022. години мањи је за 3,3%. У октобру 2023. године у односу на просјечан мјесечни број запослених у 2022. години у подручју Вађење руда и камена остварен је раст од 3,2% и у подручју Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација раст од 1,2%, док је у подручју Прерадивачка индустрија забиљежен пад од 4,6%.

Индекси запослених у индустрији добијају се агрегирањем броја запослених радника крајем мјесеца према кадровској евиденцији предузећа укључујући раднике управе, као и помоћних радионица које врше услуге за сопствено предузеће. Нису обухвачени подаци о броју запослених у неиндустријским дјелатностима предузећа. Подаци обухватају и број запослених радника у јединицама које се баве индустријском производњом, а налазе се у саставу неиндустријских предузећа.

6.6. Индекси запослених у индустрији по подручјима КД Indices of employees in industry by sections of activity classification

EMPLOYEES IN INDUSTRY

Number of employees in industry in October 2023, compared to the average monthly number of employees in 2022, was 3.3% lower. During the same period, in the section Mining and quarrying an increase by 3.2% was recorded and in the section Electricity, gas, steam and air-conditioning supply an increase by 1.2%, while in the section Manufacturing a decrease by 4.6% was recorded.

Indices of employees in industry are obtained through the aggregation of number of employees at the end of a month, according to the personnel records in enterprises, including employees who worked in management activities and in subsidiary workshops which provide services for their own enterprise, but excluding those who worked in non-industrial activities of enterprises. Number of employees in industrial units of non-industrial enterprises is also covered by these data.

	Укупно Total	Вађење руда и камена Mining and quarrying	Прерадивачка индустрија Manufacturing	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација Electricity, gas, steam and air conditioning supply	претходна година=100 / previous year=100
2018	102,1	97,7	102,1	105,0	
2019	99,8	94,5	99,6	104,8	
2020	98,5	91,7	100,1	93,6	
2021	98,9	99,2	99,9	92,3	
2022	100,7	100,3	100,9	99,5	
2022					
окт / Oct	100,7	102,8	100,4	101,6	
нов / Nov	100,4	102,0	100,1	101,6	
дец / Dec	100,4	101,5	100,1	101,9	
2023					
јан / Jan	99,0	100,7	98,2	102,9	
феб / Feb	99,0	100,6	98,3	102,5	
мар / Mar	98,8	99,7	98,1	102,4	
апр / Apr	98,7	101,6	97,9	102,3	
мај / May	98,7	101,6	97,9	102,0	
јун / Jun	98,3	101,5	97,5	102,1	
јул / Jul	97,8	102,6	96,8	102,2	
авг / Aug	97,2	102,3	96,1	101,7	
сеп / Sep	97,2	103,2	95,9	102,1	
окт / Oct	96,7	103,2	95,4	101,2	

ГРАЂЕВИНАРСТВО
CONSTRUCTION

Приказани подаци добијени су на основу Тромјесечног извјештаја грађевинарства (Т КПС ГРАД-21). Извјештај Т КПС ГРАД-21 подносе пословни субјекти чија је претежна дјелатност, према Класификацији дјелатности КД БХ 2010, заснованој на Статистичкој класификацији дјелатности у ЕУ, NACE Rev.2., разврстана у подручје Грађевинарство, као и грађевинске јединице у саставу неграђевинских пословних субјеката.

Индекси производње у грађевинарству заснивају се на извршеним ефективним часовима радника на градилиштима а према Методологији за краткорочне пословне статистике.

Пондери коришћени за израчунавање индекса производње у грађевинарству базирани су на вриједности извршених грађевинских радова.

Десезонирање је извршено програмским алатом „JDemetra+“ користећи TRAMO-SEATS методу на тромјесечној серији индекса ($\text{Q}2015=100$), која почине индексом за прво тромјесечје 2005. године.

Десезонирани индекси подразумијевају да су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарских дана. Календарски прилагођени индекси подразумијевају да су подаци прилагођени за календарске дане.

Презентација и интерпретација индекса усклађена је са ЕУ прописима о краткорочним статистикама и препорукама о публиковању индекса производње у грађевинарству. У складу с тим, производња у грађевинарству се тумачи тромјесечном стопом промјене израчунатом из десезонираних индекса и годишњом стопом промјене израчунатом из календарски прилагођених индекса. Овим је омогућено поређење података за Републику Српску са подацима које публикује Евростат. Изворни индекси тј. индекси који нису десезонирани и календарски прилагођени, приказани су искључиво ради корисника података који су навикили на овакав начин приказивања, али се не тумаче.

Presented data were obtained through the Quarterly report on construction work (T KPS GRAD-21). T KPS GRAD-21 is submitted by business entities whose predominant activity, according to the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is based on the Statistical Classification of Economic Activities EU NACE Rev.2, is in the section Construction, as well as by construction units which are in composition of non-construction business entities.

Indices of production in construction are based on the performed effective hours worked on construction sites, in accordance with the Methodology of Short-Term Business Statistics.

Weights used for the calculation of indices of production in construction are based on the value of performed construction works.

Seasonal adjustment has been performed with a software tool "JDemetra+" using the TRAMO-SEATS method on the quarterly index series ($\text{Q}2015=100$), which begins with the index for the first quarter of 2005.

Seasonally adjusted indices indicate that data are adjusted for both seasonal and working-day effects. Working day adjusted indices indicate that data are adjusted only for working-day effects.

The presentation and interpretation of indices is harmonised with the EU regulations referring to short-term statistics and recommendations for the publishing of indices of production in construction. Accordingly, production in construction is interpreted through the quarterly change rate calculated on the basis of seasonally adjusted indices and the annual change rate calculated on the basis of working-day adjusted indices. This allows for the comparison of data for Republika Srpska with those published by EUROSTAT. Gross indices (indices which are not seasonally or working-day adjusted) are presented only because of users of data who are accustomed to this manner of presentation, but the data are not interpreted.

7.1. Изворни индекси производње у грађевинарству¹⁾

Original indices of production in construction¹⁾

Структура Structure	Индекси Indices			I-III 2023 I-III 2022
	III 2023 Ø 2022	III 2023 III 2022		
УКУПНО TOTAL	100,0	97,6	94,7	96,4
Објекти високоградње <i>Buildings</i>	42,7	99,3	94,4	100,9
Објекти нискоградње <i>Civil engineering</i>	57,3	96,4	94,9	93,0

¹⁾ Индекс за грађевинарство укупно је композитни индекс који се изводи из индекса високоградње и нискоградње и њиховог учешћа (структуре) у укупно грађевинској активности у одређеном тромјесечју. / Index for total construction is a composite index derived from the indices of buildings and civil engineering and their share (structure) in the total construction activity in a quarter.

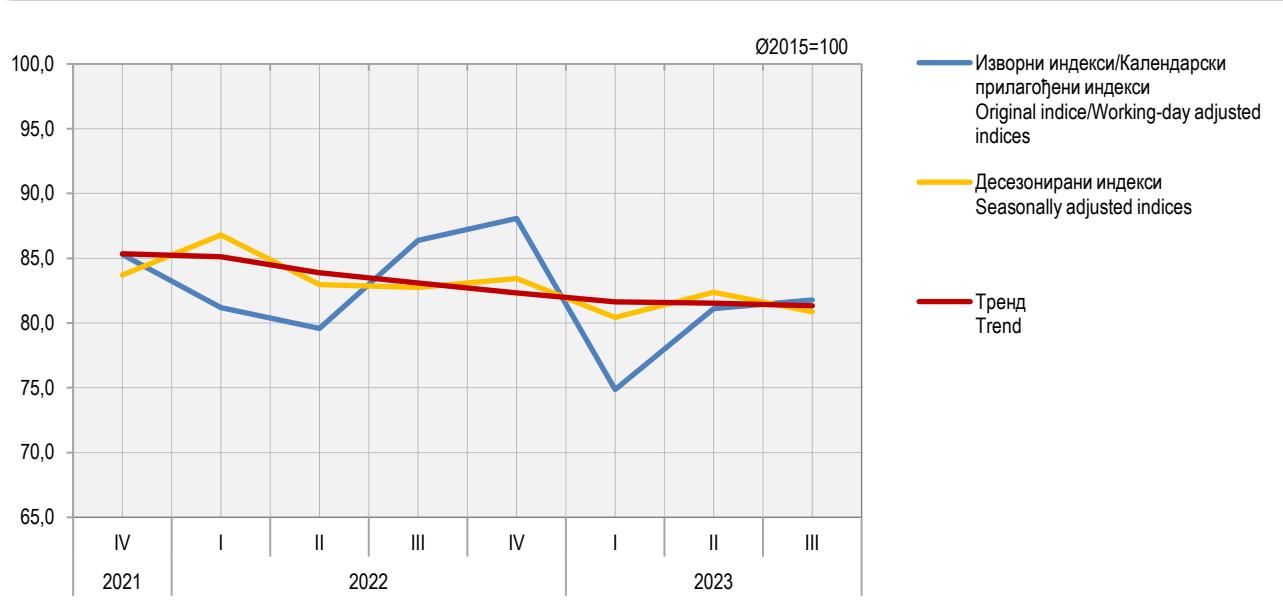
ГРАЂЕВИНАРСТВО
CONSTRUCTION

7.2. Тромјесечни индекси производње у грађевинарству
Quarterly indices of production in construction

Ø2015=100

	Објекти високоградње Buildings				Објекти нискоградње Civil engineering			
	изворни <i>original</i>	десезонирани <i>seasonally adjusted</i>	календарски прилагођени <i>working-day adjusted</i>	тренд <i>trend</i>	изворни <i>original</i>	десезонирани <i>seasonally adjusted</i>	календарски прилагођени <i>working-day adjusted</i>	тренд <i>trend</i>
2021								
IV	92,8	95,8	92,8	97,2	80,8	76,5	80,8	78,3
2022								
I	87,6	95,6	87,6	94,5	77,4	81,6	77,4	79,5
II	86,4	88,9	86,4	91,4	75,5	79,4	75,5	79,4
III	95,2	91,3	95,2	90,9	81,1	77,6	81,1	78,4
IV	92,8	91,3	92,8	90,7	85,3	78,8	85,3	77,3
2023								
I	88,8	90,6	88,8	91,0	66,6	74,3	66,6	76,0
II	93,0	92,9	93,0	91,8	74,0	76,1	74,0	75,4
III	89,8	91,2	89,8	91,8	77,0	74,7	77,0	75,1

Графикон 11. Индекси производње у грађевинарству
Graph 11. Indices of production in construction

СПОЛНА ТРГОВИНА
EXTERNAL TRADE

СПОЉНА ТРГОВИНА

EXTERNAL TRADE

Укупан извоз Републике Српске у октобру 2023. године износио је 441 003 000 КМ, док је укупан увоз у истом мјесецу износио 600 351 000 КМ.

Извоз је у октобру 2023. године у односу на октобар 2022. године смањен за 3,7%, док је увоз смањен за 10,4%.

У октобру 2023. године у односу на октобар 2022. године, вриједност извезене робе у Кину већа је за 116,1%, Србију за 19,1%, и Хрватску за 12,6%, док је вриједност извезене робе у Словенију мања за 24,0%, Италију за 17,3%, Њемачку за 12,7% и Аустрију за 6,5%.

У истом мјесецу, вриједност робе увезене из Кине већа је за 29,1%, и Аустрије за 0,7%, док је вриједност увезене робе из Словеније мања за 21,6%, Италије за 15,1%, Хрватске за 11,5%, Србије за 5,6% и Њемачке за 3,5%.

Извор података за статистику спољне трговине је Јединствена царинска исправа о извозу и увозу робе. Садржај царинске исправе представља међународни стандард и одговара потребама различитих корисника података. За прикупљање и контролу исправности јединствених царинских исправа одговорна је Управа за индиректно опорезивање БиХ.

Републички завод за статистику преузима од Управе за индиректно опорезивање БиХ контролисане јединствене царинске исправе које су припремљене за аутоматску обраду података и статистички их обрађује у складу са методолошким препорукама Евростата.

За потребе статистичког агрегираног приказивања и објављивања података о робној размјени са иностранством, користи се Класификација дјелатности, која је усклађена са европском NACE Rev. 2 класификацијом.

Мјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до њиховог коначног годишњег објављивања.

Total export of Republika Srpska in October 2023 amounted to 441,003,000 KM, while import in the same month amounted to 600,351,000 KM.

Export in October 2023, compared to October 2022, decreased by 3.7%, while import decreased by 10.4%.

In October 2023, compared to October 2022, the value of goods exported to China increased by 116.1%, to Serbia by 19.1%, and to Croatia by 12.6%, while the value of goods exported to Slovenia decreased by 24.0%, to Italy by 17.3%, to Germany by 12.7% and to Austria by 6.5%.

In the same month, the value of goods imported from China increased by 29.1% and from Austria by 0.7%, while the value of goods imported from Slovenia decreased by 21.6%, from Italy by 15.1%, from Croatia by 11.5%, from Serbia by 5.6% and from Germany by 3.5%.

Source of data for external trade statistics is the Single Administrative Document on export and import of goods. The content of this document is an international standard and it is adjusted the needs of different users of data. The Indirect Taxation Authority is responsible for the collection and control of validity of single administrative documents.

The Republika Srpska Institute of Statistics takes over reviewed single administrative documents prepared for automatic data processing from the Indirect Taxation Authority, and performs further statistical analysis in accordance with the methodological recommendations of Eurostat.

For the purpose of aggregated statistical presentation and publishing of data on external trade, the Classification of Activities, which is harmonised with the NACE rev. 2 Statistical Classification of Economic Activities in the European Community, is used.

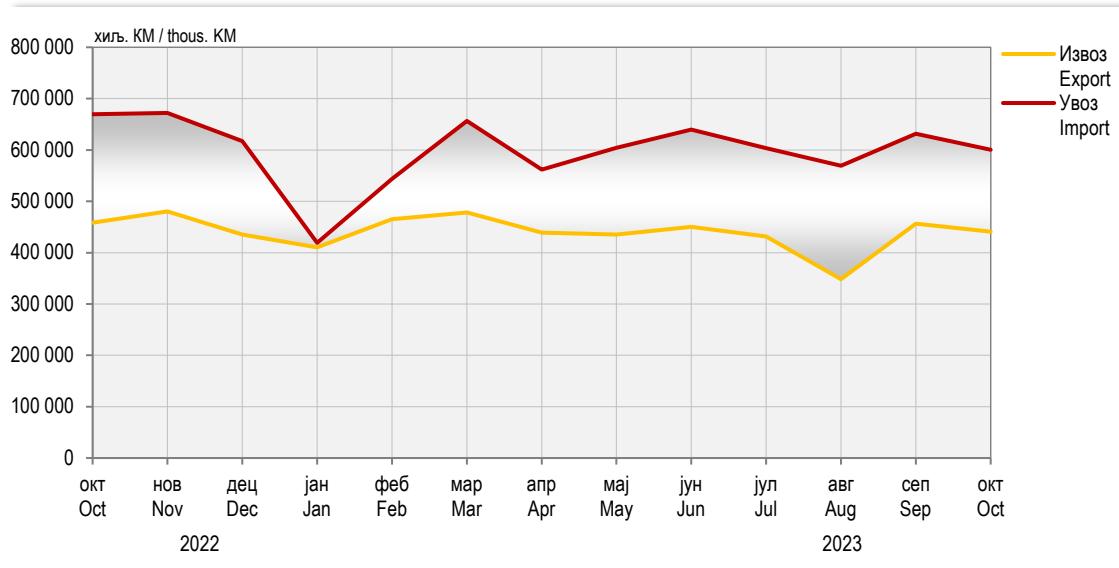
Monthly data for the current year are prone to changes until the moment of their final annual publishing.

8.1. Биланс робне размјене са иностранством

External trade balance

	Вриједност, хиљ. КМ Value, thous. KM		Салдо робне размјене, хиљ. КМ Balance of trade, thous. KM	Покривеност увоза извозом, % Coverage of import with export, %
	извоз export	увоз import		
2018	3 741 823	5 222 270	-1 480 447	71,7
2019	3 610 386	4 782 190	-1 171 804	75,5
2020	3 393 236	4 472 288	-1 079 052	75,9
2021	4 429 259	5 580 523	-1 151 264	79,4
2022	5 434 500	7 178 274	-1 743 774	75,7
2022				
окт / Oct	458 064	669 751	-211 688	68,4
нов / Nov	480 321	672 096	-191 775	71,5
дец / Dec	435 371	617 025	-181 654	70,6
2023				
јан / Jan	410 349	419 177	-8 829	97,9
феб / Feb	465 031	543 875	-78 844	85,5
мар / Mar	478 202	656 752	-178 550	72,8
апр / Apr	439 211	561 542	-122 331	78,2
мај / May	435 240	604 196	-168 956	72,0
јун / Jun	450 204	639 973	-189 769	70,3
јул / Jul	431 194	603 328	-171 934	71,5
авг / Aug	348 343	569 066	-220 723	61,2
сеп / Sep	456 586	631 719	-175 133	72,3
окт / Oct	441 003	600 351	-159 349	73,5

Графикон 12. Извоз и увоз
Graph 12. Export and import

8.2. Вриједност извоза и индекси према подручјима КД

Value of export and indices by section of activity classification

	Укупно Total	Пољопривреда, шумарство и риболов <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	Произ. и снабд. ел. енергијом, газом, паром и климатиз. <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Снабд. водом; канализ., управ. отпадом и дјел. санације жив. сред. <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	Информација и комуникације <i>Information and communication</i>	Стручне, научне и техничке дјелатности <i>Professional, scientific and technical activities</i>	Остало и нераспоређено <i>Other and unclassified</i>
2018	3 741 823	146 109	71 574	3 178 829	285 844	56 541	2 927	-	-
2019	3 610 386	137 519	51 100	3 099 669	263 887	55 262	2 929	9	11
2020	3 393 236	121 364	69 614	2 888 364	250 291	59 602	3 973	1	27
2021	4 429 259	137 326	74 591	3 754 675	358 941	97 210	6 455	0	60
2022	5 434 500	152 815	109 360	4 596 961	455 475	110 986	8 789	-	113
2022									
окт / Oct	458 064	19 047	9 807	409 980	11 947	6 515	756	-	11
нов / Nov	480 321	24 029	13 474	419 407	13 119	9 521	729	-	41
дец / Dec	435 371	12 919	13 220	364 971	37 200	6 227	833	-	-
2023									
јан / Jan	410 349	6 935	13 171	315 452	67 574	6 753	463	-	1
феб / Feb	465 031	10 703	12 976	370 706	60 972	9 010	665	-	-
мар / Mar	478 202	14 068	7 993	403 200	42 153	10 100	687	-	-
апр / Apr	439 211	10 144	9 378	339 289	70 639	9 280	476	-	4
мај / May	435 240	10 462	7 302	366 139	40 190	10 580	555	-	12
јун / Jun	450 204	10 999	6 033	385 211	39 711	7 773	477	-	1
јул / Jul	431 394	14 503	4 943	366 450	38 047	7 037	413	-	-
авг / Aug	348 343	13 354	9 350	284 726	34 350	6 439	122	-	-
сеп / Sep	456 586	15 595	14 314	380 244	35 151	11 117	166	-	-
окт / Oct	441 003	17 283	14 389	369 434	30 580	9 057	236	-	23

СПОЉНА ТРГОВИНА
EXTERNAL TRADE

8.2. Вриједност извоза и индекси према подручјима КД
Value of export and indices by section of activity classification
(наставак/continued)

									хиљ. KM / thous. KM
	Укупно <i>Total</i>	Пољопривреда, шумарство и риболов <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	Произ. и снабд. ел. енергијом, газом, паром и климатиз. <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Снабд. водом, канализ., управ. отпадом и дјел. санације жив. сред. <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	Информација и комуникације <i>Information and communication</i>	Стручне, научне и техничке дјелатности <i>Professional, scientific and technical activities</i>	Остало и нераспоређено <i>Other and unclassified</i>
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100									
2018	107,6	91,8	91,9	108,6	115,7	89,0	115,2	-	-
2019	96,5	94,1	71,4	97,5	92,3	97,7	100,1	-	-
2020	94,0	88,3	136,2	93,2	94,8	107,9	135,6	10,9	253,8
2021	130,5	113,2	107,1	130,0	143,4	163,1	162,5	31,2	222,2
2022	122,7	111,3	146,6	122,4	126,9	114,2	136,2	-	187,7
2022									
окт / Oct	114,0	148,4	177,9	116,8	50,7	78,6	101,5	-	-
нов / Nov	107,0	135,2	239,0	110,3	38,8	90,8	90,3	-	-
дец / Dec	108,6	92,5	168,4	110,0	99,1	69,0	115,8	-	-
2023									
јан / Jan	110,1	100,4	248,2	109,9	102,9	95,1	70,5	-	3,6
феб / Feb	107,7	125,2	226,5	106,9	100,6	95,2	82,6	-	-
мар / Mar	99,9	100,4	120,1	97,5	127,0	95,0	90,0	-	-
апр / Apr	93,7	77,6	149,3	84,8	203,0	68,1	67,1	-	44,8
мај / May	88,0	68,7	123,0	90,7	71,8	81,0	70,6	-	-
јун / Jun	87,6	72,8	96,4	92,8	64,3	53,1	61,1	-	11,0
јул / Jul	94,6	170,7	74,3	90,7	137,9	84,5	46,4	-	-
авг / Aug	92,9	207,9	59,9	87,9	154,7	101,6	22,1	-	-
сеп / Sep	97,4	172,6	99,2	93,2	112,2	200,7	31,6	-	-
окт / Oct	96,3	90,7	146,7	90,1	256,0	139,0	31,2	-	214,3

8.3. Вриједност увоза и индекси према подручјима КД
Value of import and indices by section of activity classification

									хил. KM / thous. KM
	Укупно Total	Пољопривреда, шумарство и риболов <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	Прерадивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	Произ. и снабд. ел. енергијом, газом, паром и климатиз. <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Снабд. водом, канализ. управ. отпадом и дјел. санације жив. сред. <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	Информација и комуникације <i>Information and communication</i>	Стручне, научне и техничке дјелатности <i>Professional, scientific and technical activities</i>	Остало и нераспоређено <i>Other and unclassified</i>
2018	5 222 270	210 444	695 150	4 225 426	69 521	4 263	17 183	130	152
2019	4 782 190	196 508	96 016	4 404 443	64 176	3 056	17 875	72	45
2020	4 472 288	194 939	44 816	4 169 015	42 328	2 064	18 737	323	68
2021	5 580 523	218 248	72 613	5 170 135	95 078	3 518	20 671	188	70
2022	7 178 274	311 999	146 908	6 549 857	140 997	2 610	25 327	141	435
2022									
окт / Oct	669 751	32 809	16 823	591 357	26 281	145	2 309	28	-
нов / Nov	672 096	27 456	16 789	572 994	52 930	49	1 834	0	44
дец / Dec	617 025	25 520	12 255	562 280	14 620	77	2 243	28	2
2023									
јан / Jan	419 177	20 487	11 031	380 543	5 263	62	1 767	24	0
феб / Feb	543 875	33 352	9 875	495 487	2 926	167	2 069	0	0
мар / Mar	656 752	27 342	9 377	612 680	4 057	173	3 090	0	33
апр / Apr	561 542	21 139	7 349	530 617	73	433	1 904	10	17
мај / May	604 196	22 254	6 939	570 291	2 193	607	1 912	0	0
јун / Jun	639 973	24 438	8 127	604 654	639	588	1 520	-	7
јул / Jul	603 328	19 101	6 562	574 654	208	294	2 509	0	0
авг / Aug	569 066	20 834	8 722	537 007	484	322	1 695	0	2
сеп / Sep	631 719	24 087	6 378	599 202	606	120	1 314	0	12
окт / Oct	600 351	28 003	7 011	558 310	3 840	119	2 992	46	30
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100									
2018	106,6	86,0	102,1	108,4	128,0	84,6	101,9	29,8	1)
2019	91,6	93,4	13,8	104,2	92,3	71,7	104,0	55,0	29,4
2020	93,5	99,2	46,7	94,7	66,0	67,5	104,8	450,6	152,4
2021	124,8	112,0	162,0	124,0	224,6	170,5	110,3	58,4	103,3
2022	128,6	143,0	202,3	126,7	148,3	74,2	122,5	75,1	617,7
2022									
окт / Oct	126,9	139,0	354,3	122,2	195,3	33,2	118,4	205,8	-
нов / Nov	123,7	120,2	173,4	117,2	275,4	9,6	92,4	0,3	709,1
дец / Dec	117,8	132,5	159,3	114,6	411,9	29,0	102,4	162,2	65,7
2023									
јан / Jan	106,5	105,0	152,1	105,1	209,3	12,6	112,8	-	-
феб / Feb	104,8	138,3	118,0	103,1	105,8	46,3	74,7	0,5	-
мар / Mar	98,4	88,9	72,1	100,1	43,8	59,6	142,0	0,1	1)
апр / Apr	92,5	107,6	81,5	93,6	0,8	81,4	105,4	-	602,6
мај / May	100,7	87,2	50,4	102,4	134,2	292,4	126,6	-	18,6
јун / Jun	99,4	95,1	90,8	99,7	544,0	539,8	57,0	-	12,4
јул / Jul	102,8	84,9	43,4	105,9	4,9	499,8	134,3	0,1	1,6
авг / Aug	106,2	76,0	67,3	110,9	5,3	582,5	74,4	-	31,6
сеп / Sep	94,9	77,5	50,6	98,0	7,6	51,5	57,1	2,0	3,7
окт / Oct	89,6	85,4	41,7	94,4	14,6	82,1	129,5	166,9	-

1) Индекс већи од 999 / Index higher than 999

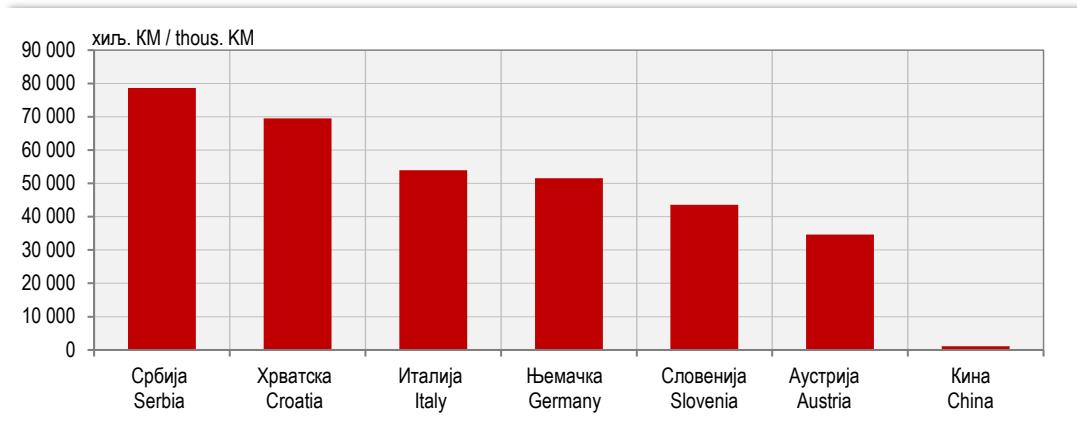
СПОЉНА ТРГОВИНА
EXTERNAL TRADE

8.4. Извоз по земљама најважнијим партнерима
Export by main partner country

	Укупно Total	Аустрија Austria	Италија Italy	Кина China	Њемачка Germany	Словенија Slovenia	Србија Serbia	Хрватска Croatia	Остале земље Other countries	хиљ. KM / thous. KM
2018	3 741 823	286 801	572 993	14 022	336 164	403 829	484 839	472 843	1 170 331	
2019	3 610 386	294 488	568 984	11 741	331 791	393 469	494 269	417 197	1 098 447	
2020	3 393 236	268 884	469 194	8 754	351 193	379 082	462 283	481 993	971 852	
2021	4 429 259	324 897	620 213	14 751	463 038	506 210	659 662	623 510	1 216 979	
2022	5 434 500	404 619	690 286	12 020	615 328	601 873	912 751	747 231	1 450 392	
окт / Oct	458 064	37 071	65 268	529	59 061	57 402	65 993	61 701	111 038	
нов / Nov	480 321	38 937	69 261	621	60 612	59 132	57 422	64 004	130 332	
дец / Dec	435 371	28 707	50 310	2 125	48 026	49 674	87 417	56 065	113 046	
2023										
јан / Jan	410 349	29 235	46 900	459	47 609	41 909	87 379	55 764	101 094	
феб / Feb	465 031	30 788	58 906	2 883	51 457	45 770	71 057	67 369	136 801	
мар / Mar	478 202	34 658	64 134	1 440	57 236	53 241	75 056	68 380	124 058	
апр / Apr	439 211	32 260	44 935	1 038	47 703	44 236	76 911	72 469	119 659	
мај / May	435 240	34 391	53 821	763	51 955	52 119	64 132	67 193	110 865	
јун / Jun	450 204	33 142	55 586	402	49 509	49 527	66 422	76 688	118 927	
јул / Jul	431 394	35 889	55 388	372	50 241	45 428	65 160	76 226	102 690	
авг / Aug	348 343	27 979	25 983	271	40 292	39 914	67 135	53 065	93 703	
сеп / Sep	456 586	34 196	54 624	753	50 042	47 885	77 385	68 364	123 337	
окт / Oct	441 003	34 661	53 955	1 144	51 541	43 626	78 599	69 476	108 000	
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100										
2018	107,6	113,1	108,1	89,7	112,4	117,3	112,5	101,9	102,8	
2019	96,5	102,7	99,3	83,7	98,7	97,4	101,9	88,2	93,9	
2020	94,0	91,3	82,5	74,6	105,8	96,3	93,5	115,5	88,5	
2021	130,5	120,8	132,2	168,5	131,8	133,5	142,7	129,4	125,2	
2022	122,7	124,5	111,3	81,5	132,9	118,9	138,4	119,8	119,2	
окт / Oct	114,0	124,5	107,8	38,7	131,1	125,9	109,1	127,5	100,4	
нов / Nov	107,0	115,6	116,2	34,0	116,4	117,6	82,8	133,3	97,2	
дец / Dec	108,6	103,0	98,3	153,2	115,0	118,7	129,9	99,0	100,2	
2023										
јан / Jan	110,1	123,3	103,7	81,1	113,6	105,3	126,2	102,3	103,3	
феб / Feb	107,7	106,9	113,4	392,4	103,3	108,1	81,6	117,2	120,3	
мар / Mar	99,9	95,5	109,2	71,7	98,2	105,3	99,3	102,6	94,9	
апр / Apr	93,7	98,9	74,1	57,2	91,8	90,9	104,9	108,3	90,1	
мај / May	88,0	97,6	83,9	58,7	102,4	100,8	67,4	100,3	85,6	
јун / Jun	87,6	87,6	82,6	71,3	94,7	91,5	65,0	111,1	91,2	
јул / Jul	94,6	101,8	79,3	45,8	100,6	87,6	102,7	115,9	86,1	
авг / Aug	92,9	86,2	81,3	50,5	97,1	91,8	109,5	104,6	83,0	
сеп / Sep	97,4	90,7	98,1	183,8	97,8	90,2	103,8	101,5	95,8	
окт / Oct	96,3	93,5	82,7	216,1	87,3	76,0	119,1	112,6	97,3	

Графикон 13. Земље најважнији партнери у извозу, октобар 2023.

Graph 13. Export by main partner country, October 2023

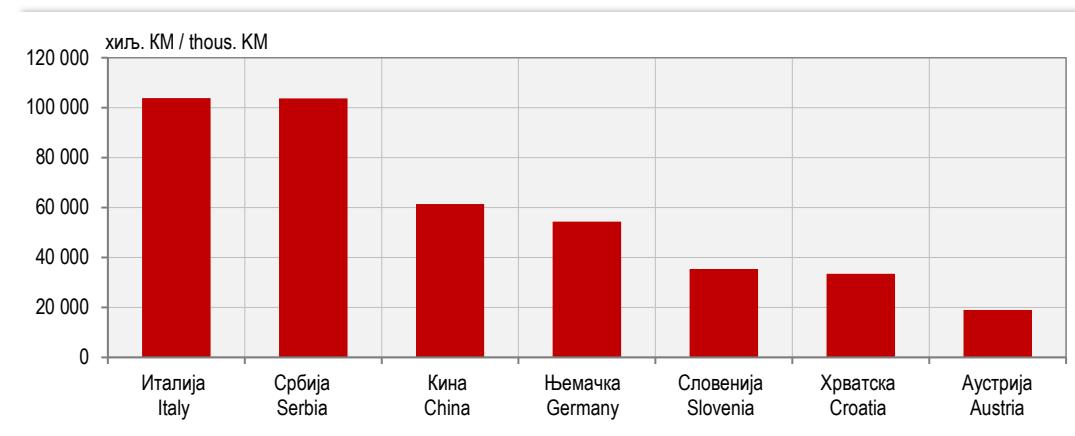
8.5. Увоз по земљама најважнијим партнерима

Import by main partner country

	Укупно Total	Аустрија Austria	Италија Italy	Кина China	Њемачка Germany	Словенија Slovenia	Србија Serbia	Хрватска Croatia	Остале земље Other countries	хил. KM / thous. KM
2018	5 222 270	191 457	586 863	340 270	445 676	285 000	875 675	226 831	2 270 498	
2019	4 782 190	190 565	714 127	375 965	451 226	291 961	888 507	223 461	1 646 378	
2020	4 472 288	168 300	632 595	379 725	432 156	297 173	846 310	250 592	1 465 437	
2021	5 580 523	193 931	833 367	445 456	509 998	382 497	1 038 521	325 716	1 851 037	
2022	7 178 274	253 566	1 177 158	598 701	582 671	442 604	1 227 563	426 386	2 469 626	
окт / Oct	669 751	18 930	122 258	47 529	56 293	45 077	109 935	37 850	231 878	
нов / Nov	672 096	24 295	96 766	44 610	50 358	40 817	104 648	39 285	271 315	
дец / Dec	617 025	24 595	106 222	41 557	54 989	35 063	93 122	36 002	225 476	
2023										
јан / Jan	419 177	14 946	63 442	33 942	34 635	28 185	61 540	26 071	156 416	
феб / Feb	543 875	19 545	89 376	44 912	51 240	31 625	81 485	35 746	189 946	
мар / Mar	656 752	22 502	99 919	58 854	59 978	42 273	104 599	39 473	229 154	
апр / Apr	561 542	20 560	91 696	45 300	49 836	33 258	90 339	37 526	193 026	
мај / May	604 196	21 636	84 220	67 659	53 016	33 847	99 293	34 085	210 438	
јун / Jun	639 973	23 154	81 181	79 881	59 726	36 832	95 450	37 277	226 472	
јул / Jul	603 328	21 792	105 144	60 480	56 932	33 449	95 825	34 514	195 192	
авг / Aug	569 066	19 263	92 054	62 425	53 267	23 103	101 271	31 822	185 861	
сеп / Sep	631 719	22 827	102 220	57 156	59 067	36 994	98 863	35 956	218 637	
окт / Oct	600 351	19 059	103 776	61 373	54 323	35 350	103 740	33 508	189 222	
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100										
2018	106,6	116,8	104,4	113,5	112,9	102,9	103,6	103,7	106,2	
2019	91,6	99,5	121,7	110,5	101,2	102,4	101,5	98,5	72,5	
2020	93,5	88,3	88,6	101,0	95,8	101,8	95,3	112,1	89,0	
2021	124,8	115,2	131,7	117,3	118,0	128,7	122,7	130,0	126,3	
2022	128,6	130,8	141,3	134,4	114,2	115,7	118,2	130,9	133,4	
2023										
окт / Oct	126,9	114,4	152,4	114,7	120,0	133,0	105,1	121,8	133,8	
нов / Nov	123,7	128,2	118,3	105,5	100,0	117,8	113,8	146,8	138,2	
дец / Dec	117,8	119,5	129,8	87,2	114,9	114,0	99,3	126,0	130,5	
2023										
јан / Jan	106,5	106,3	105,2	80,9	115,5	99,3	100,8	126,8	113,9	
феб / Feb	104,8	92,3	119,9	93,0	104,1	94,9	93,4	119,2	108,4	
мар / Mar	98,4	96,9	97,6	114,8	100,4	100,3	86,7	91,8	101,9	
апр / Apr	92,5	92,2	90,6	93,1	111,0	95,4	79,6	111,5	92,7	
мај / May	100,7	97,0	81,5	128,8	119,8	99,8	91,1	90,8	106,9	
јун / Jun	99,4	91,6	69,9	145,4	120,6	92,5	81,6	96,9	111,7	
јул / Jul	102,8	109,3	93,7	116,7	119,7	89,0	101,5	94,6	104,6	
авг / Aug	106,2	125,8	122,7	126,2	124,2	83,0	95,1	99,9	99,3	
сеп / Sep	94,9	103,0	95,7	86,5	111,5	84,4	89,5	86,2	98,6	
окт / Oct	89,6	100,7	84,9	129,1	96,5	78,4	94,4	88,5	81,6	

Графикон 14. Земље најважнији партнери у увозу, октобар 2023.

Graph 14. Import by main partner country, October 2023

ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА
DISTRIBUTIVE TRADE

Укупан промет у трговини на мало у октобру 2023. године у односу на просјек 2022. године већи је за 15,1%.

Промет у трговини на мало у неспецијализованим продавницама у октобру 2023. године у односу на просјек 2022. године већи је 21,3%, у трговини на мало у специјализованим продавницама истом периоду је већи за 18,7%, а у трговини на мало моторним горивима и мазивима већи је за 7,7%.

Подаци дати у овом Прегледу добијени су на основу Мјесечног извјештаја трговине на мало (TRG-1).

Методологија за истраживање заснива се на Уредби о краткорочним статистикама ЕУ-а бр. 1165/98.

Истраживањем су обухвачена предузећа из Статистичког пословног регистра у области 47 Класификације дјелатности и предузећа која су регистрована у другим дјелатностима, а обављају и дјелатност трговине на мало.

Промет је вриједност продатих роба и обављених услуга у току мјесеца, без обзира на то да ли су наплаћене или не. У промет није укључен порез на додатну вриједност (ПДВ).

Од јануара 2013. године, статистички подаци о промету трговине на мало, обрађују и исказују према Класификацији дјелатности КДБиХ 2010 која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ класификацији NACE Rev.2.

Total retail trade turnover in October 2023, compared to the 2022 average, was 15.1% higher.

Turnover in retail trade in non-specialised stores in October 2023, compared to the 2022 average, was 21.3% higher. During the same period, turnover in retail trade in specialised stores was 18.7% higher and in retail trade of motor fuels and lubricants it was 7.7% higher.

Data in this Review were obtained through the Monthly Report on Retail Trade (TRG-1).

Methodology for the survey is based on the EU Short-Term Statistics Regulation No.1165/98.

The survey covers all enterprises from the Statistical Business Register in the division 47 of the Classification of Economic Activities and enterprises registered within other activities which also perform retail trade activity.

Turnover refers to the value of goods sold and services performed during the month, regardless of whether those were paid for or not. Turnover does not include value added tax (VAT).

Starting from January 2013, data on turnover in retail trade have been collected, edited and published by section of activities in accordance with the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with EU Classification NACE Rev.2.

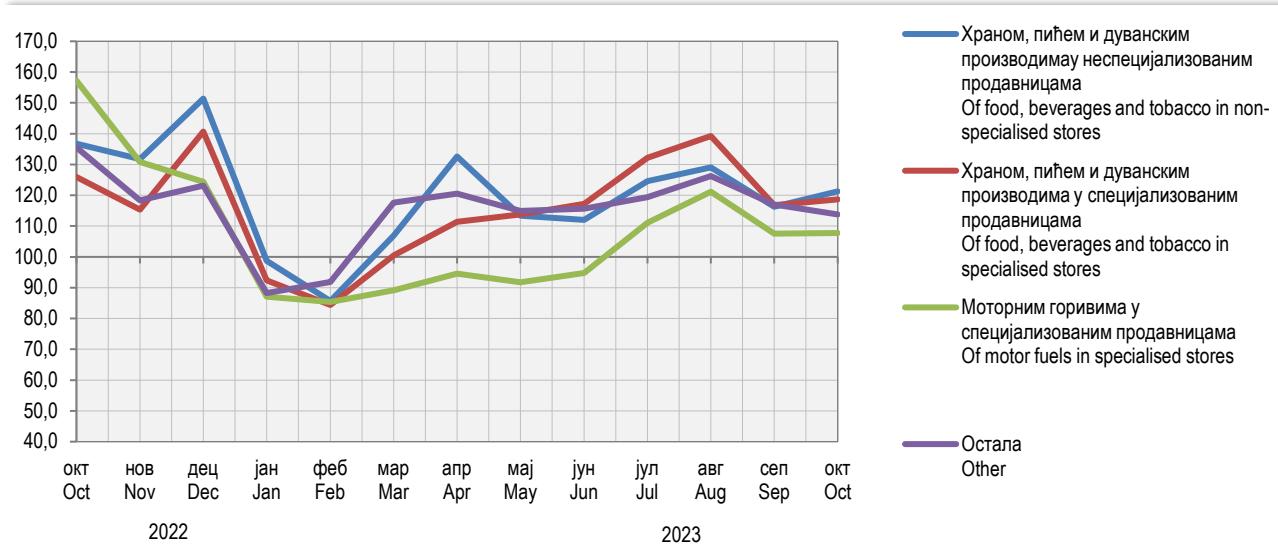
9.1. Индекси промета трговине на мало, у текућим цијенама

Indices of turnover in retail trade, current prices

	Укупно Total	Трговина на мало Retail trade			
		у неспецијализованим продавницама <i>in non-specialised stores</i>	храном, пићем и дуванским производима у специјализованим продавницама <i>of food, beverages and tobacco in specialised stores</i>	моторним горивима у специјализованим продавницама <i>of motor fuels in specialised stores</i>	остала other
Претходна година = 100 Previous year = 100					
2018	109,4	110,7	99,5	108,9	110,0
2019	106,9	113,8	94,8	99,4	108,2
2020	90,6	98,1	92,7	74,0	95,7
2021	114,7	105,9	108,9	129,5	116,1
2022	126,9	127,0	119,9	135,3	121,4
$\varnothing 2021=100$					
2022					
окт / Oct	141,0	136,7	125,9	157,2	135,5
нов / Nov	126,3	131,8	115,3	130,8	118,4
дец / Dec	134,6	151,4	140,7	124,4	123,1
$\varnothing 2022=100$					
2023					
јан / Jan	92,0	98,7	92,4	87,1	88,3
феб / Feb	87,5	85,7	84,4	85,4	91,8
мар / Mar	105,3	107,0	100,5	89,2	117,6
апр / Apr	117,7	132,6	111,4	94,6	120,5
мај / May	108,1	113,4	113,8	91,7	114,9
јун / Jun	108,8	112,0	117,3	94,8	115,6
јул / Jul	119,6	124,6	132,2	111,1	119,4
авг / Aug	126,5	129,0	139,2	121,2	126,3
сеп / Sep	114,2	116,3	116,8	107,5	117,1
окт / Oct	115,1	121,3	118,7	107,7	113,8

••• ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА
DISTRIBUTIVE TRADE

Графикон 15. Индекси промета у трговини на мало, Ø2021 = 100
Graph 15. Indices of turnover in retail trade, Ø2021 = 100

УГОСТИТЕЛЬСТВО
HOTELS AND RESTAURANTS

УГОСТИТЕЉСТВО

HOTELS AND RESTAURANTS

Промет у угоститељству у Републици Српској у трећем тромјесечју 2023. године у односу на исти период претходне године већи је за 11,2%, у односу на друго тромјесечје 2023. године већи је за 13,9%, у односу на просек 2022. године већи је за 22,6%, а у односу на просек 2010. године већи је за 191,2%.

Подаци су добијени на основу Тромјесечног извјештаја услужних дјелатности (К КПС УСЛ-1) који се од 2015. године спроводи методом узорка. Методологија за истраживање заснива се на Уредби о краткорочним статистикама ЕУ-а бр. 1165/98. Истраживањем су обухваћена предузећа из Статистичког пословног регистра у области 55 и 56 Класификације дјелатности и предузећа која су регистрована у другим дјелатностима, а обављају и дјелатност угоститељства.

Промет је вриједност продатих роба и обављених услуга у току тромјесечја, без обзира на то да ли су наплаћене или не. У промет није укључен порез на додату вриједност (ПДВ).

Подацима нису обухваћени предузетници.

Turnover in Republika Srpska in the third quarter of 2023, compared to the same period of the previous year, was 11.2% higher, while compared to the second quarter of 2023 it was 13.9% higher. Compared to the 2022 average, turnover was 22.6% higher and compared to the 2010 average it was 191.2% higher.

Data were obtained through the Quarterly report on service activities (K KPS USL-1), which has been carried out using the sample method since 2015. Survey methodology is based on the Short-term statistics Regulation EU No.1165/98. The survey covers enterprises from the Statistical Business Register, in the divisions 55 and 56 of the Classification of Economic Activities, as well as enterprises registered in other activities which perform catering activity.

Turnover is value of goods sold and services performed during a quarter, regardless of these being paid for or not. Turnover does not include Value Added Tax (VAT).

Entrepreneurs are not covered by the data.

10.1. Индекси промета по областима

Turnover indices by division

	УКУПНО TOTAL	55 Смјештај 55 Accommodation	56 Дјелатности припреме и послуживања хране и пића 56 Food and beverage service activities
Исти период претходне године = 100 <i>Same period of the previous year = 100</i>			
2018	126,8	124,2	129,6
2019	117,1	124,4	109,6
2020	60,3	51,3	70,7
2021	148,5	149,9	147,4
2022	120,4	122,8	118,3
2021			
IV	163,9	160,5	166,8
2022			
I	134,2	146,3	119,2
II	127,0	126,5	127,4
III	110,1	111,4	109,0
IV	115,4	108,4	121,0
2023			
I	102,0	87,5	124,1
II	116,6	127,0	108,8
III	111,2	104,6	116,3

ТУРИЗАМ TOURISM

••• ТУРИЗАМ

TOURISM

У октобру 2023. године остварено је 44 217 долазака туриста, што је у односу на септембар 2023. године мање за 6,8% и 101 133 ноћења туриста, што је у односу на септембар 2023. године мање за 0,5%.

Број долазака туриста у октобру 2023. године у односу на исти месец претходне године већи је за 2,1%, а број ноћења мањи је за 0,3%.

У октобру 2023. године Република Српска је располагала са 12 027 сталних лежаја.

Подаци у овом Прегледу прикупљени су Мјесечним извјештајем о туристима и ноћењима (ТУ-11), којег достављају угоститељска и друга предузећа, пословни субјекти и организације које пружају услуге смјештаја гостима.

Извори података за састављање извјештаја ТУ-11 су књиге гостију, које воде објекти који пружају услуге смјештаја гостима. Подацима је обухваћен број долазака и остварени број ноћења туриста, а не број туриста.

Туристом се сматра свако лице које путује у неко место изван свог пребивалишта и проведе најмање једну ноћ у угоститељском или неком другом објекту за смјештај гостију, а мотиви боравка могу бити: одмор, послови (конгреси, сајмови и изложбе, мисије међународних организација и сл.), здравље, учествовање у спортским догађајима и сл.

Од јануара 2013. године, објекти за смјештај у бањским мјестима у којима особе бораве ради медицинске рехабилитације, приказују доласке и ноћења само за особе које саме сносе накнаду за тај боравак.

There were 44,217 tourist arrivals in October 2023, which was 6.8% lower compared to the number of tourist arrivals realised in September 2023, and 101,133 nights, which was 0.5% lower compared to September 2023.

Number of tourist arrivals in October 2023 was 2.1% higher compared to the same month of the previous year, while number of tourist nights was 0.3% lower.

In October 2023, Republika Srpska had the capacity of 12,027 permanent beds.

Data in this Review were obtained through the Monthly report on tourists and nights (TU-11), provided by hotel and restaurant enterprises and other enterprises, business entities and organisations that provide services of guests' accommodation.

Guest books maintained by establishments that provide services of guests' accommodation are the main source of data for the report TU-11. These data cover number of tourist arrivals and nights, but not number of tourists.

A tourist is any person travelling to a place other than that of his/her usual place of residence and spending at least one night in a hotel and restaurant establishment or some other accommodation establishment, and whose main purpose of visit may be one of the following: holiday, business (congresses, fairs and expositions, missions of international organisations etc.), health, participation in sports events, etc.

Since January 2013, facilities for accommodation in spa resorts, where people stay for medical rehabilitation, only present arrivals and nights for persons who pay for the stay themselves.

11.1. Доласци и ноћења туриста и индекси

Tourist arrivals and nights and indices

	Доласци туриста Tourist arrivals			Ноћења туриста Tourist nights		
	укупно <i>total</i>	домаћи <i>domestic</i>	страни <i>foreign</i>	укупно <i>total</i>	домаћи <i>domestic</i>	страни <i>foreign</i>
2018	381 802	179 674	202 128	926 939	456 367	470 572
2019	400 268	181 401	218 867	972 855	466 815	506 040
2020	190 271	123 966	66 305	531 447	335 624	195 823
2021	295 038	175 763	119 275	748 275	478 830	269 445
2022	439 781	217 634	222 147	1 036 569	547 534	489 035
2022						
окт / Oct	43 317	20 950	22 367	101 424	54 876	46 548
нов / Nov	30 707	15 830	14 877	72 916	37 195	35 721
дец / Dec	31 206	16 146	15 060	66 536	32 738	33 798
2023						
јан / Jan	26 495	11 527	14 968	70 767	25 437	45 330
феб / Feb	32 052	13 671	18 381	89 159	28 509	60 650
мар / Mar	34 079	16 084	17 995	88 097	33 810	54 287
апр / Apr	40 975	15 461	25 514	91 519	36 448	55 071
мај / May	45 993	19 869	26 124	98 549	45 965	52 584
јун / Jun	47 119	20 914	26 205	98 393	50 266	48 127
јул / Jul	47 617	17 259	30 358	111 041	49 612	61 429
авг / Aug	50 052	18 522	31 530	118 224	53 893	64 331
сеп / Sep	47 425	19 216	28 209	101 596	48 473	53 123
окт / Oct	44 217	17 287	26 930	101 133	43 745	57 388

11.1. Доласци и ноћења туриста и индекси

Tourist arrivals and nights and indices
(наставак/continued)

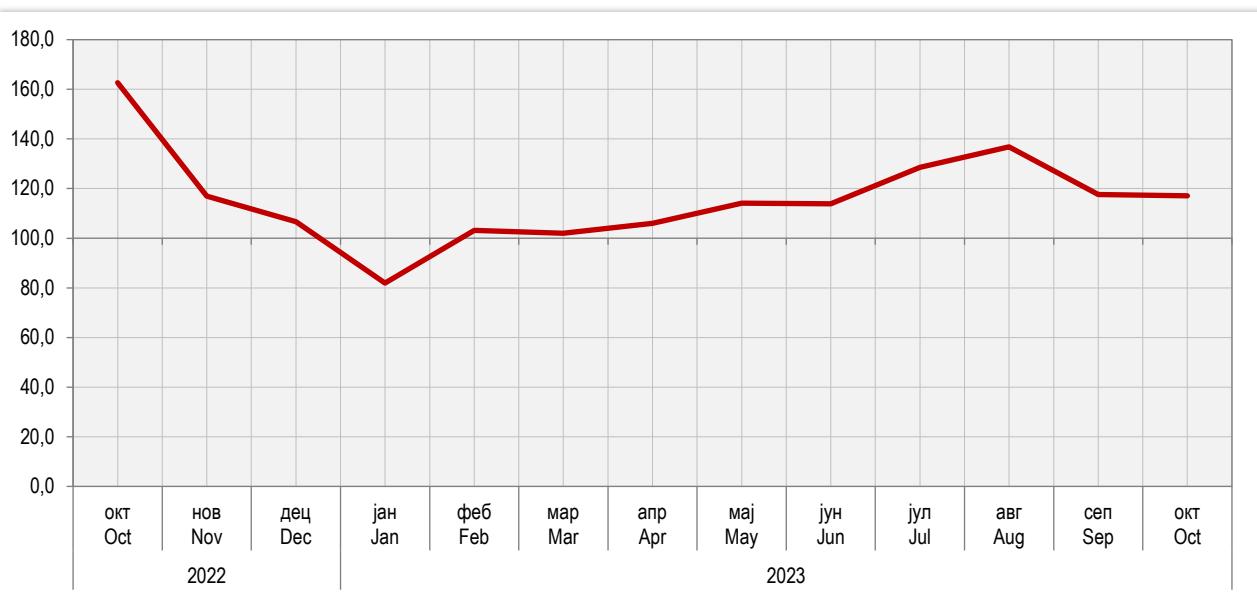
	Доласци туриста Tourist arrivals			Ноћења туриста Tourist nights		
	укупно total	домаћи domestic	страни foreign	укупно total	домаћи domestic	страни foreign
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100						
2018	110,8	106,8	114,6	116,7	116,8	116,5
2019	104,8	101,0	108,3	105,0	102,3	107,5
2020	47,5	68,3	30,3	54,6	71,9	38,7
2021	155,1	141,8	179,9	140,8	142,7	137,6
2022	149,1	123,8	186,2	138,5	114,3	181,5
2022						
окт / Oct	160,7	135,9	193,7	148,8	131,0	177,2
нов / Nov	140,8	118,5	176,0	142,0	116,7	183,4
дец / Dec	115,7	106,5	127,5	117,8	109,9	126,7
2023						
јан / Jan	110,8	103,3	117,4	100,7	86,9	110,5
феб / Feb	117,4	105,5	128,2	119,1	96,5	133,9
мар / Mar	118,7	106,1	132,6	119,4	90,6	149,0
апр / Apr	137,2	103,9	170,3	139,5	104,2	179,9
мај / May	108,9	85,7	137,1	105,8	84,5	135,7
јун / Jun	113,2	95,0	133,5	103,0	83,8	135,4
јул / Jul	106,0	85,4	122,7	110,1	89,7	134,8
авг / Aug	100,3	81,5	116,0	98,1	84,2	114,0
сеп / Sep	103,1	85,7	119,5	100,4	83,7	122,6
окт / Oct	102,1	82,5	120,4	99,7	79,7	123,3

Графикон 16. Индекси ноћења туриста, укупно

Graph 16. Tourist night indices, total

2022. година/year, Ø2021=100

2023. година/year, Ø2022=100

...

САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ *TRANSPORT AND COMMUNICATIONS*

Количина робе превезене у трећем тромјесечју 2023. године у односу на исти период претходне године мања је за 22,0%. У истом периоду, пређени пут теретних возила мањи је за 11,4%, а обим рада, исказан у тонским километрима мањи је за 3,8%.

Број превезених путника у друмском саобраћају већи је за 18,3% у односу на исти период претходне године. Пређени километри аутобуса мањи су за 6,3%, као и обим рада исказан у путничким километрима за 10,4%.

У градско-приградском саобраћају, у периоду јул–септембар 2023. године у односу на исти период претходне године, укупни пређени пут аутобуса већи је за 19,9%, а број превезених путника мањи је за 6,1%.

У жељезничком саобраћају, у трећем тромјесечју 2023. године, обим превезене робе мањи је за 6,0% у односу на исти период претходне године, а обим рада мјерен оствареним тонским километрима мањи је за 12,2%. Превезено је 15,8% више путника, а број остварених путничких километара већи је 15,0%.

Промет на аеродромима Републике Српске у трећем тромјесечју 2023. године биљежи раст у односу на исти период претходне године. Број летова страних авиона већи је за 6,8%, док је број летова домаћих авиона већи за 3,9%. Број превезених путника страним авионима биљежи раст у односу на исти период претходне године и већи је за 19,1%.

Подаци о превозу робе и путника прикупљају се Тромјесечним извјештајем о друмском превозу робе и путничком и градском саобраћају (СА/Т-11) од предузећа која се баве превозом робе и путника у унутрашњем и међународном превозу.

Није обухваћен превоз робе и путника који предузећа, својим превозним средствима, обављају за сопствене потребе.

Подаци о превезеним путницима и роби у жељезничком саобраћају добијени су на основу Тромјесечног извјештаја жељезничког саобраћаја (СЖ/Т-11) који доставља "Жељезнице Републике Српске", А.Д.

Подаци о поштанској саобраћају добијени су на основу Тромјесечног извјештаја ПТТ промета (ПТТ/Т-11) које доставља "Предузеће за поштанска саобраћај Републике Српске", А.Д.

Подаци о промету на аеродромима Републике Српске добијени су на основу Тромјесечног извјештаја о промету на аеродромима (СВ/Т-21) које доставља "Аеродроми Републике Српске".

Amount of transported goods in the third quarter of 2023, compared to the same period of the previous year, decreased by 22.0%. During the same period, kilometres covered by freight road vehicles were 11.4% lower, while amount of work measured by tonne kilometres was 3.8% lower.

Within the road passenger transport activities, number of transported passengers was 18.3% higher compared to the same period of the previous year. Bus kilometres covered were 6.3% lower and the amount of work measured by passenger kilometres was 10.4% lower.

In municipal transport, in the period July-September 2023, compared to the same period of the previous year, bus-kilometres covered were 19.9% higher, while number of passengers carried was 6.1% lower.

In railway transport, in the third quarter of 2023, amount of transported goods was 6.0% lower in comparison with the same period of the previous year, while amount of work measured by tonne kilometres decreased by 12.2%. Number of transported passengers in railway transport increased by 15.8%, while realised passenger kilometres were 15.0% higher.

An increase was recorded in traffic at airports of Republika Srpska in the third quarter of 2023 in comparison with the same period of the previous year. Number of international aircraft flights was 6.8% higher, while number of domestic aircraft flights was 3.9% higher. Number of passengers transported by international aircrafts recorded an increase in comparison with the same period of the previous year, being 19.1% higher.

The goods and passenger transport data were obtained through the Quarterly report on goods transport and road and municipal passenger transport (SA/T-11), submitted by enterprises performing transport of goods and passengers in domestic and international transport.

Transport of goods and passengers performed by enterprises for their own needs using their own vehicles is not included.

Data on transported passengers and goods in railway transport were obtained through the Quarterly report on railway transport (SŽ/T-11) submitted by the enterprise "Željeznice Republike Srpske", JSC.

Data on postal activities were obtained through the Quarterly report on postal traffic (PTT/T-11), submitted by the enterprise "Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske", JSC.

Data on traffic at airports of Republika Srpska were obtained through the Quarterly report on traffic at airports (SV/T-21), submitted by the enterprise "Aerodromi Republike Srpske".

САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

12.1. Превезени путници и путнички километри по гранама
Transported passengers and passenger kilometres by branch

	Превезени путници Transported passengers				Путнички километри Passenger kilometres		
	железничким превозом, хиљ. railway transport, thous.	друмским превозом, хиљ. road transport, thous.	градским превозом, хиљ. municipal transport, thous.	воздушним превозом air transport	железничким превозом, хиљ. railway transport, thous.	друмским превозом, мил. road transport, mill.	градским превозом municipal transport
2018	137	6 452	21 219	36 411	9 499	370	-
2019	160	6 074	19 492	149 968	15 533	342	-
2020	58	2 276	11 209	43 962	4 080	176	-
2021	60	2 533	12 412	139 898	3 186	235	-
2022	82	2 767	12 755	279 905	4 188	331	-
2021							
IV	16	683	3 326	53 125	844	69	-
2022							
I	16	628	3 235	27 689	803	62	-
II	24	690	3 307	98 908	1 254	85	-
III	19	736	2 940	124 341	1 002	99	-
IV	23	713	3 273	92 070	1 129	85	-
2023							
I	20	595	3 311	93 430	960	63	-
II	23	712	3 278	136 687	1192	71	-
III	22	897	2 760	148 088	1152	90	-
Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100							
2018	117,1	105,8	91,1	175,4	124,2	90,2	-
2019	116,8	94,1	91,6	411,9	163,5	91,1	-
2020	36,3	37,5	57,2	29,3	26,3	52,2	-
2021	103,4	111,3	110,7	318,2	78,1	133,5	-
2022	136,7	109,2	102,7	200,1	131,5	132,3	-
2021							
IV	123,1	115,8	100,9	1 236,3	114,1	151,5	-
2022							
I	133,3	113,8	106,4	1 845,9	110,3	151,3	-
II	160,0	110,9	111,0	867,8	162,9	136,2	-
III	118,8	108,9	95,8	168,3	118,6	131,9	-
IV	143,8	104,4	98,1	173,3	133,8	118,8	-
2023							
I	125,0	96,3	101,3	337,4	121,4	119,6	-
II	95,8	103,1	99,1	381,8	95,1	83,5	-
III	115,8	118,3	93,9	119,1	115,0	89,6	-

САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

12.2. Превезена роба и тонски километри по гранама
Transported goods and tonne kilometres by branch

	Превезна роба, хиљ. т Transported goods, thous. t			Тонски километри, мил. Tonne kilometres, mill.		
	железничким превозом railway transport	друмским превозом road transport	воздушним превозом air transport	железничким превозом railway transport	друмским превозом road transport	воздушним превозом air transport
2018	4 569	4 184	-	372	1 505	-
2019	4 567	2 940	-	404	1 477	-
2020	3 799	2 982	-	363	1 346	-
2021	4 385	3 449	-	380	1 472	-
2022	4 791	3 847	-	416	1 427	-
2021 IV	1 130	1 098	-	97	396	-
2022						
I	990	955	-	81	357	-
II	1243	982	-	109	374	-
III	1253	984	-	113	352	-
IV	1305	926	-	113	344	-
2023						
I	1 151	846	-	99	333	-
II	1 156	858	-	102	389	-
III	1 178	735	-	99	335	-
	Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100					
2018	100,9	104,0	-	96,4	97,0	-
2019	100,0	70,3	-	108,6	98,5	-
2020	83,2	101,4	-	89,9	90,8	-
2021	115,4	115,7	-	104,7	109,4	-
2022	109,3	111,5	-	109,5	96,9	-
2021 IV	100,0	146,4	-	89,7	119,7	-
2022						
I	104,0	149,2	-	103,8	107,9	-
II	110,3	131,9	-	111,2	103,5	-
III	106,5	102,0	-	105,6	94,4	-
IV	115,5	84,3	-	116,5	86,9	-
2023						
I	116,3	86,1	-	121,4	90,7	-
II	93,0	87,3	-	93,6	101,3	-
III	94,0	78,0	-	87,8	96,2	-

12.3. Поштанске услуге
Postal activities

	Поштанске услуге Postal activities			Индекси – исти период претходне године = 100 Indices – same period of the previous year = 100		
	писмоносче пошиљке, хиљ. letter mail, thous.	пакетске пошиљке parcel mail	телеграми telegrams	писмоносче пошиљке letter mail	пакетске пошиљке parcel mail	телеграми telegrams
2018	23 956	39 672	18 556	102,9	96,8	108,3
2019	26 533	42 790	15 814	110,8	107,9	85,2
2020	24 936	41 868	15 344	94,0	97,8	97,0
2021	25 679	40 474	14 008	103,0	96,7	91,3
2022	26 236	35 723	9 430	102,2	88,3	67,3
2021 IV	6 650	11 156	3 686	103,7	92,2	84,2
2022						
I	6 335	9 059	2 882	101,9	89,5	71,3
II	6 747	7 887	2 630	101,7	83,4	77,2
III	6 439	8 981	2 170	104,2	92,2	75,5
IV	6 715	9 796	1 748	101,0	87,8	47,4
2023						
I	6 443	8 460	1 777	101,7	93,4	61,7
II	6 513	8 648	1 399	96,5	109,6	53,2
III	6 149	9 512	1 458	95,5	105,9	67,2

**ПРИПРЕМА МАТЕРИЈАЛА:
PREPARATION OF THE MATERIAL:**

1. СТАНОВНИШТВО / POPULATION

Деан Аређина / *Dean Arežina*
dean.arezina@rzs.rs.ba

Драгана Мандић / *Dragana Mandić*
dragana.mandić@rzs.rs.ba

**2. ПЛАТЕ
WAGES**

Биљана Глушац / *Biljana Glušac*
biljana.glusac@rzs.rs.ba

**3. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT**

Драгана Куновац / *Dragana Kunovac*
dragana.kunovac@rzs.rs.ba

4. ЦИЈЕНЕ / PRICES

Славица Кукић / *Slavica Kukrić*
slavica.kukrić@rzs.rs.ba

Јасминка Милић
jasminka.milic@rzs.rs.ba

**5. ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО
AGRICULTURE AND FORESTRY**

Лазо Ђегерт / *Lazo Šegrt*
lazo.segrt@rzs.rs.ba

Нада Шобот / *Nada Šobot*
nada.sobot@rzs.rs.ba

Данијела Савановић Вебер / *Danijela Savanović Veber*
danijela.savanovic@rzs.rs.ba

6. ИНДУСТРИЈА / INDUSTRY

Андреа Ерак-Латиновић / *Andrea Erak-Latinović*
andrea.erak@rzs.rs.ba

Јелена Комљеновић / *Jelena Komljenović*
jelena.komljenovic@rzs.rs.ba

7. ГРАЂЕВИНАРСТВО / CONSTRUCTION

Желимир Радишић / *Želimir Radišić*
zelimir.radisic@rzs.rs.ba

8. СПОЉНА ТРГОВИНА / EXTERNAL TRADE

Мр Сања Стојчевић Увалић / *Sanja Stojčević Uvalić, MSc*
sanja.stojcevic@rzs.rs.ba

9. ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА / DISTRIBUTIVE TRADE

Санела Боројевић / *Sanela Boroević*
sanela.vasiljevic@rzs.rs.ba

10. УГОСТИЋЕСТВО / HOTELS AND RESTAURANTS

Мирослав Илић / *Miroslav Ilić*
miroslav.ilic@rzs.rs.ba

11. ТУРИЗАМ / TOURISM

Мирослав Илић / *Miroslav Ilić*
miroslav.ilic@rzs.rs.ba

12. САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ / TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Тања Бошњак / *Tanja Bošnjak*
tanja.bosnjak@rzs.rs.ba

www.rzs.rs.ba

Република Српска, Републички завод за статистику
Republika Srpska, Institute of Statistics

2023

МЈЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
MONTHLY STATISTICAL REVIEW

